

بسمه تعالی

مروری بر

مستندات قانونی و روش های واگذاری

حوزه سلامت

تهیه و تدوین:

معاونت توسعه مدیریت و منابع دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان آذربایجان غربی

دبیرخانه اشتغال و سرمایه گذاری نظام سلامت

شهریور ماه ۱۳۹۷

فهرست :

- (۱) مقدمه صفحه ۱ تا صفحه ۳
- (۲) تاریخچه خصوصی سازی در ایران صفحه ۴ تا صفحه ۸
- (۳) مستندات قانونی و روش های واگذاری صفحه ۹
- ۳-۱- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصل ۴۴) صفحه ۱۰
- ۳-۲- آیین نامه اجرایی تبصره (۱۹) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور صفحه ۱۱
- ۳-۳- آیین نامه اجرایی بند (الف) تبصره (۱۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور صفحه ۱۲
- ۳-۴- قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب مورخ ۱۳۹۷/۲/۳۰ مجلس شورای اسلامی صفحه ۱۳ تا صفحه ۱۴
- ۳-۵- آیین نامه اجرایی تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور (متن پیشنهادی برای تصویب در هیأت دولت) صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۶
- ۳-۶- (ماده ۲۷) دستورالعمل شرایط واگذاری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای جدید ، نیمه تمام ، تکمیل شده و آماده بهره برداری ، به بخش غیر دولتی (بخشنامه شماره ۱۴۲۶۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۷/۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور) صفحه ۱۷ تا صفحه ۲۶
- ۳-۷- آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مصوب مرداد سال ۱۳۹۰ صفحه ۲۷
- ۳-۸- فصل دوم قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ (مواد ۱۳، ۱۶ و ۲۴) و آیین نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری صفحه ۲۷ تا صفحه ۲۸
- ۳-۹- آیین نامه اجرایی ماده ۴۶ قانون الحاق به شماره ۳۵۷۱۴/ت/۳۵۰۸۰/هـ مورخ ۱۳۸۵/۴/۷ صفحه ۲۹ تا صفحه ۳۱

۳-۱۰- آیین نامه اجرایی ماده ۴۷ قانون الحاق به شماره ۳۰۰۷/ت/۳۴۷۶۳/هـ مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۴

..... صفحه ۳۲ تا صفحه ۳۳

۳-۱۱- قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوبه سال ۱۳۸۴ صفحه ۳۴

۳-۱۲- آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت موضوع مصوبه ۳۱۴۲۶/ت/۲۶۹۹۷/هـ

مورخ ۱۳۸۱/۷/۱ هیات محترم وزیران و اصلاحیه آن به شماره ۶۱۰۶۰/ت/۲۹۸۷۷/هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱

..... صفحه ۳۴ تا صفحه ۳۵

۳-۱۳- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و تنفیذ شده در ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنجم توسعه

(مواد ۳۳، ۸۸ و ۹۰)..... صفحه ۳۶

۳-۱۴- قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (بند ج ماده ۳۲)..... صفحه ۳۶

۳-۱۵- قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی

..... صفحه ۳۷ تا صفحه ۳۹

۳-۱۶- دستورالعمل اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه صفحه ۴۰

۳-۱۷- قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (مواد ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۴ و ۱۴۵)

..... صفحه ۴۱ تا صفحه ۴۵

۳-۱۸- دستورالعمل اجرایی ماده ۱۹۲ قانون برنامه سوم توسعه موضوع مصوبه شماره ۵۰۴۴۹/ت/۲۴۹۶۱/هـ مورخ

۱۳۸۰/۱۱/۲۰ هیات محترم وزیران صفحه ۴۶ تا صفحه ۴۷

۳-۱۹- قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صفحه ۴۸

۳-۲۰- دستورالعمل واگذاری خدمات سلامت ۱۳۹۲ صفحه ۴۹ تا صفحه ۷۳

۴) ترجمه مقالات

۴-۱- مروری بر برونسپاری در سازمان های بهداشتی (۲۰۱۳)..... صفحه ۷۴ تا صفحه ۸۰

۴-۲- پنج مزیت برونسپاری خدمات سلامت BPO (خدمات موثر کسب و کار) صفحه ۸۱ تا صفحه ۸۳

۵) انواع قرارداد ساخت..... صفحه ۸۴ تا صفحه ۸۸

(۱) مقدمه

برونسپاری عبارت است از اقدام به واگذاری و انتقال برخی از فعالیت های سازمان و دادن حق تصمیم گیری به ارائه دهنده بیرونی خدمت (فروشنده خدمت) بر اساس قرار داد فی ما بین .

در حقیقت در واگذاری یا برونسپاری ، سازمان از دانش و تجربه توأم با خلاقیت و نوآوری فروشنده خدمت که قبلا از آن بی بهره بوده است استفاده مینماید.

برونسپاری فعالیت ها باید مبتنی بر مزیت های نسبی واگذار کننده و تامین کننده باشد و تامین کننده با واسطه مزیت نسبی در انجام کار باعث افزایش بهره وری گردد . به عبارت دیگر تامین کننده های خدمات باید در ابعاد هزینه ، زمانبندی و دیگر شاخص های مدیریتی به صورت حرفه ای عمل کنند.

برونسپاری خدمات حوزه سلامت نیازمند مهارت ، قدرت تحلیل و راهبردهای اجتماعی و حتی سیاسی است و نه یک مفهوم گنگ تحت عنوان تمایل به برونسپاری.

با توجه به پیچیدگیهای حوزه سلامت و فاصله قابل توجه با رقابت برگرفته از فرایندهای حاکم بر بازار کامل تعجبی نخواهد داشت که نظریه اقتصاد خرد (microeconomic theory) نتواند تفسیر محکمی از انطباق وضعیت سلامت و آحاد جامعه و میزان رشد هزینه های ملی صرف شده در بازار سلامت ارائه نماید. بر همین اساس مقوله واگذاری و برونسپاری خدمات مراقبت های بهداشتی و درمانی هرگز آسان نمی باشد لیکن از آنجا که منابع مالی محدود است و هیچ نظام تامین مالی قادر نیست خارج از ظرفیت نظام اقتصادی کشور منبع تولید نماید به منظور افزایش کارایی (فنی و تخصیصی) و حداکثر سازی کیفیت خدمات بهداشتی درمانی چاره ای جز بهره گیری از پتانسیل های بخش خصوصی و غیر دولتی نخواهد بود.

اگر در مسیر واگذاری بتوان محدود اهداف و مقاصد را روشن نمود فرصت های بهتری برای اجرای موثر فرایند واگذاری ایجاد خواهد شد و مجموعه مدیران ارشد دستگاههای اجرایی با درک درست از فرایند واگذاری با جسارت بالاتری ایفاء سهم خواهند نمود.

پیتر دراگر معتقد است برون سپاری در واقع در حکم تحول بنیادین در ساختار جهان فردا است. دستگاهها با واسطه برونسپاری روی فرایندهای اصلی که برای آن مأموریت یافته اند متمرکز میشوند و به آنچه بیشتر می شناسند متمرکز خواهند شد . به قول "چمپی" اگر یک سرانجام غیر قابل فرار وجود داشته باشد این است که امروزه کلیه شرکت ها و موسسات ناچار هستند خود را از نو تعریف کنند.

گاهی به مقوله برونسپاری باید از منظر استراتژیک نگریست و با حل فرایندهای مسئله دار در طول زمان از طریق برونسپاری منافع ارزشمندی برای سازمان رقم زد بنابراین الزاما به فرایند واگذاری نباید صرفا از منظر سود آنی نگریست.

در این میان باید بین مقوله پیمانکاری و برونسپاری افتراق قائل شد. برونسپاری معمولاً با تجدید ساختار یک سری فعالیت های ویژه با استفاده از توانمندی منابع بیرونی مواجه می باشد در حالیکه در پیمانکاری قسمتی از فعالیت های سازمان با کمک پیمانکار صورت میگیرد و با تجدید ساختار همراه نمیباشد.

در یک نگاه سه تفاوت عمده بین پیمانکاری و برونسپاری میتوان ذکر نمود:

(۱) در برونسپاری، فعالیت ها غالباً از نوع بلند مدت و دو طرفه می باشد در حالیکه روابط پیمانکاری مقطعی است.

(۲) معمولاً فعالیت هایی توسط پیمانکار انجام میشود که سازمان در آن زمینه از تخصص کافی برخوردار نمی باشد و باید از خدمات بیرونی استفاده کند ولی فعالیت هایی که به دلایلی غیر از نبود تخصص مانند نداشتن ظرفیت و صرفه اقتصادی به بیرون سپرده میشود از نوع برونسپاری است.

(۳) اتخاذ تصمیم به برونسپاری معمولاً منجر به تغییر ساختار در سازمان میشود ولی در پیمانکاری این نتیجه اتفاق نمی افتد. تجدید ساختار یکی از ابزارهای حیاتی سازمانهای موفق می باشد و از آن به عنوان اهرمی برای رضایت هر چه بیشتر مشتری و افزایش کیفی خدمات استفاده میشود. در شرایطی که سازمانها قادرند از مهارت های گروهی متخصصان فعال در عرصه واگذاری استفاده کنند بکارگیری و استخدام تمام وقت معدودی از افراد امری منطقی محسوب نمیگردد.

سوالات مطرح در پروسه برونسپاری عبارت است از:

(۱) چرا برونسپاری؟ (۲) کدام فعالیتها؟ (۳) به چه کسی؟ (۴) چگونه؟

در انتخاب فعالیت ها نیز باید به موارد ذیل توجه داشت:

- تعیین کلیدی بودن فعالیت
- بررسی وجوه قانونی
- ملاحظات بازار
- تجزیه و تحلیل هزینه و عملکرد
- بررسی اشرافیت و قابلیت مدیریت بر ارائه دهنده خدمت
- بررسی شناخت و اشرافیت مدیریت بر فرآیندهای جدید
- ارزیابی ریسک

تیم ارزیابی کننده بر اساس اطلاعات جمع آوری شده باید اقدام به ارزیابی صلاحیت ارائه دهندگان خدمت نماید.

در مقایسه قیمت ها تیم ارزیابی کننده باید قادر به تجزیه و تحلیل فرضیات ارائه دهنده باشد و پیشنهاد ارائه دهنده از مزیت رقابتی پایداری برخوردار باشد.

باید اذعان داشت هر گونه سیاستگذاری در حوزه واگذاری و برونسپاری واکنش های ناخواسته ای را بدنبال خواهد داشت . در واقع هیچ راه منفردی برای تحقق واگذاری در حوزه سلامت وجود ندارد و برنامه های واگذاری باید بگونه ای طراحی شوند که شانس اجرای موفق بدنبال داشته باشند . در این میان نباید از نقش رهبری و مدیریت ارشد سازمان در حمایت از برنامه های طراحی شده غافل ماند.

در ادامه تلاش شده است پس از ارائه تاریخچه کوتاه در ارتباط با واگذاری در حوزه سلامت با گردآوری و مرور دستورات عمل های مربوطه و برگردان فارسی دو نمونه از مقالات انگلیسی منتشر شده ، کمکی هر چند کوچک به درک جامع تر از مقوله واگذاری کرده باشیم . شایان ذکر است هر چند انواع مدل های معرفی شده در امر واگذاری محتملا نتوانند تفسیر درستی از محتوی و واقعیت فعالیت مراکز بهداشتی و درمانی ارائه نمایند لیکن ظرفیت هایی که اخیرا در قالب ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب سال ۱۳۹۳ با اصلاحات بعدی) و سایر قوانین ابلاغی ایجاد شده است فرصتی را برای دانشگاه های علوم پزشکی و دیگر دستگاه های اجرایی فراهم میسازد تا پیشنهادهای متناسب با ساختار واگذاری در حوزه سلامت را از طریق کارگروه مربوطه مصوب و رسمیت بخشند.

۲) تاریخچه خصوصی سازی در ایران

روند خصوصی سازی در ایران پس از پایان جنگ تحمیلی و با اولین برنامه پنجساله اقتصادی در سال ۱۳۶۸ آغاز گردید. در آن زمان حدود ۸۰٪ اقتصاد ایران بطور کامل در اختیار دولت بود. این روند بصورت انتقال سهام شرکتهای دولتی آغاز و از همان ابتدا انتقاداتی به آن وارد شد لیکن توانست به مسیر خود ادامه دهد (۱). سیاستهای خصوصی سازی در برنامه اول و دوم توسعه در عمل چندان موفق نبود و فقط تعداد کمی از سهام شرکت های دولتی نسبت به تعداد در نظر گرفته شده ، بدون انتقال صحیح مالکیت واگذار گردید .

مهمترین دلایل احساس نیاز به خصوصی سازی در ایران عبارتند از :

- ✓ تجربه موفق بخش های خصوصی در سایر کشور ها
- ✓ بالا بودن بازدهی بخش های خصوصی بدلیل رقابت و سودآوری آنها
- ✓ ناکارآمدی بخش های دولتی
- ✓ پایین بودن بازدهی و کیفیت فعالیت بخش های دولتی
- ✓ مشکلات ناشی از گستردگی بدنه دولت

از سوی دیگر تشکیل سازمان خصوصی سازی به عنوان یکی از نکات بارز برنامه سوم توسعه به شمار می رود . همچنین دولت و مجلس بصورت هم زمان به اصلاح قانون مالیاتها ، قانون سرمایه گذاری خارجی و عملکرد بانکها اقدام نموده اند. لیکن در حال حاضر در ایران مالکیت خصوصی آنها بصورت امن و پایدار به علت عدم ثبات سیاسی و اقتصادی ، رقابت دولت با بخش خصوصی و ساز و کارهای سیاسی گروه های موثر بر اقتصاد کشور بوجود نیامده است و بهمین دلیل نیز پروژه های خصوصی سازی معمولاً در ایران با شکست مواجه بوده است (۲).

تعریف خصوصی سازی:

خصوصی سازی یکی از انواع تمرکز زدایی اقتصادی و فرایندی است که طی آن دولت در هر سطحی امکان انتقال تملک دارائی را به بخش خصوصی بررسی نموده و در صورت امکان نسبت به انجام چنین انتقالی اقدام می نماید (۳).

اهداف خصوصی سازی :

- افزایش کارایی
- افزایش رقابت
- کاهش نقش مستقیم دولت در فعالیت های اقتصادی
- کاهش بدهی مالی و کسری بودجه
- تقلیل هزینه های بودجه ای دولتی ناشی از پرداخت یارانه ها به سازمانهای دولتی
- گسترش بازار سرمایه و تسهیل کاربرد پس اندازهای کوچک و گسترش فرهنگ مشارکت در کشور
- ایجاد دلبستگی و علاقه در شاغلین

- گسترش سرمایه داری و سرمایه گذاری مردمی
- توسعه بازارهای سرمایه داخلی و دستیابی به سرمایه، تکنولوژی و منابع مالی خارجی

چالش های خصوصی سازی در ایران:

- ✓ نقش مردم
- ✓ فقدان دکترین
- ✓ ابهام در هدف : نگران کننده ترین مساله در خصوصی سازی مبهم بودن هدف اصلی دولت در اجرای سیاست واگذاری است . زمانی که شدت گرفتن خصوصی سازی با کسر بودجه دولت ارتباط داده می شود این گمان می رود که هدف از فروش شرکت های دولتی تا حد تامین کسر بودجه دولت تنزل داده شود . در سال ۱۳۸۱ بسیاری از دولتمردان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی هدف از خصوصی سازی را بر محور کاهش تصدی دولت تفسیر می کردند ، حال آنکه از لحاظ تئوریک هدف اصلی خصوصی سازی افزایش کارایی اجرایی و کلی دولت است (۴).

دلایل کندی روند و موانع خصوصی سازی در ایران:

- نداشتن قوانین شفاف درمورد خصوصی سازی
- تاثیرات سیاسی بر خصوصی سازی
- بوروکراسی شدید یکی از دلایل عمده کندی روند خصوصی سازی بوده ، عمدتاً برونسپاری فقط در نوشتار و گفتار وجود داشته است . (۵)
- موانع و مشکلات اقتصادی
- موانع اجرایی و مدیریتی
- مشکلات و موانع فرهنگی
- ضعف بازارهای سرمایه و سهام
- نا برابری رقابت بین بخش دولتی و خصوصی
- فقر اطلاعاتی
- موانع درونی بخش خصوصی (شامل بی تجربگی ، دانش پائین ، بی اعتمادی به نهاد دولت ، یاس و نا امیدی در بدنه بخش خصوصی)

بطور کلی اجرای برنامه خصوصی سازی در ایران بر اساس تصویب نامه هیات وزیران در تاریخ ۷۰/۲/۲۹ آغاز گردید و در ابتدا به صورت واگذاری سهام متعلق به دولت مطرح گردید.

خصوصی سازی در نظام سلامت:

از زمانهای قدیم حکومتها متولی امر سلامت و بهداشت جامعه بوده اند. بخش سلامت نیز همانند حوزه صنعت دچار مشکلات عدیده ناشی از بروکراسی بوده است. لیکن اخیرا دولتها متمایل به فاصله گرفتن از نظام پیچیده سلامت و تمرکز زدایی در این بخش شده اند. مسائل ناشی از مدیریت دیوان سالاری در بهداشت و درمان عبارتند از: تمرکزگرایی مفرط، مدیریت ضعیف، انگیزه های ضعیف و محدودیت منابع.

بسیاری از نارساییها در چارچوب بخش عمومی با اصلاحاتی در زمینه تمرکز گزائی در تصمیم گیری، اجرای یکسری برنامه ها در راستای تقویت توان مدیریت، اصلاحات مربوط به نظام پرداخت و اعمال تغییرات مربوط به تامین مالی حوزه بهداشت قابل حل می باشند. یکی از راهبرد های ایجاد اصلاحات در خصوص سازماندهی نظام سلامت، انتقال ارائه خدمات به تامین کنندگان بخش خصوصی می باشد. تصمیم گیری برای انتخاب بین بخش عمومی یا خصوصی برای ارائه خدمات سلامت بستگی به عوامل و ویژگی های گوناگون یک کشور نظیر ظرفیت مقرراتی و نظارتی، اولویت های اصلاحات، ظرفیت مدیریتی بخش دولتی، دقت نظر و فرهیختگی و انضباط حرفه ای دارد.

در نظام سلامت ایران خصوصاتی مانند فقدان انگیزه ها و پاداش در قبال عملکرد خوب، عدم برخورد با عملکرد بد و کافی نبودن اختیار سازمانهای بهداشتی درمانی برای تغییر رفتارشان به ماهیت نظام دولتی نسبت داده می شود. بهمین علت نظام سلامت کشور نیازمند تغییرات جدی در سازماندهی و ساختار، منابع مالی و نرم افزارهای مدیریتی می باشد تا بتواند تغییرات مطلوب در بازار سلامت ایجاد نماید (۶).

خصوصی سازی در ایران:

شروع برنامه های خصوصی سازی در ایران به پیاده سازی الگو و سیاست های تعدیل اقتصادی صندوق بین المللی پول و بانک جهانی در دوران سازندگی بر می گردد. پس از انقلاب (که منجر به دولتی شدن بخش عظیمی از اقتصاد ایران شد) به تدریج حجم دولت بزرگتر شد. در دوران سازندگی و با اجرای سیاست های تعدیل اقتصادی و پیاده سازی الگوی خصوصی سازی دیکته شده از سوی سازمان های بین المللی برای برون رفت از بحران ها و دستیابی به رشد اقتصادی مناسب نخستین گامها در جهت کاسته شدن از نقش دولت در بازار و اقتصاد برداشته شد. برای یک خصوصی سازی موفق به عنوان یک مولفه اصلی نباید توان و کارایی بخش خصوصی از دولت کمتر باشد چرا که در غیر این صورت هدف اصلی از خصوصی سازی که همان افزایش کارایی است محقق نخواهد گردید.

خصوصی سازی در ایران، تحت عنوان «سیاست تعدیل» پس از تصویب مجلس پنجم، از همان روز های آغازین اجرا با مشکلات عدیده ای مواجه و به فراموشی سپرده شد تا جایی که چاره ای جز تغییر و تبیین اصل ۴۴ نبود.

بر این اساس در سال ۷۷ با تشکیل کمیته های کارشناسی، بحثها پیرامون اصل ۴۴ آغاز شد و سرانجام پس از ۵ سال کار مستمر و متناوب نتایج در سال ۸۲ به صحن علنی مجمع تشخیص مصلحت نظام ارائه و ۲ سال بعد نخستین مصوبات آن ابلاغ شد. با وجود ابلاغ مصوبات یاد شده موفقیت تحقق سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در گرو تامین دو هدف اصلی است:

➤ اول، ارتقای فضای کسب و کار اقتصادی

➤ دوم، ارتقای کارایی شرکت های دولتی در امر تولید و تجارت

جایگاه نظارت در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی:

تجربه خصوصی‌سازی در سایر کشورها حاکی از آن است که یکی از اقدامات کشورهای موفق در اجرای برنامه خصوصی‌سازی اعمال نظارت مؤثر دولت‌های ذی‌ربط بر فرآیند خصوصی‌سازی و عملکرد واحدهای خصوصی شده بوده است. در قوانین و مقررات کشور ما نیز این مهم از دید قانون‌گذار دور نمانده است. در این مورد می‌توان به مفاد بند «ج» ماده ۱۴ قانون برنامه سوم توسعه و بند «ز» ماده (۵) اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی اشاره کرد. مطابق بند «ج» ماده ۱۴ قانون برنامه سوم توسعه، نظارت بر فرآیند واگذاری‌ها و ارائه گزارش‌های نظارتی هر شش ماه به رئیس‌جمهوری و مجلس شورای اسلامی از وظایف شورای عالی واگذاری می‌باشد. در بند «ز» ماده (۵) اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی مقرر گردیده که سازمان پس از واگذاری شرکت‌ها بر فعالیت‌ها و نحوه مدیریت آنها نظارت داشته باشد تا از مفاد قراردادهای واگذاری تخلف نشود. بی‌تردید این‌گونه نظارت‌ها می‌تواند از عواقب و عوارض منفی خصوصی‌سازی بکاهد.

اهداف مد نظر در ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی توسط رهبری:

- ۱- شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی
- ۲- گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تامین عدالت اجتماعی
- ۳- ارتقای کارآیی بنگاه‌های اقتصادی و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری
- ۴- افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی
- ۵- افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی
- ۶- کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی
- ۷- افزایش سطح عمومی اشتغال
- ۸- تشویق اقشار مردم به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و بهبود درآمد خانوارها

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در پنج بند ارائه گردیده است:

- در خصوص سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی
- در خصوص سیاست‌های کلی بخش تعاونی
- در خصوص سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی
- در خصوص سیاست‌های کلی واگذاری
- در خصوص سیاست‌های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار

بازتفسیر اصل ۴۴ قانون اساسی و تدوین سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در راستای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله کشور برای سال ۱۴۰۴، بیانگر اهداف عالی نظام برای آینده و نیز اراده نظری عالی‌ترین سطوح تصمیم‌گیری نظام برای تغییر رویکرد مدیریت کلان کشور به سیستم اقتصادی است. اما تجربه سه سال اول چشم‌انداز بیست‌ساله در جهت حرکت به سوی اهداف این سند و نیز برنامه چهارم توسعه از یک طرف بیانگر آن است که وفای کامل بر سر اتخاذ یک رویکرد واحد و استراتژی بهینه در جهت دستیابی به اهداف موردنظر وجود ندارد و از سوی دیگر بیانگر این است که در مقام عمل پایبندی چندانی به حرکت در مسیر ترسیم شده به نحو صحیح و مناسب وجود نداشته و حرکت بر خلاف

جهتی است که برای دستیابی به اهداف موردنظر ضروری می باشد. حتی اگر هدف انتقال مالکیت از بخش دولتی به بخش خصوصی نیز تامین گردد، روند حاکم بر فرآیند خصوصی سازی در ایران به بازنگری های مکرر در قوانین مرتبط برای دستیابی به اهداف متصور در ابلاغیه مقام معظم رهبری در مورد سیاست های کلی اصل ۴۴، نیاز خواهد داشت. نکته حائز اهمیت اینجا است که هدف اصلی از سیاست های کلی اصل ۴۴، افزایش کارآیی، بهره وری و رقابت پذیری اقتصاد کشور در راستای دستیابی به رشد اقتصادی و گسترش رفاه اقتصادی مردم است.

آنچه که در سالهای گذشته در ارتباط با اجرای سیاست های اصل ۴۴ صورت پذیرفته معطوف به واگذاری مالکیت بنگاه ها و شرکت های دولتی بوده است. لیکن تحت چنین رویکردی، هیچ یک از این دو هدف: ارتقای فضای کسب و کار اقتصادی و ارتقای کارآیی شرکت های دولتی در امر تولید و تجارت به نحو قابل قبولی قابل دستیابی نخواهد بود. مدافعین رویکرد فعلی بر این گمان هستند که واگذاری مالکیت به بخش خصوصی در نهایت به هدف ارتقای کارآیی شرکت های دولتی واگذار شده و نیز ارتقای فضای کسب و کار اقتصادی و به دنبال آن رشد اقتصادی و رفاه اقتصادی خواهد انجامید. اما تجربه خصوصی سازی در ایران به خصوص در چند سال اخیر نشان داده است که چنین اهدافی هرگز تحقق نیافته است. واقعیت این است که ما سیاست های کلی اصل ۴۴ را در مسیری اشتباه به پیش برده ایم، چرا که روند غالب خصوصی سازی در ایران نتوانسته است موجب ارتقای کارآیی شرکت ها گردد و نتوانسته به ارتقای فضای کسب و کار اقتصادی منجر شود. این تفکر ساده که با واگذاری مالکیت شرکت های دولتی، به خصوص روش هایی مانند واگذاری «سهام عدالت»، کارآیی این شرکت ها افزایش یافته و موجب افزایش رشد و رفاه اقتصادی خواهد شد نمونه ای از این نگرش است هر چند که این سیاست، سیاستی خوشایند مردم بوده و در بهترین حالت به باز توزیع ثروت منجر گردد. در صورتیکه واگذاری ها بدون ایجاد زمینه لازم برای ارتقای کارآیی و بهبود فضای کسب و کار صورت گیرد، در نهایت می تواند منتهی به انتقال انحصارات دولتی به بخش های شبه خصوصی یا مجموعه های خاص گردد، که شاید شرایطی را رقم بزند که از شرایط پیش از واگذاری ناکارآتر و برای اقتصاد ملی خطرناک تر باشد.

منابع و ماخذ:

- خصوصی سازی در ایران/ مجله بیمارستان / شماره ۳۳ / فاطمه زرینی/دانشگاه علوم پزشکی تهران/۸۹
- (۱) اهداف خصوصی سازی در ایران/حمیدانی پور، مرتضی/مجله بندر و دریا/شماره ۳۲
- (۲) نقدی بر خصوصی سازی در ایران/منیری، سامان/مجله حمایت/سال ۱۳۸۲
- (۳) نقدی بر خصوصی سازی در ایران/رزاقی، ابراهیم/انتشارات موسسه خدمات فرهنگی رسا/۷۶
- (۴) چالش های خصوصی سازی/اسیاح، امیر/مجله اقتصادی/۸۱
- (۵) نقدی بر خصوصی سازی در ایران / منیری، سامان / مجله حمایت /۱۳۸۲
- (۶) تمرکز زدایی در نظام بهداشت و درمان / سلیمه گوهری نژاد/ خلاصه مقالات پمجمین همایش سالیانه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی/ اردیبهشت ۸۶

مستندات قانونی و روش های واگذاری

۳-۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصل ۴۴)

متن اصل ۴۴

نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانک‌داری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است. مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانونی جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می‌کند.

تفسیر جدید از اصل ۴۴

بروز برخی معضلات در اجرای خصوصی‌سازی مقامات جمهوری اسلامی را به تغییر اصل ۴۴ قانون اساسی واداشت تا تعریفی جدید از حیطه تصدی اقتصادی دولت ارایه دهند لذا مجمع تشخیص مصلحت نظام طی مصوبه‌ای واگذاری بخشی از صنایع استراتژیک و مادر به بخش خصوصی را مطابق مصلحت دانست، رهبر انقلاب نیز در خرداد ماه ۱۳۸۴ مطابق بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی سیاستهای کلی اصل ۴۴ را ابلاغ نمود .

در تیرماه ۱۳۸۵ رهبر انقلاب ، بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغ کرد و دولت را موظف نمود تا ۸۰ درصد از سهام بخش‌های دولتی را به بخش خصوصی واگذار کند

آنچه که امروز به به عنوان اصل ۴۴ از آن یاد شده و هدف از آن را خصوصی سازی می‌دانند در واقع «تفسیریه جدید بر اصل ۴۴ قانون اساسی» است.

دیدگاه قانونی مخالفان و موافقان تفسیریه اصل ۴۴

همانگونه که مشاهده می‌شود واگذاری بسیاری از بخش‌های دولتی از جمله صنایع بزرگ به بخش خصوصی در تضاد و تناقض آشکار با اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است. همین مسئله نیز از جانب مخالفان این تفسیریه دستمایه انتقاد نسبت به سیاست خصوصی‌سازی در کشور شده‌است. اما از طرف دیگر موافقان اجرای این طرح، ضمن تأکید بر لزوم خصوصی‌سازی برای بازسازی اقتصادی کشور، اقدام رهبر جمهوری اسلامی را مطابق با وظایف و اختیارات وی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می‌دانند. این عده در واقع به بند هشت از اصل ۱۱۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، یعنی اصل وظایف و اختیارات رهبر اشاره می‌کنند که در ادامه بیان اختیارات رهبر می‌آورد: «حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام» موافقین

اجرای تفسیریه اصل ۴۴ قانون اساسی مدعی هستند که دولتی خواندن تمامی صنایع بزرگ در اصل ۴۴ قانون اساسی یکی از مشکلات عمده کشور به ویژه در زمینه اقتصادی به حساب می‌آید که از طرق عادی قابل حل نبود، در نتیجه رهبر با کمک مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد آن دستورالعمل جدیدی صادر کرد.

۳-۲) آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱۹) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

از ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور (مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰)

تبصره ۱۹ - در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات از جمله قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۴/ ۳/ ۱۳۸۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به منظور جلب مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی و تعاونی در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های منتخب جدید و نیمه‌تمام (با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام) و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های تکمیل شده یا در حال بهره‌برداری، در قالب سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی، نسبت به انعقاد انواع قرارداد (از جمله واگذاری، مشارکت، ساخت و بهره‌برداری یا برون‌سپاری) با بخش خصوصی و تعاونی اقدام و تمام یا بخشی از وظایف و مسؤولیت‌های خود در تأمین کالاها و خدمات در حوزه‌هایی از قبیل پدیدآوری، طراحی، ساخت، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری را در چهارچوب مقررات ذیل به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید:

۱ - برای آن دسته از طرح‌های نیمه‌تمام یا جدید که انتفاعی بوده و دولت عدم تعیین قیمت اداری و غیراقتصادی برای آنها را تضمین می‌کند، اعتبار پیش‌بینی شده از محل بودجه عمومی تا سقف چهل و سه هزار و هشتصد و نود و چهار میلیارد و ششصد و چهل و هفت میلیون (۴۳/۸۹۴/۶۴۷/۰۰۰/۰۰۰) ریال این قانون به صورت وجوه اداره‌شده یا یارانه سود تسهیلات در قالب قرارداد مشخص، به بانک‌های منتخب عامل تجاری یا توسعه‌ای پرداخت می‌شود. بانک‌های مذکور، بر اساس شرایط و منابع تعهد شده از سوی دولت و نیز منابع مالی قابل تأمین از طریق نهادهای فعال در بازارهای پولی و مالی و منابع بند (الف) تبصره (۳) این قانون، در کنار آورده خود، بسته تأمین مالی هر طرح را اعلام می‌نماید. دستگاه اجرایی مبتنی بر ویژگی‌های هر طرح و شرایط رقابتی فراهم شده، نسبت به عقد قرارداد با بخش خصوصی و تعاونی اقدام می‌کند.

۲ - دستگاه اجرائی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور شرایطی را فراهم می‌نمایند که طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای یا طرح‌های غیرانتفاعی «دارای اهداف اجتماعی»، به بخش خصوصی و تعاونی با استفاده از تسهیلات جزء (۱) این تبصره و در قالب قرارداد منعقد فی مابین دستگاه و متقاضی واگذار شود.

۳ - دولت می‌تواند نسبت به ارائه تضامین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی، موافقت با تهرین اموال (به استثنای اموال موضوع اصل هشتماد و سوم (۸۳) قانون اساسی) و محل اجرای طرح و همچنین ارائه تضمین خرید محصول اقدام نماید.

۴ - دستگاه‌های اجرایی مجازند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه پنجاه درصد (۵۰٪) از درآمدهای اختصاصی خود

را تا سقف بیست هزار میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال صرف خرید محصول، یارانه سود و یا وجوه اداره شده طرح‌های این تبصره نمایند.

۵ - تعهدات دولت برای قراردادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۷ در سال‌های آتی نیز لازم‌الاجراء است.
۶ - درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در قرارداد مشارکت‌های موضوع این تبصره از مشوق‌های مالیاتی جزءهای (۱) و (۲) بند (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن از محل ردیف شماره ۵۵۰۰۰۰ برخوردار می‌باشد.

۷ - دولت می‌تواند در بهره‌برداری و توسعه حوزه‌های سلامت، آموزش، تحقیقات و فرهنگ با حفظ مالکیت دولت از روش‌های مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نماید.

۸ - درآمد ناشی از اجرای احکام این تبصره پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور، با نظر سازمان برنامه و بودجه کشور و برای تکمیل سایر طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام از محل ردیف ۲۱۰۳۰۰ جدول شماره (۵) این قانون به همان دستگاه اجرائی اختصاص می‌یابد.

۹ - دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط مجازند طرح (پروژه)‌های موضوع این تبصره را با رعایت مقررات مذکور در این تبصره و سایر قوانین مرتبط بدون اخذ مصوبه هیأت وزیران (موضوع ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور) به فروش برسانند.

۱۰ - نیروی انسانی طرح (پروژه)‌های در حال بهره‌برداری که وظایف آنها در چهارچوب این تبصره به بخش خصوصی و تعاونی واگذار می‌شود وفق سازوکارهای ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و آیین‌نامه‌های مربوطه و همچنین ماده (۴۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ خواهد بود.
۱۱ - هرگونه فرآیند اجرائی اعم از فرآیند ارجاع طرح (پروژه)، تضامین در چهارچوب دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد موضوع ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) صورت می‌پذیرد. آیین‌نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون، به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۱۲ - مدارس دولتی بر اساس مواد (۷)، (۲۵) و (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه از شمول حکم این تبصره مستثنی می‌باشند.

۳-۳) آیین‌نامه اجرائی بند (الف) تبصره (۱۸) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

الف - با هدف اجرای برنامه اشتغال گسترده و مولد با تأکید بر اشتغال جوانان، دانش‌آموختگان دانشگاهی، زنان و اشتغال حمایتی، به دولت اجازه داده می‌شود علاوه بر اعتبار ردیف ۶۱ - ۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون، بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای این قانون از طریق ردیف ۵۵۰۰۰۰ در قالب کمک‌های فنی و اعتباری، یارانه سود تسهیلات و کمک‌های بلاعوض با ترکیب منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و همچنین تسهیلات بانکی برای حمایت از طرح‌های تولیدی اشتغال‌زا با

اولویت بازسازی و نوسازی صنایع، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های کشاورزی، صنعتی و معدنی نیمه تمام بخش خصوصی با پیشرفت فیزیکی بالای شصت درصد (۶۰٪)، اجرای طرح (پروژه) های صنایع کوچک و حمایت از خوشه‌های صنعتی، بافت‌های فرسوده و طرح‌های حمل و نقل عمومی و ریلی، کارورزی جوانان و طرح‌های اشتغال‌زایی مناطق مرزی نظیر کوله‌بران، گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی هزینه نماید.

اعتبارات موضوع این بند بر اساس شاخص‌هایی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در اختیار استان قرار می‌گیرد.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی کسر شده موضوع این بند باید در همان استان یا شهرستان هزینه گردد به نحوی که اعتبارات در نظر گرفته شده آنها کاهش پیدا نکند.

عبارت «یک درصد (۱٪)» مندرج در تبصره (۲) ماده (۵۲) قانون مذکور به عبارت «یک واحد درصد» اصلاح می‌شود. ۱ - به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود از طریق بانک‌های عامل، معادل منابع موضوع بند (الف) و این جزء به طرح‌های توسعه تولید و اشتغال موضوع این حکم، تسهیلات اعطاء نماید.

۲ - ساز و کارهای اجرایی و نظارتی این بند مطابق آیین‌نامه اجرایی با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، کشور و جهاد کشاورزی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۳-۴) قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب مورخ ۱۳۹۷/۲/۳۰ مجلس شورای اسلامی)

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۷/۳/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۷۱/۲۱۴۳۰ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

ماده واحده- مواد زیر به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات بعدی آن الحاق می‌شود:

ماده ۶۱- به منظور بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی، به ویژه در موارد مربوط به تکمیل و راه اندازی طرح های نیمه تمام ، تأمین مالی، تعیین تکلیف بدهی های معوق و همچنین رفع مشکلات مرتبط با محیط زیست ، منابع طبیعی و معادن و رفع موانع صادراتی، به دولت اجازه داده می شود نسبت به ایجاد «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» به ریاست وزیر صنعت، معدن و تجارت اقدام کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت

موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، آیین نامه اجرایی لازم را با مشورت شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در چهارچوب اختیارات قانونی تهیه کرده و به تصویب هیأت وزیران برساند.

تبصره- در راستای وظایف ستاد، در هر استان کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به ریاست استاندار و تحت نظارت و سازماندهی «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» انجام وظیفه می کند. ستاد و کارگروه های مذکور و دبیرخانه های مورد نیاز آنها، باید از امکانات و نیروی انسانی موجود در دستگاه های اجرایی و اعضای ذیربط استفاده کرده و به هیچ عنوان تشکیلات جدیدی ایجاد نکنند.

اعضای ستاد عبارتند از:

۱- وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس ستاد)

۲- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۴- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۵- وزیر کشور

۶- رئیس کل بانک مرکزی

۷- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

۸- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

۹- وزیر نفت

۱۰- وزیر جهاد کشاورزی

۱۱- وزیر نیرو

۱۲- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۳- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۱۴- رئیس سازمان ملی استاندارد

۱۵- رئیس اتاق تعاون

۱۶- رئیس اتاق اصناف

۱۷- نمایندگان تشکل های سراسری تولیدی

اعضای بندهای (۱) تا (۷) به عنوان عضو ثابت و بقیه اعضا حسب مورد در جلسه دعوت می شوند. مصوبات ستاد مذکور با رأی اکثریت وزراء و رؤسای دستگاه های اجرایی (ثابت و غیر ثابت مدعو) نافذ و اجرایی می شود.

اعضای کارگروه های استانی، متناظر با اعضای ستاد مذکور انتخاب شده و مصوبات آن طبق همین حکم نافذ و اجرایی می شود.

ماده ۶۲- بانک ها و مؤسسات اعتباری و صندوق های حمایتی موظفند با تسهیلات یا موارد امهال مصوب در کارگروه تسهیل، حداکثر ظرف مدت یک ماه موافقت کنند یا دلایل مخالفت خود را همراه با مستندات مربوط به هیأت موضوع تبصره این ماده تسلیم نمایند.

تبصره- رییس کل بانک مرکزی موظف است هیأتی متشکل از خبرگان مورد وثوق بانکی و اقتصادی در هر استان از میان افرادی که استاندار پیشنهاد می کند، تشکیل دهد. کسانی که مورد تأیید رییس کل بانک مرکزی قرار می گیرند و با حکم وی به عضویت هیأت های موضوع این تبصره در می آیند، به عنوان نماینده رییس کل محسوب می شوند. این هیأت موظف است دلایل و مستندات بانک ها برای استنکاف از پرداخت تسهیلات مورد نظر کارگروه تسهیل را بررسی و درباره آن اظهار نظر کند. در صورتی که دلایل بانک برای استنکاف از پرداخت تسهیلات مورد نظر، مورد تأیید هیأت موضوع این تبصره قرار نگیرد، بانک موظف است تسهیلات مورد نظر را به متقاضی پرداخت کند. عدم تمکین بانک، تخلف از دستور بانک مرکزی تلقی شده و موضوع به هیأت انتظامی بانک مرکزی ارجاع خواهد شد. رییس کل بانک مرکزی می تواند هر یک از اعضای هیأت مذکور را عزل نماید.

ماده ۶۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که از امتیازات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به دلیل معوقه یا بدهی بانکی برخوردار شده اند، حق خرید تمام یا بخشی از شرکت های قابل واگذاری سازمان خصوصی سازی را ندارند.

تبصره- خرید صددردصد (۱۰۰٪) نقدی بلامانع است.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در مورخه ۱۳۹۷/۳/۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

۳-۵) آیین نامه اجرایی تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور (متن پیشنهادی برای تصویب در هیأت دولت)

براساس تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مقرر شده است:

الف- به دولت اجازه داده می شود برای مردمی شدن اقتصاد، حداکثرسازی مشارکت اقتصادی، بهره گیری مؤثر از ظرفیت های عظیم جمعیت فعال کشور (جوانان، زنان و دانش آموختگان دانشگاهی) و برای بهره برداری مؤثر از مزیت های نسبی و رقابتی مناطق در پهنه سرزمینی ایران اسلامی (با اولویت مناطق روستایی و عشایری و محروم) نسبت به برنامه ریزی و سیاست گذاری مناسب برای ایجاد فرصت های شغلی جدید و پایدار در منطقه و شناسایی

استعدادها و قابلیت‌های مناطق، از طریق حمایت‌های نهادی، اعتباری، آموزشی و اجرایی، اقدامات زیر را براساس سیاست‌های مصوب شورای عالی اشتغال انجام دهد:

۱- تدوین و ارائه اولویت‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک رشته فعالیت‌ها تا سطح شهرستان توسط دستگاه‌های اجرایی با همکاری بخش خصوصی و تعاونی با توجه به قابلیت‌ها و محدودیت‌های محیطی و اقتصادی منطقه و تحلیل پویای (دینامیک) کسب و کار، عوامل بازار و اشتغال، بازار محصول و زیرساخت‌های موجود

۲- ظرفیت‌سازی برای مشارکت فعال و مؤثر جامعه هدف توسط دستگاه اجرایی

۳- تسهیل‌گری و ظرفیت‌سازی نهادی در مناطق روستایی و گروه‌های هدف و احیاء و توسعه کشاورزی در مناطق مرزی و نقاط محروم کشور

۴- اطلاع‌رسانی شفاف مشوق‌های مالی، حمایتی مستمر و فراگیر هر یک از دستگاه‌های اجرایی

۵- ایجاد رونق در بخش ساختمان و خدمات عمومی

۶- اولویت تخصیص مشوق‌های مالی به طرح (پروژه)‌ها، به ترتیب برای ایجاد و توسعه بنگاه‌های کوچک، متوسط و صنایع دستی

ب- یارانه سود تسهیلات سرمایه‌گذاری و اشتغال موضوع بند (الف) این تبصره، از محل اعتبار ردیف شماره ۱۱۸-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون تأمین می‌شود.

حداکثر بیست درصد (۲۰٪) اعتبار این ردیف به تعاونی‌هایی اختصاص می‌یابد که حداقل هفت عضو فارغ‌التحصیل دانشگاهی بیکار داشته باشند.

آیین‌نامه اجرایی بندهای (الف) و (ب) این تبصره شامل نوع و شکل حمایت‌ها، میزان و مناطق مورد شمول، میزان تسهیلات، افراد حقیقی و حقوقی مشمول بر اساس پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حداکثر تا یک‌ماه پس از تصویب این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.

ج-

۱ - به شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک‌هزار و چهارصد میلیون ریال (۱.۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) از محل منابع داخلی خود و برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتور)‌های ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی در کلیه بخش‌ها، حمایت از طرح (پروژه)‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت وجوه اداره شده براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه شده و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد، اختصاص دهند و مابه‌التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.

۲ - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان‌های توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود نسبت به مشارکت خصوصی - عمومی داخلی و خارجی به منظور انجام طرح (پروژه)‌های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی اقدام نماید. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود.

۳-۶) (ماده ۲۷) دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری، به بخش غیردولتی (بخشنامه شماره ۱۴۲۶۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۷/۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور)

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۶/۲ به استناد ماده (۲۷) قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی، دستورالعمل شرایط واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، نیمه‌تمام، تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری، به بخش غیردولتی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده (۱) تعاریف

۱. پروژه: پروژه‌های جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در راستای هدف اصلی طرح بصورت مستقل یا وابسته است و در قالب یک یا چند پروژه درون یک طرح قرار دارد.
۲. دستگاه اجرایی: دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات
۳. دستگاه بهره‌بردار: دستگاهی است که پس از اجرا و تکمیل طرح تملک دارایی سرمایه‌ای طبق قوانین و مقررات مربوط موظف به بهره‌برداری و نگهداری از آن می‌گردد.
۴. دستگاه مرکزی: واحد مرکزی دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات که طبق مقررات، وظیفه راهبری واحدهای تابع را بر عهده دارند.
۵. سازمان: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
۶. سرمایه‌پذیر: دستگاه اجرایی واگذار کننده طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و امضا کننده قرارداد واگذاری است.
۷. سرمایه‌گذار: اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی اعم از داخلی، خارجی و یا ترکیبی از داخلی و خارجی که بصورت انفرادی یا در قالب کنسرسیوم طرف قرارداد واگذاری با سرمایه‌پذیر است.
۸. شرکت پروژه: شرکتی که سرمایه‌گذار برای انجام پروژه در صورت لزوم تأسیس می‌کند.
۹. طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای: مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی، فنی، اقتصادی یا اجتماعی توسط دستگاه اجرایی انجام می‌شود و طی مدت معین و با اعتبار معین برای

تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه عمرانی پنجساله به صورت سرمایه‌گذاری ثابت شامل هزینه‌های غیر ثابت وابسته در دوره مطالعه و اجرا یا مطالعات اجرا می‌شود و تمام یا قسمتی از هزینه‌های آن از محل اعتبارات عمرانی تامین می‌شود و به سه نوع انتفاعی، غیرانتفاعی و مطالعاتی تقسیم می‌شود.

۱۰. طرح‌های خودگردان: پروژه‌هایی که دارای توجیه مالی برای سرمایه‌گذار بوده و عواید ناشی از پروژه، هزینه‌ها و سود مورد نظر سرمایه‌گذار را پوشش می‌دهد.

۱۱. طرح‌های غیر خودگردان: پروژه‌هایی که در صورت عدم حمایت (اعم از تضمین خرید محصول، تضمین حداقل تقاضا و سایر مشوق‌ها) دارای توجیه مالی برای سرمایه‌گذار نیست.

۱۲. فهرست کوتاه: فهرستی اسامی و مشخصات متقاضیانی که در ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار مورد تأیید قرار گرفته و جهت ارائه پیشنهاد مالی از آنها دعوت می‌شود.

۱۳. قرارداد واگذاری: قراردادی است که بین سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار منعقد شده تا در چهارچوب آن سرمایه‌گذار مسئولیت توأم انجام فعالیت (یک یا ترکیبی از موارد) امور مدیریت، سرمایه‌گذاری، طراحی، ساخت، تدارکات، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری را به عهده بگیرد. قراردادهای اجاره طرح، خرید درازمدت و یا پیش خرید محصول طرح، بهبود کارایی آب و انرژی و یا سایر قراردادهای شناخته شده از انواع این قراردادها می‌باشند.

۱۴. قیمت پایه: قیمتی که توسط کارشناس قیمت‌گذاری بر مبنای روش‌های مندرج در این دستورالعمل براساس اسناد هزینه‌کرد طرح یا پروژه محاسبه شده و توسط کارگروه واگذاری مورد تأیید قرار می‌گیرد.

۱۵. کارشناس قیمت‌گذاری: شخص حقیقی یا حقوقی تعیین کننده قیمت پایه پروژه قابل واگذاری شامل کارشناس رسمی یا هیأت کارشناسی متناسب در حدود صلاحیت حرفه‌ای به انتخاب کارگروه واگذاری

۱۶. کارگروه ساماندهی: کارگروهی است که به منظور تصمیم‌گیری، راهبری و نظارت در مورد واگذاری پروژه در سازمان تشکیل شده و اعضای آن متناظر کمیسیون ماده ۲۱۵ برنامه پنجم توسعه می‌باشد.

۱۷. کارگروه ساماندهی استان: کارگروهی است که به منظور تصمیم‌گیری، راهبری و نظارت در مورد واگذاری پروژه استانی (که منابع آنها از اعتبارات استانی تامین می‌شود) در سازمان استانی تشکیل می‌گردد. اعضای کارگروه شامل استاندار (رئیس)، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استانی (دبیر)، رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان و رئیس یا مدیر کل دستگاه‌های اجرایی ذیربط (حسب مورد) می‌باشد.

۱۸. کارگروه واگذاری: کارگروهی که در دستگاه مرکزی به ریاست بالاترین مقام آن دستگاه و عضویت معاون ذیربط، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی، نماینده سازمان، نماینده وزارت دادگستری و یک نفر کارشناس صاحب‌نظر به تشخیص رئیس دستگاه مرکزی و به منظور نظارت بر انجام مراحل واگذاری پروژه تشکیل می‌گردد.

۱۹. کارگروه واگذاری استان: کارگروهی که در دستگاه اجرایی استانی به ریاست بالاترین مقام آن دستگاه و عضویت مدیران استانی ذیربط شامل نماینده استاندار، نماینده سازمان امور اقتصادی و دارایی و نماینده سازمان استانی و به منظور نظارت بر انجام مراحل واگذاری پروژه استانی (که منابع آنها از اعتبارات استانی تأمین می‌شود) تشکیل می‌گردد.

۲۰. کمیته فنی بازرگانی: متشکل از حداقل سه عضو خبره فنی، حقوقی و بازرگانی (مالی و اقتصادی) که به انتخاب سرمایه‌پذیر معرفی می‌شوند. سرمایه‌پذیر می‌تواند از افراد خبره متخصص در حوزه مالی و سرمایه‌گذاری در کمیته فنی بازرگانی استفاده نماید.

۲۱. گزارش تصمیم به واگذاری: گزارش ارزیابی است که در آن شاخص‌های فنی، اقتصادی، مالی و قراردادی و ساز و کار پیشنهادی برای واگذاری پروژه مورد بررسی قرار گرفته و توسط دستگاه اجرایی تهیه می‌شود. در صورتی که دستگاه بهره‌بردار با دستگاه اجرایی (که مجری پروژه است) متفاوت باشد، این گزارش توسط دستگاه بهره‌بردار تهیه می‌شود.

ماده (۲) ساز و کار اجرایی واگذاری پروژه در دستگاه اجرایی و کارگروه واگذاری

الف) دستگاه اجرایی گزارش تصمیم به واگذاری برای پروژه‌های پیشنهادی خود را به کارگروه واگذاری ارسال می‌نماید.

ب) کارگروه واگذاری نسبت به بررسی و تأیید گزارش تصمیم به واگذاری اقدام نموده و در صورت تأیید برای اعلام نظر به کارگروه ساماندهی ارسال می‌نماید.

ج) دستگاه اجرایی مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز کاری بعد از تصویب گزارش تصمیم به واگذاری پروژه توسط کارگروه ساماندهی، نسبت به شروع فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار مطابق ماده (۴) این دستورالعمل و انتشار آگهی فراخوان عمومی اقدام نماید.

تبصره ۱: کارگروه واگذاری مکلف است لیست پروژه‌های مشمول واگذاری را تا ۳۰ مهرماه هر سال، جهت درج در لایحه بودجه سنواتی به کارگروه ساماندهی ارسال نماید.

تبصره ۲: در پروژه‌های غیروابسته که از لحاظ کاربری و اجرایی نسبت به دیگر پروژه‌های یک طرح مستقل هستند، واگذاری پروژه‌ها بطور مستقل مجاز می‌باشد و در پروژه‌های وابسته واگذاری پروژه به تنهایی با مجوز کارگروه ساماندهی بلامانع است.

تبصره ۳: کارگروه واگذاری موظف است هر چهار ماه یکبار، گزارش عملکرد در خصوص پیشرفت فرآیند واگذاری پروژه‌ها را به کارگروه ساماندهی ارسال نماید.

تبصره ۴: قرارگرفتن پروژه‌ها در لیست پروژه‌های قابل واگذاری در قانون بودجه سنواتی تا قبل از انعقاد قرارداد واگذاری، هیچ‌گونه تغییری را در روند تخصیص اعتبارات از سوی سازمان و دستگاه اجرایی ذی‌ربط ایجاد نمی‌کند.

تبصره ۵: در موارد استفاده از سرمایه‌گذار خارجی، اخذ موافقت اولیه از سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی توسط دستگاه اجرایی ضروری است.

تبصره ۶: در صورت عدم وجود چهارچوب قراردادی مصوب در دستگاه اجرایی، سرمایه‌پذیر می‌تواند از چهارچوب موافقت‌نامه مشارکت عمومی - خصوصی ابلاغی سازمان به شماره ۱۷۲۸۰۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۶ و اصلاحات بعدی آن، بعنوان راهنمایی جهت تدوین متن قرارداد استفاده نماید.

تبصره ۷: وظایف و اختیارات کارگروه واگذاری استان در رابطه با پروژه‌های استانی عیناً مطابق وظایف و اختیارات کارگروه واگذاری است.

ماده (۳) ساز و کار اجرایی واگذاری پروژه در سازمان و کارگروه ساماندهی

الف) کارگروه ساماندهی وظیفه هماهنگی، پشتیبانی، راهبری و نظارت در مراحل واگذاری پروژه شامل راه‌اندازی فرآیند سرمایه‌گذاری، ساخت و بهره‌برداری پروژه‌های جدید، نیمه تمام و آماده بهره‌برداری، تجمیع اطلاعات، تسهیل اخذ مجوزها و تضمین‌ها، اطمینان از پرداخت تعهدات سرمایه‌پذیر مطابق فرآیند این دستورالعمل، را بر عهده دارد.

ب) وظایف کارگروه ساماندهی به شرح زیر است:

۱. بررسی گزارش تصمیم به واگذاری و اعلام نظر ظرف مدت ۲۰ روز کاری

۲. ارائه گزارش پیشرفت واگذاری پروژه‌ها به تفکیک دستگاه‌های مرکزی به هیأت دولت

۳. درج پروژه‌های مشمول واگذاری در لایحه بودجه سنواتی

تبصره ۱: در صورت عدم اعلام نظر کارگروه ساماندهی ظرف مدت‌های پیش‌بینی شده، پیشنهادات ارائه شده کارگروه واگذاری به منزله تأیید تلقی می‌گردد.

تبصره ۲: کارگروه ساماندهی حسب مورد می‌تواند رأساً نسبت به تعیین پروژه‌های نیمه‌تمام یا آماده بهره‌برداری قابل واگذاری اقدام نموده و در صورت دارا بودن شرایط واگذاری، دستگاه اجرایی مکلف است نسبت به تهیه گزارش فنی، مالی و اقتصادی اقدام نماید.

تبصره ۳: وظایف و اختیارات کارگروه ساماندهی استان در رابطه با پروژه‌های استانی عیناً مطابق وظایف و اختیارات کارگروه ساماندهی است.

ماده (۴) فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار (ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار و ارزیابی فنی و مالی پیشنهاد)

انتخاب سرمایه‌گذار باید در یک فرآیند رقابتی و به ترتیب ذیل صورت می‌پذیرد:

الف) بررسی صلاحیت و اهلیت مالی، فنی و عمومی سرمایه‌گذار متناسب با هر پروژه توسط کمیته فنی بازرگانی و بر اساس راهنمای ارائه شده توسط سازمان بشرح ذیل انجام می‌شود:

۱. انتشار آگهی شناسایی و ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار برای هر پروژه حداقل دو نوبت در روزنامه‌های کثیرالانتشار و پایگاه اطلاع‌رسانی جامع معاملات بخش عمومی
 ۲. تحویل اسناد ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار و اسناد فنی پروژه به متقاضیان
 ۳. بازدید از سایت پروژه و برگزاری جلسه پرسش و پاسخ و تشریح اسناد در صورت لزوم
 ۴. ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذار
 ۵. ارزیابی اولیه پیشنهادهای فنی
 ۶. تشکیل جلسه بررسی پیشنهادهای فنی با دعوت از متقاضیان تأیید شده در جزء (۴) بند «الف» این ماده و در صورت لزوم
 ۷. رفع نقص و تکمیل استعلام‌ها و یا جایگزینی پیشنهادهای فنی توسط متقاضیان در مهلت مقرر و در صورت لزوم
 ۸. تأیید و یا رد متقاضیان، تهیه فهرست کوتاه و ارائه گزارش ارزیابی صلاحیت سرمایه‌گذاران و ارزیابی فنی به کمیسیون معاملات
- ب) ارزیابی پیشنهاد مالی سرمایه‌گذار توسط کمیته فنی بازرگانی و تصویب آن توسط کمیسیون معاملات در چهارچوب ذیل صورت می‌پذیرد:

۱. ارسال دعوتنامه و دریافت پیشنهادهای مالی از متقاضیان تأیید شده در ارزیابی بند «الف» این ماده
۲. ارزیابی پیشنهادهای مالی و مذاکره رقابتی برای انتخاب مناسب‌ترین پیشنهاد
۳. تعیین سرمایه‌گذار برنده مناقصه بر اساس کمترین ارزش حال کل پرداختی سرمایه‌پذیر تا پایان مدت قرارداد به شرکت پروژه یا سرمایه‌گذار انجام می‌شود.
۴. تعیین سرمایه‌گذار برنده مزایده بر اساس بیشترین ارزش حال کل دریافتی سرمایه‌پذیر تا پایان مدت قرارداد انجام می‌شود.
۵. پروژه‌هایی که خرید و فروش بصورت توأم است (از جمله چهارچوب بیع متقابل)، بر اساس توابع متغیر و مدل‌های مالی که در شرایط رقابتی مناسب‌ترین پیشنهاد مالی را برای سرمایه‌پذیر داشته باشد مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

تبصره ۱: سرمایه‌پذیر می‌تواند مراحل ارزیابی در بند «الف» و «ب» این ماده را در یک مرحله انجام دهد.

تبصره ۲: در صورتی که پیشنهاد پروژه جدید از طرف سرمایه‌گذار به سرمایه‌پذیر ارائه شود، سرمایه‌پذیر ضروری است با بررسی و در صورت نیاز تکمیل آن و اخذ مجوزهای لازم، از طریق فرآیندهای اشاره شده در این دستورالعمل، پروژه مورد نظر را به منظور ایجاد فرآیند رقابتی در انتخاب سرمایه‌گذار به فراخوان عمومی گذارد.

تبصره ۳: شرکت‌های دولتی پس از تصویب در مجمع خود و در صورت تأیید توسط سازمان، مجاز به اعلام آمادگی و ارائه پیشنهاد هستند.

تبصره ۴: قبل از شروع فرآیند انتخاب سرمایه‌گذار، مطالعه جامعی برای شناسایی، ارزیابی کیفی و کمی، تخصیص و استراتژی‌های پاسخ ریسک‌های مختلف بر اساس شرایط و ویژگی‌های هر پروژه و مشخص نمودن مسئول هر ریسک (سرمایه‌پذیر، سرمایه‌گذار، مشترک بین سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار و شخص ثالث) توسط سرمایه‌پذیر انجام می‌شود. این اطلاعات در زمان انتخاب سرمایه‌گذار، مسئولیت‌ها و وظایف طرفین قرارداد و تعیین دیگر مفاد و شرایط قراردادی بکار می‌رود و بعنوان یکی از پیوست‌های اسناد واگذاری پروژه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ماده ۵) جایگاه مذاکره در انتخاب سرمایه‌گذار

الف) مذاکره رقابتی در ارزیابی فنی و مالی صرفاً در صورتی که موجب کاهش بهای محصول پروژه یا افزایش بهره‌وری مالی برای سرمایه‌پذیر گردد امکان‌پذیر است و در موارد ذیل صورت می‌گیرد:

۱. مذاکره رقابتی در خصوص پیشنهادهای فنی و اصلاح و یا تغییر مشخصات پروژه توسط سرمایه‌پذیر و ارائه پیشنهادهای جایگزین توسط سرمایه‌گذاران

۲. مذاکره رقابتی در خصوص پیشنهادهای مالی مشروط بر آنکه منجر به کاهش بهای محصول پروژه یا افزایش بهره‌وری مالی و بطور کلی تغییر پیشنهاد مالی سرمایه‌گذار در جهت صرفه و صلاح سرمایه‌پذیر باشد.

ب) مذاکره بدون فرآیند رقابتی صرفاً پس از تأیید کارگروه واگذاری در شرایط ذیل مجاز است:

۱. در صورتی که پیشنهاد سرمایه‌گذار شامل حق ثبت اختراع و یا حق انحصاری باشد.

۲. تنها یک سرمایه‌گذار پیشنهاد بدهد.

۳. تنها یک نفر در ارزیابی سرمایه‌گذار و یا ارزیابی فنی تأیید شود.

ماده ۶) روش‌های واگذاری پروژه

روش‌های واگذاری پروژه بر اساس روش‌های شناخته شده از جمله BOT (ساخت، بهره‌برداری و انتقال)، BOLT (ساخت، بهره‌برداری، پرداخت اجاره به سرمایه‌گذار و انتقال)، BTL (ساخت، انتقال، پرداخت اجاره به سرمایه‌گذار)، روش‌های BOO (ساخت، مالکیت و بهره‌برداری)، ROO (تجهیز و بازسازی، مالکیت و بهره‌برداری)،

M&O (بهره‌برداری و نگهداری)، ROT (تجهیز و بازسازی، بهره‌برداری و انتقال)، Concession (واگذاری امتیاز) قابل انجام است.

تبصره: ارزش محاسبه شده برای پروژه مشمول واگذاری، در روش مشارکت بعنوان سهم آورده سرمایه‌پذیر و بدون شراکت در سهام شرکت پروژه در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۷) روش‌های ارزش‌گذاری پروژه

الف) روش ارزش فعلی خالص سرمایه‌گذاری (NPV): در این روش، هزینه‌های سرمایه‌گذاری واقعی پروژه بر اساس زمان وقوع با نرخ تنزیل بر مبنای سود اوراق مشارکت دولتی به ارزش حال تبدیل می‌گردد.

ب) روش ارزش جاری خالص: ارزش جاری خالص دارایی‌های طرح برابر است با ارزش جاری کلیه دارایی‌های ایجاد شده بر اساس اسناد مثبت مالی پس از کسر کلیه بدهی‌ها و دیون طرح.

در مورد طرح‌هایی که به دلیل طولانی شدن فرایند اجرا، استهلاک، تعویض و جانشینی در آنها انجام شده است، ارزش جاری موجودی مواد، مصالح، تجهیزات و غیره و ارزش‌های جایگزینی، موجودی کالای در جریان ساخت بر اساس بهای تمام شده و کالای ساخته شده بر اساس ارزش بازبافتنی تعیین می‌شود.

ارزش جاری دارایی‌ها و بدهی‌های پولی معادل ارزش دفتری آنها طبق آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده طرح است. چنانچه کارشناس قیمت‌گذاری بر اساس اسناد و مدارک و شواهد به دست آمده از صحت ارزش این اقلام اطمینان نسبی حاصل نماید، نیازی به محاسبه مجدد ارزش جاری آنها نیست، در غیر این صورت کارشناس بر اساس رسیدگی‌هایی که انجام خواهد داد، نسبت به تعیین مانده هر یک از اقلام اقدام و به مابه‌التفاوت ارزش‌های دفتری و جاری را با توجه به موارد مندرج در بندهای زیر حسب مورد به ارزش‌های دفتری اضافه یا از آن کسر می‌نماید. اختلاف بین تاریخ تعیین قیمت با تاریخ پایان آخرین سال مالی حسابرسی طرح نباید بیش از شش ماه باشد.

وقوع هرگونه رویداد عمده در دوره بین تاریخ آخرین سال مالی و تاریخ قیمت‌گذاری که اثر قابل توجهی بر دارایی‌ها و بدهی‌های طرح گذاشته است، باید مورد توجه کارشناس قیمت‌گذاری قرار گیرد و کمک‌های بلاعوض دریافتی یا اعطایی که طی دوره واقع شده است، حسب مورد، به قیمت افزوده یا از آن کاسته می‌شود.

ج) تعیین قیمت جزئی: در شرایط خاص و در صورتی که برای تعیین قیمت طبق روش‌های یاد شده به دلیل جزئی بودن میزان یا ارزش، اعمال روش‌های فوق فاقد توجیه اقتصادی باشد، قیمت پایه به پیشنهاد کارشناس قیمت‌گذاری و تایید بالاترین مقام دستگاه اجرایی بر اساس ارزش اسمی یا ارزش خالص دفتری دارایی‌های (ارزش ویژه) و یا هر روش مناسب دیگر تعیین می‌شود.

د) ملاحظات خاص: کارشناس قیمت‌گذاری باید با اتکاء به دانش و مهارت خویش عواملی چون خدمات طرح، فناوری مورد استفاده، مدیریت، نیروی انسانی کارآمد، بازار داخلی و بین‌المللی محصولات، موقعیت طرح در مقایسه با رقبای تجاری اعم از داخلی و خارجی، تولیدات طرح در بازار را در قیمت‌گذاری لحاظ کند.

تبصره ۱: درآمد ناشی از فروش پروژه پس از واریز به خزانه‌داری کل و از محل ردیف خاصی که برای این منظور برای دستگاه اجرایی مورد نظر پیش‌بینی می‌شود و نیز اعتبار ردیف‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای در قالب تسهیلات و وجوه اداره شده شامل یارانه، سود و کارمزد و کمک و سایر روش‌های تأمین مالی به سایر طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و یا تبدیل به احسن نمودن اموال منقول و غیرمنقول در قالب موافقتنامه با سازمان قابل اختصاص است.

تبصره ۲: بر اساس ماده (۶) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور»، بدهی‌های دستگاه اجرایی به پروژه، به دولت منتقل می‌شود.

تبصره ۳: در صورتی که قیمت‌های پیشنهادی سرمایه‌گذاران کمتر از قیمت پایه تعیین شده باشد، کارگروه واگذاری می‌تواند در مرحله اول تا بیست درصد و در مرحله دوم بر حسب وضعیت پروژه تا پنجاه درصد در مناطق عمومی و تا هشتاد درصد در مناطق محروم، تخفیف در قیمت پایه منظور نماید.

تبصره ۴: کارگروه واگذاری می‌تواند نسبت به تقسیط تعهدات متقاضیان با رعایت آیین‌نامه اجرایی نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری موضوع مصوبه شماره ۶۳/۲/۲۰۶۳۲۹/۱۰۷۹۴۷ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، بعد از تعیین سرمایه‌گذار منتخب اقدام نماید. برای این منظور می‌بایست قبل از شروع فرآیند واگذاری، امکان تقسیط تعهدات متقاضیان در آگهی واگذاری اعلام گردد.

ماده (۸) تأمین مالی دوره ساخت قراردادهای واگذاری

الف) در دوره ساخت پروژه هیچگونه اعتباری از منابع و بودجه کل کشور بغیر از اعتبار مورد نیاز برای تأمین زمین و پیش‌پرداخت خرید محصول حسب مورد، از طرف سرمایه‌پذیر به سرمایه‌گذار پرداخت نخواهد شد.

ب) استفاده از ظرفیت‌های ماده (۲۴) «قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» جهت فروش دارایی‌ها و اخذ تسهیلات از بانک‌های دولتی برای سایر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در این دستورالعمل امکان‌پذیر است.

ج) بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار موظفند نسبت به تهیه ساز و کار پیاده‌سازی اوراق بدهی بلندمدت (بالای ۱۰ سال) پروژه اقدام نمایند.

د) سازمان بورس موظف است ساز و کار صندوق پروژه و ورود سهام شرکت پروژه در بورس طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را جهت تأمین مالی قراردادهای واگذاری پروژه تدوین نماید و سهام آن را عرضه عمومی نماید؛ این سهام توسط اشخاص حقیقی و حقوقی خریداری شده و این افراد بعنوان سهامداران شرکت پروژه خواهند بود.

تبصره: عدم تحقق تأمین تسهیلات ذکر شده در بندهای این ماده از طرف سرمایه‌پذیر، مانعی بر تأمین مالی پروژه از طرف سرمایه‌گذار تلقی نشده و سرمایه‌گذار موظف است نسبت به تأمین مالی دوره ساخت پروژه اقدام نماید.

ماده ۹) تأمین مالی فروش محصول پروژه

الف) در راستای توجیه‌پذیری پروژه با پیشنهاد سرمایه‌پذیر و تأیید سازمان، منابع مالی پایدار و مطمئن در دوره بهره‌برداری برای پرداخت به سرمایه‌گذار پیش‌بینی می‌شود. سرمایه‌پذیر موظف است با محاسبه بهای قیمت تمام شده در بخش عمومی (PSC) و ارزش خالص فعلی پرداختی به سرمایه‌گذار از طریق روش ارزش کسب شده به ازای منابع صرف شده (VfM)، نسبت به تعیین میزان و نرخ واحد خرید تضمینی محصول پروژه اقدام نماید.

تبصره ۱: در پروژه‌هایی که هزینه محصول مستقیماً توسط استفاده‌کننده نهایی به سرمایه‌گذار پرداخت می‌شود، سرمایه‌پذیر می‌تواند حداقل معینی از میزان تقاضای محصول پروژه را تضمین نماید و یا جهت توجیه‌پذیری (مطابق ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور) بخشی از قیمت تمام شده محصول را به سرمایه‌گذار پرداخت نماید.

ب) برای پیش‌بینی منابع خرید محصول پروژه، دو مکانیزم عملیاتی به شرح زیر قابل استفاده است:

۱. دریافت بهای محصول پروژه از کاربران نهایی توسط سرمایه‌گذار در طرح‌های خودگردان

۲. در نظر گرفتن ردیف مالی مستقل در قانون بودجه سنواتی جهت طرح‌های غیرخودگردان (با اولویت تخصیص)

تبصره ۲: در صورتی عدم تحقق منابع مالی پیش‌بینی شده در این مکانیزم‌ها، سازمان ساز و کار ایجاد صندوق مالی تضامین مشارکت عمومی - غیردولتی (با رعایت فرآیند قانونی تأسیس صندوق) را فراهم می‌آورد.

ماده ۱۰) مشوق‌های قراردادهای واگذاری

در راستای تسهیل امور واگذاری پروژه، سرمایه‌پذیر می‌تواند مجوزها و مشوق‌های ذیل را به سرمایه‌گذار و یا شرکت پروژه ارائه نماید. این مشوق‌ها تنها در صورتی برای سرمایه‌پذیر تعهدآور است که در مفاد قرارداد واگذاری پروژه پیش‌بینی شده و ساز و کار آن مشخص باشد.

۱. ارائه تضمین خرید محصول بخشی از ظرفیت یا کل ظرفیت تولید

۲. اجازه توثیق پروژه و قرارداد آن و تضامین خرید محصول جهت اخذ تسهیلات از بانک‌ها و صندوق توسعه ملی

۳. حمایت از صدور مجوز صادرات محصول

۴. ارائه کمک‌های فنی و یا در اختیار قرار دادن زیرساخت‌های بخش عمومی

۵. تعدیل نرخ خرید محصول براساس شاخص بانک مرکزی

۶. تضمین پرداخت مابه‌التفاوت قیمت محصول در صورتی که بهای فروش محصول کمتر از قیمت خرید تضمینی یا قیمت تمام شده باشد.

۷. امکان فروش گواهی ظرفیت تولید در بازارهای مالی توسط سرمایه‌گذار

۸. امکان استفاده از درآمد حاصل از فروش گواهی انتشار عدم آلاینده‌های زیست محیطی

۹. همکاری و تسهیل در صدور مجوز احداث و بهره‌برداری از تأسیسات جانبی اقتصادی در پروژه حسب مورد با حفظ کاربری اصلی پروژه

۱۰. تعهدات سرمایه‌پذیر شامل پیش‌پرداخت‌ها و پرداخت‌های آتی قرارداد از طریق گشایش اعتبار اسنادی و مقدم بر سایر پرداخت‌های دستگاه اجرایی از محل پیش‌بینی اعتبارات و منابع دستگاه‌ها و ردیف‌های مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی، تأمین و پرداخت می‌گردد.

۱۱. واگذاری امتیازات، حقوق، مستحقات، منافع و تعهدات پروژه به اشخاص ثالث که صلاحیت آن توسط سرمایه‌پذیر تأیید شده است.

۱۲. کمک به دریافت فاینانس خارجی و تسهیلات بانک‌های توسعه‌ای مانند بانک جهانی، بانک توسعه اسلامی، بانک اکو و سایر نهادهای مالی بین‌المللی

۱۳. دستگاه اجرایی می‌تواند معادل اعتبار اختصاص یافته به طرح در سال جاری را، بر اساس قانون بودجه و در سقف تخصیص اعتبار به عنوان تسهیلات اعتباری با در نظر گرفتن دوره ساخت و بهره‌برداری از پروژه حداکثر در سقف ده سال با نرخ سود مشارکت رشته مذکور در بانک‌های تجاری و تخصصی منطبق با نرخ مصوب اعلامی شورای پول و اعتبار، از طریق بانک عامل در اختیار سرمایه‌گذار قرار دهد.

ماده (۱۱) تضامین قراردادهای واگذاری

تضامین طرفین قراردادهای واگذاری در چهارچوب موافقتنامه قرارداد ابلاغی و راهنمای مرتبط سازمان و حسب مورد هر قرارداد تعیین می‌شود.

ماده (۱۲) نهاد تنظیم مقررات بخشی

در راستای ماده (۵۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، و به منظور سیاست‌گذاری، قیمت‌گذاری، نظارت، اجرای تعهدات سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر، مقررات زدایی و فرآیند کارشناسی و حل اختلاف در قراردادهای واگذاری، سازمان با همکاری دستگاه اجرایی و شورای رقابت نسبت به ایجاد نهادهای تنظیم مقررات در بخش‌های تخصصی متشکل از نمایندگان بخش عمومی و غیردولتی اقدام می‌نماید.

ماده (۱۳) دستورالعمل‌ها، راهنماها و کاربرگ‌ها

سازمان موظف است نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌ها، راهنماها و کاربرگ‌های همسان لازم و ارائه راهکارهای اجرایی و تبیین قوانین و مقررات و پاسخ به ابهامات سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار اقدام نموده و ساز و کار لازم را جهت آموزش دستگاه‌های سرمایه‌پذیر فراهم آورد.

ماده ۱۴) این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۲۲ تبصره در جلسه مورخه ۱۳۹۴/۰۶/۰۲ به تایید شورای اقتصاد رسید.

۳-۷) آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور مصوب سال ۱۳۹۰ (ماده ۱۰ بند ۱)

ماده ۱۰: به منظور دستیابی به قیمت تمام شده خدمات و فعالیت‌ها و ضرورت اصلاحات نظام مالی بخش سلامت در راستای استقرار نظام نوین مالی و اجرای هلدینگ و شبکه عصبی مالی و در نتیجه ارتقاء سطح کنترل داخلی در بخش و ارتقاء مستمر کیفیت خدمات و تعالی عملکرد، افزایش بهره‌وری و در نهایت افزایش رضایت‌مندی آحاد جامعه، مؤسسه موظف می‌باشد به تعداد واحدهای اجرایی خود، عملیات مالی مجزا در قالب واحد اجرایی مستقل ایجاد نماید. نحوه اداره واحدهای اجرایی مستقل و انجام عملیات مالی و معاملاتی آن براساس مفاد این آیین‌نامه و این ماده و دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی رییس هیأت امناء و یا مقام مجاز از طرف ایشان که توسط کمیته فنی و تخصصی مالی و بودجه موضوع ماده ۱۰۵ این آیین‌نامه تهیه شده، صورت می‌پذیرد.

۱ - مؤسسه موظف است سالانه حداقل تا ۱۰ درصد از دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، بیمارستان‌ها، شبکه بهداشت درمان، مراکز بهداشتی خود را به عنوان واحد اجرایی مستقل تعیین نماید.

۳-۸) فصل دوم قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ (مواد ۱۳، ۱۶ و ۲۴) و آیین نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری

فصل دوم - راهبردها و فناوری انجام وظایف دولت

ماده ۱۳ - امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی با رعایت اصول بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از طریق توسعه بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی تعیین صلاحیت‌شده و با نظارت و حمایت دولت و با استفاده از شیوه‌های ذیل انجام می‌گردد:

- ۱- اعمال حمایت‌های لازم از بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مجری این وظایف.
- ۲- خرید خدمات از بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی.
- ۳- مشارکت با بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی از طریق اجاره، واگذاری امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی.
- ۴- واگذاری مدیریت واحدهای دولتی به بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با پرداخت تمام و یا بخشی از هزینه سرانه خدمات.

۵- ایجاد و اداره واحدهای دولتی موضوع این ماده توسط دستگاههای اجرائی.

تبصره ۱- اگر انجام امور موضوع این ماده به یکی از طرق چهارگانه فوق الذکر (الغایت ۴) مقدور نباشد ایجاد و اداره واحدهای دولتی وظیفه دولت است.

تبصره ۲- تأیید صلاحیت علمی و اخلاقی کلیه افراد موضوع این قانون که به موجب این ماده در بخشهای آموزشی، بهداشتی و فرهنگی اشتغال خواهند داشت مطابق ضوابط فصل ششم این قانون و تأیید استانداردهای مربوط و کیفیت و قیمت خدمات نیز مطابق قوانین و مقررات مربوط است.

ماده ۱۶- به منظور افزایش بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول (ستانده) و کنترل مراحل انجام کار و یا هردو، جلوگیری از تمرکز تصمیم‌گیری و اعطاء اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود براساس آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد دستگاههای اجرائی موظفند اقدامات ذیل را به عمل آورند:

الف - تعیین قیمت تمام‌شده فعالیتها و خدمات و محصولات واحدهای مجری از قبیل واحدهای آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی، خدماتی، تولیدی و اداری، متناسب با کیفیت و محل جغرافیایی ارائه فعالیتها و خدمات، در چهارچوب متوسط قیمت تمام شده فعالیتها و خدمات مذکور در بودجه مصوب سالانه ملی و استانی با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان.

ب - تعیین شاخصهای هدفمند و نتیجه‌گرا و استانداردهای کیفی خدمات و پیش‌بینی سازوکارهای نظارتی برای کنترل کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده.

ج - انعقاد تفاهمنامه با مدیران واحدهای مجری براساس حجم فعالیتها و خدمات و قیمت تمام‌شده آن و تعیین تعهدات طرفین.

د - اعطاء اختیارات لازم برای پیشنهاد جابه‌جایی فصول و برنامه‌های اعتبارات مذکور به شورای برنامه‌ریزی استان در چهارچوب احکام قانون بودجه سالانه جابه‌جایی اعتبارات ملی براساس احکام قانون بودجه سالانه خواهد بود.

ه- برای اجراء نظام قیمت تمام‌شده، اختیارات لازم اداری و مالی به مدیران، به موجب آئین‌نامه‌ای که با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تعیین می‌گردد.

و - اعتباراتی که براساس قیمت تمام شده در اختیار واحدها قرار می‌گیرد، به عنوان کمک تلقی شده و پس از پرداخت به حساب بانکی واحدهای ذیربط به‌هزینه قطعی منظور می‌گردد. مدیران دستگاههای اجرائی نسبت به تحقق اهداف و نتایج پیش‌بینی شده در تفاهمنامه در مدت مدیریت خود مسؤول و به نهادهای نظارتی پاسخگو خواهند بود و موظفند گزارش اقدامات مربوطه را هر شش‌ماه یک‌بار به سازمان ارائه نمایند و سازمان نیز مکلف است گزارش عملکرد این ماده را یک‌ماه قبل از ارسال لوایح بودجه سالیانه به مجلس تقدیم نماید.

تبصره ۱- دستگاههایی که با پیشنهاد سازمان و تصویب هیأت وزیران امکان محاسبه قیمت تمام‌شده محصولات و خدمات خود را نداشته باشند از طریق محاسبه هزینه تمام‌شده اقدام خواهند نمود.

تبصره ۲- احکام این ماده میباید ظرف یک سال توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجراء شده و از سال ۱۳۸۷ بودجه دستگاههای موضوع این قانون فقط با رعایت مفاد این ماده قابل تنظیم و ارائه می باشد.

ماده ۲۴- در راستای اجراء احکام این فصل کلیه دستگاههای اجرائی موظفند از تاریخ تصویب این قانون اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف - حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون آن دسته از وظایفی که قابل واگذاری به بخش غیردولتی است را احصاء و با رعایت راهکارهای مطروحه در این فصل نسبت به واگذاری آنها اقدام نمایند. به نحوی که طی هر برنامه بیست درصد (۲۰٪) از میزان تصدیهای دولت در امور قابل واگذاری کاهش یابد.

ب - تعداد مجوزهای استخدامی مذکور در ماده (۵۱) این قانون به نحوی تعیین گردد که تعداد کارمندان دستگاههای اجرائی که به هر نحو حقوق و مزایا دریافت می کنند و یا طرف قرارداد می باشند هر سال به میزان دو درصد (۲٪) در امور غیرحاکمیتی نسبت به سال قبل کاهش یابد.

ج - حداکثر معادل یک سوم کارمندان که به روشهای بازنشستگی، بازخریدی، استعفاء و سایر موارد از خدمت دستگاههای اجرائی خارج می شوند استخدام نمایند.

تبصره ۱- وظایف حاکمیتی موضوع ماده (۸) این قانون از شمول این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۲- آئین نامه اجرائی این ماده شامل وظیفه قابل واگذاری در چهارچوب این قانون، حمایتهای دولت برای توسعه بخش غیردولتی و نحوه خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی و تعیین تکلیف کارمندان واحدهای واگذار شده و سایر موارد بنا به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳- دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور موظفند اجراء این فصل را در دستگاههای اجرائی کنترل نموده و با مدیران متخلف برخورد قانونی نمایند.

۳-۹) آیین نامه اجرایی ماده (۴۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به شماره

۱۳۸۵/۴/۷-مورخ ۵/۳۵۰۸۰/ت/۳۵۷۱۴

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور -

وزارت اموراتصادی و دارایی هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۶/۱/۱۳۸۵ بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت اموراتصادی و دارایی و به استناد ماده (۴۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴ - آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب نمود: آیین نامه اجرایی ماده (۴۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف - هزینه سرانه دولتی: میزانی از اعتبارات هزینه ای است که در ازای انجام هر فعالیت یا خدمت یا برخوردار شدن هر یک از افراد بهره مند از خدمات دستگاه اجرایی به تناسب موضوع فعالیت و منطقه در بودجه دستگاه پیش بینی شده است .

ب - هزینه سرانه خرید خدمت: درصدی از هزینه سرانه دولتی است که به تناسب موضوع فعالیت، منطقه و کیفیت کار تعیین و به بخش غیردولتی در ازای انجام کار پرداخت می گردد .

ج - خرید خدمات از بخش غیردولتی: استفاده از ظرفیت های بخش غیردولتی اعم از بخش خصوصی و بخش تعاونی، شهرداری ها و دهیاری ها و خرید خدمات غیرحاکمیتی دستگاه های اجرایی با رعایت مقررات قانونی مربوط مشروط به عدم دریافت هزینه اضافی از اشخاص .

د - دستگاه خریدار خدمت: کلیه دستگاه های اجرایی مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه .

ه - امور غیرحاکمیتی: کلیه تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، خدماتی، زیر بنایی و اقتصادی .

و - واحد استانی: واحد سازمانی تابعه دستگاه های اجرایی است که به منظور اعمال اختیارات و انجام وظایف دستگاه اجرایی، در مرکز استان تشکیل شده است .

ماده ۲- به منظور احصای تصدی های اجتماعی، فرهنگی ، خدماتی، زیربنایی و اقتصادی دستگاه های اجرایی، با رعایت ماده (۱۳۵) قانون برنامه چهارم توسعه، کارگروهی به مسئولیت رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با حضور معاون اجرایی رییس جمهور، وزیر کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، دبیر هیئت دولت و رییس دستگاه ذیربط حسب مورد تشکیل و نسبت به احصای موارد موضوع بند « ه - » ماده (۱) این آیین نامه اقدام و جهت اجرا به دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم اعلام می نماید .

ماده ۳- دستگاه های خریدار خدمت می توانند از تاریخ تصویب این آیین نامه تمام یا قسمتی از امور غیرحاکمیتی خود را از طریق بخش غیردولتی واجد شرایط با رعایت مقررات و به شرطی که منجر به دریافت هزینه اضافه از مردم نسبت به انجام اینگونه امور قبل از خرید از بخش غیردولتی نگردد و نیز به شرط کاهش اعتبارات هزینه مالی و ارتقاء کیفیت خدمات، انجام دهند .

ماده ۴- مسئولیت اجرای ماده (۴۶) قانون یادشده و این آیین نامه در دستگاه های خریدار خدمت به عهده وزیر یا رییس دستگاه مربوط می باشد .

ماده ۵ - وظایف و اختیارات دستگاه اجرایی به شرح زیر است :

الف - تدوین برنامه تحقق ماده (۴۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در دستگاه متبوع .

ب - تعیین شرایط، استانداردها و موارد موردنظر در خصوص صلاحیت فنی و اخلاقی بخش غیردولتی موردنظر جهت خرید خدمات .

ج - تعیین و تنظیم چارچوب قرارداد خرید خدمات به منظور مبادله با بخش غیردولتی .

د - تعیین میزان هزینه سرانه خرید خدمات با توجه به موقعیت جغرافیایی، نوع فعالیت و میزان محرومیت مناطق و کمیت و کیفیت خدمات و فعالیتهای خریداری شده .

ه - انجام نظارتهای مستمر به منظور رعایت استانداردهای مربوط و جلوگیری از کاهش رضایتمندی ارباب رجوع و مردم از فعالیتهای و خدمات خریداری شده .

و - کنترل هزینه ای فعالیتهای به منظور جلوگیری از احتمال پرداخت وجوه و هزینه های اضافی توسط ارباب رجوع به واحدهای طرف قرارداد بابت فعالیتهای و خدمات خریداری شده و اعلام تعرفه های ارایه خدمات به مصرف کننده نهایی .
ز - نظارت مستمر بر عملکرد بخش غیردولتی طرف قرارداد و ارایه پیشنهادهای لازم جهت ارتقاء کیفیت خدمات رسانی .

ح - رسیدگی به تخلفات طرف قرارداد از شرایط خرید خدمت و ارجاع آن به مراجع ذی ربط .

ط - ارایه راهنمایی و هماهنگی های لازم به دستگاه استانی در زمینه اجرای این ماده .

ماده ۶ - مسئولیت اجرای ماده (۴۶) قانون یادشده در واحدهای استانی خریدار خدمت به عهده مسئول واحد استانی دستگاه اجرایی است. مسئول واحد استانی دستگاه اجرایی موظف است ضمن رعایت ضوابط و مقررات موجود و با هماهنگی با وزیر یا بالاترین مقام دستگاه مرکزی متبوع خود کلیه وظایف قید شده در ماده (۵) این آیین نامه را در سطح استان اجرا نماید .

ماده ۷ - معاون اداری و مالی یا توسعه مدیریت یا عناوین مشابه دستگاه خریدار خدمت موظف است سالانه مبالغ صرفه جویی شده در اجرای مفاد این آیین نامه را به وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اطلاع دهد.

ماده ۸ - صرفه جویی ناشی از اجرای مفاد این آیین نامه با رعایت قوانین و مقررات به صورت مشخص و در قالب اصلاحیه موافقتنامه های متبادله با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا استان (حسب مورد) جهت ارتقای کیفیت خدمات دستگاه اجرایی اختصاص می یابد و در مورد آن گروه از دستگاههای اجرایی که ملزم به مبادله موافقتنامه نمی باشند با تصویب بالاترین مرجع تصمیم گیری دستگاه به سایر امور در جهت ارتقای کیفیت اختصاص می یابد .
ماده ۹ - وزیر یا بالاترین مقام دستگاه خریدار خدمت موظف است گزارش عملکرد این ماده را به تفکیک فعالیتهای تهیه و در مقاطع شش ماهه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام نماید .

تبصره - گزارش عملکرد ماده (۴۶) قانون یادشده در واحدهای استانی در مقاطع سه ماهه تهیه و برای دستگاه مرکزی متبوع ارسال می گردد .

ماده ۱۰- دستورالعملهای موردنیاز این آیین نامه ظرف سه ماه پس از تصویب توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با همکاری وزارت اموراتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ خواهد شد.

۳-۱۰) آیین نامه اجرایی ماده (۴۷) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به شماره
۱۳۸۵/۳/۲۴-ت/۳۴۷۶۳-ه-مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۴

ماده ۱ - به منظور اجرای بند "ب" ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - دستگاههای اجرایی مذکور در ماده (۱۶۰) قانون یادشده موظفند به منظور کاهش حداقل سه درصد (۳٪) از تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آنها (نظیر فعالیتهای ذکر شده در پیوست این آیین نامه که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است) حداقل یک و نیم درصد (۱/۵٪) از اعتبارات تخصیص یافته خود را به منظور توسعه بخش غیردولتی و در جهت خرید خدمت از بخش خصوصی یا بخش تعاونی، شهرداریها و دهیاریها اختصاص دهند.

تبصره ۱ - منظور از اعتبارات تخصیص یافته، اعتبارات هزینه ای و تملک داراییهای سرمایه ای و درآمدهای اختصاصی مصوب دستگاه اجرایی مربوط به فعالیتهای موضوع این آیین نامه می باشد که با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه تخصیص می یابد.

تبصره ۲ - منظور از اعتبارات تخصیص یافته در شرکتهای دولتی آن قسمت از اعتبارات مصوب است که در بخش تولید، توزیع و فروش مصرف می گردد.

ماده ۲ - به منظور احصاء تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی دستگاههای اجرایی با رعایت ماده (۱۳۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - کارگروهی متشکل از رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، معاون اجرایی رییس جمهور، وزیر کشور، وزیر اموراتصادی و دارایی، دبیر هیئت دولت و رییس دستگاه ذی ربط حسب مورد تشکیل و نسبت به احصاء موارد یادشده اقدام و جهت اجرا به دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون یادشده اعلام نماید.

ماده ۳ - به منظور تحقق اهداف مذکور در ماده (۱) در هر یک از دستگاههای اجرایی که دارای تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آنها هستند، کارگروه اجرایی ماده (۴۷) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت که اختصاراً "کارگروه توسعه فعالیتهای بخش غیردولتی" نامیده می شود، متشکل از معاون اداری و مالی یا توسعه مدیریت یا عناوین مشابه، ذیحساب و مدیرکل امور مالی و نماینده وزیر یا رییس دستگاه تشکیل می شود.

تبصره ۱ - در شرکتهای دولتی هیئت مدیره مسؤول وظایف کارگروه موضوع این ماده خواهد بود.

تبصره ۲ - به منظور پیگیری سیاستها و اجرای تصمیمات کارگروه موضوع ماده (۳)، کمیسیونهای استانی در واحدهای استانی دستگاه اجرایی ایجاد می شوند. ترکیب این کمیسیونها توسط کارگروه موضوع ماده (۳) تعیین می گردد.

ماده ۴ - وظایف و اختیارات کارگروه توسعه فعالیتهای بخش غیردولتی به شرح زیر است:

الف - تعیین شیوه واگذاری تصدیهای احصاء شده به بخش غیردولتی به یکی از روشهای مندرج در بند "ب" ماده

(۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب - تعیین سهمیه اعتبارات تخصیص یافته دستگاه به تفکیک تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و

نظایر آنها.

ج - تعیین شرایط، استانداردها و موارد موردنظر درخصوص صلاحیت فنی بخش غیردولتی و اعلام عمومی آن از طریق رسانه ها.

د - توزیع حداقل ۱/۵٪ (یک و نیم درصد) اعتبارات تخصیص یافته برای حمایت از بخش غیردولتی و واگذاری تصدیهای قابل واگذاری با توجه به روشهای تعیین شده.

ه - تعیین هزینه های سرانه خدمات.

و - اطلاع رسانی به بخش غیردولتی به صورت عمومی و از طریق رسانه ها.

ز - تأیید قراردادهای واگذاری امور به بخش غیردولتی به تفکیک روشهای تعیین شده با رعایت قوانین و مقررات مربوط برای ارسال به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

ح - تعیین اعضاء، محدوده وظایف و فعالیتهای و نحوه هماهنگی کمیسیونهای استانی و شهرستانی.

تبصره - راه اندازی و بهره برداری از پروژه های آماده بهره برداری در تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی مشمول بند "الف" می باشد.

ماده ۵ - اعتبارات موضوع این آیین نامه به صورت مشخص در قالب موافقتنامه های متبادله با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا استان حسب مورد جهت توسعه فعالیتهای بخش غیردولتی و خرید خدمت از آنها اختصاص می یابد و در مورد آن گروه از دستگاههای اجرایی که ملزم به مبادله موافقتنامه نمی باشند، میزان اعتبار مربوط، به تصویب بالاترین مرجع تصمیم گیری دستگاه خواهد رسید.

ماده ۶ - دستگاههای اجرایی می توانند تسهیلات پیش بینی شده در ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و آیین نامه اجرایی مربوط نظیر اعطای تسهیلات بانکی، تأمین مابه التفاوت کارمزد بانکی تسهیلات اعطایی و اختصاص بخشی از اعتبارات تملک داراییهای سرمایه ای دستگاه را به عنوان وجوه اداره شده و یا پرداخت هزینه های سرانه استفاده نمایند.

ماده ۷ - دستگاه اجرایی موظف است گزارش عملکرد ۱/۵٪ (یک و نیم درصد) اعتبارات تخصیص یافته به بخش غیردولتی را به تفکیک فعالیتهای (تصدیها) و روشهای تعیین شده در قالب جداول اعتباری تهیه و در مقاطع شش ماهه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام نماید.

ماده ۸ - ستادهای تحول اداری استانها بر نحوه اجرای دقیق این آیین نامه نظارت و پیگیری لازم را به عمل آورند و گزارش آن را به استاندار مربوط ارایه نمایند تا در ارزیابی عملکرد مدیران استانی لحاظ نمایند.

ماده ۹ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است باتوجه به گزارشهای دریافتی از دستگاههای اجرایی میزان تحقق کاهش سه درصد (۳٪) از تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی را تعیین و در فواصل شش ماهه و در قالب گزارشهای تفصیلی به اطلاع هیئت وزیران برساند.

ماده ۱۰ - دستگاههای اجرایی موظفند از طریق مطبوعات و رسانه های عمومی مراتب را به اطلاع مردم برسانند.

۳-۱۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) ماده ۴۷ مصوبه ۱۳۸۴

ماده ۴۷- در اجرای بند (ب) ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون مذکور موظفند به منظور کاهش حداقل سه درصد (۳٪) از تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آنها، حداقل یک و نیم درصد (۱/۵٪) از اعتبارات تخصیص یافته خود را برای توسعه فعالیتهای بخش غیر دولتی و خرید خدمات از این گونه بخشها اختصاص دهند، به نحوی که امکان تحقق این بند فراهم گردد.

آئین نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۳-۱۲) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مورخ ۱۳۸۱/۷/۱ مواد ۱ و ۲ و ۳

ماده ۱- در این آیین نامه اصلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می روند:

الف - خرید خدمات از بخش غیر دولتی : استفاده از ظرفیت های بخش غیر دولتی با پرداخت هزینه سرانه تأمین خدماتی که دستگاه اجرایی مربوط طبق قوانین و مقررات موجود عهده دار آنها است .

ب - مشارکت با بخش غیر دولتی: در اختیار قراردادن مراکز و واحدهای خدماتی ، اجتماعی فرهنگی و رفاهی متعلق به بخش دولتی که توسط دستگاه دولتی در حال بهره برداری یا آماده بهره برداری و یا نیمه تمام است به صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی و مشارکت بخش غیر دولتی در مالکیت مراکز و واحدهای نیمه تمام به میزان سرمایه گذاری انجام شده .

ج- واگذاری مدیریت به بخش غیر دولتی : واگذاری اداره امور تحت مسئولیت دستگاه دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی مقرر در قانون و در چارچوب ضوابط دستگاه واگذار کننده و با حفظ مالکیت دولت.

د- هزینه سرانه دولتی : میزانی از اعتبارات هزینه های و تملک سرمایه ای که در ازای انجام هر فعالیت یا خدمات یا برخوردار شدن هر یک از افراد ذینفع از خدمات دستگاه به تناسب موضوع فعالیت و منطقه پیش بینی شده است .

ه- هزینه سرانه واگذاری : درصدی از هزینه سرانه دولتی است که به تناسب موضوع فعالیت منطقه و کیفیت کار تعیین می شود.

و- هیأت امنا : هیأتی متشکل از اشخاصی که با رعایت صلاحیت های فنی و اجتماعی توسط دستگاه واگذار کننده تأیید شده و ارایه خدمات مربوط به یک یا چند فعالیت را به روش مشارکت یا واگذاری مدیریت و یا با استفاده از کمک های مردمی و واحدهای خیریه نظارت نموده و یا عهده دار می شوند تعداد اعضای هیأت امنا و شرح وظایف آنها به تأیید ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه می رسد.

ز- دستگاه واگذارکننده : وزارتخانه ها ، مؤسسات و شرکت های دولتی هستند که تمام یا بخشی از وظایف و فعالیت های آنها ارایه خدمات اجتماعی ، فرهنگی ، خدماتی و رفاهی بوده و با استفاده از سه روش موضوع بندهای الف ، ب و ج این ماده خدمات مربوط را تأمین و ارایه می نمایند.

ماده ۲- دستگاه های واگذار کننده موظفند از تاریخ تصویب این آیین نامه تمام یا قسمتی از خدمات خود از قبیل آموزش های عمومی ، آموزش های فنی و حرفه ای ، خانه های بهداشت، پایگاههای بهداشت شهری ، مراکز بهداشت شهرستان و استان ، مراکز نگهداری معلولان ، سالمندان و کودکان بی سرپرست ، مراکز روزانه بهزیستی روستایی ، مراکز مشاوره درمان و بازپروری معتادان و حرفه آموزی مدد جویان و مراکز توانبخشی روزانه ، کتابخانه های عمومی شهری و روستایی ، سالن های سینما و تئاتر ، نمایشگاههای فرهنگی و هنری ، اداره اماکن و محوطه های تاریخی و اماکن ورزشی ، مراکز تولید و تکثیر آبزیان ، نگهداری و مرمت راه های روستایی، نگهداری شبکه های آب و فاضلاب روستایی، تأمین و توزیع نهاده های کشاورزی ، دفع آفات نباتی و ارایه خدمات ترویجی، اجرای برنامه های آموزشی ، اداره اقامتگاه ها ، مهمانسراها و اماکن تفریحی و درمانی و واکسیناسیون دام را با استفاده از روش های سه گانه ذکر شده در بندهای الف ، ب و ج ماده (۱) این آیین نامه به بخش غیر دولتی واگذار نمایند.

تبصره - در صورتی که در مناطق خاص و در مقاطع زمانی خاص امکان واگذاری خدمات فوق از طریق روش های سه گانه میسر نباشد دستگاه های دولتی می توانند برای مدت مشخصی کماکان انجام خدمات مزبور را برعهده بگیرند در این صورت پیشنهاد دستگاه باید به تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور برسد در مورد واحدهای استانی پیشنهاد دستگاه به تأیید شورای برنامه ریزی و توسعه استان می رسد.

ماده ۳- وزارتخانه ها ، مؤسسات و شرکت های دولتی مکلفند به منظور ارتقای کیفیت خدمات و کاهش حجم تصدی های دولت و هزینه های جاری نسبت به تهیه و تنظیم برنامه اجرایی در مورد واحدها و فعالیت های مشمول این آیین نامه به ترتیب زیر اقدام و در مقاطع سالانه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور گزارش نمایند تا سازمان مذکور اثرات مربوط به نحوه تنظیم بودجه را درلوايح بودجه سنواتی منظور نماید.

الف- احصای واحدها و فعالیت های مشمول این آیین نامه .

ب- تعیین نحوه انجام هر یک از فعالیت ها از طریق روش یا روش های ارایه شده در ماده (۱) این آیین نامه ج- تعیین هدف های کمی سالانه برای سه روش مذکور و به تفکیک هر یک از فعالیتها.

د- تغییراتی که در بودجه پیشنهادی دستگاه به تناسب تحقق هدف های ذکر شده در این ماده ایجاد می شود ، شامل میزان پرداخت یارانه به بخش غیردولتی میزان اعتبارات لازم برای خرید خدمات و میزان صرفه جویی های به عمل آمده در اعتبارات هزینه ای و تملک سرمایه ای.

ه- تصویب برنامه چهارساله در ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه به همراه زمان بندی اجرا و ارسال برای سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

و- میزان فعالیت ها و واحدهایی که به استناد این آیین نامه از بخش دولتی منفک و به بخش غیر دولتی واگذار می شوند.

تبصره - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است از مجموعه برنامه های تهیه شده گزارش جامع سالانه تهیه و به اطلاع هیأت وزیران برساند در گزارش مزبور دستگاه هایی که در جهت اجرای مفاد ماده (۸۸) موفق بوده و یا ناموفق بوده اند به هیأت وزیران معرفی می گردند.

۳-۱۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و تنفیذ شده در ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنجم توسعه (مواد ۳۳، ۸۸، ۹۰)

ماده ۲۷- به دولت اجازه داده می شود اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - واگذاری طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای جدید و نیمه تمام و تکمیل شده و آماده بهره برداری در قالب قراردادها و شرایط مورد تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه تأمین مالی دوره ساخت (فاینانس)، پرداخت هزینه های بهره برداری یا خرید خدمات در مدت قرارداد با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و نهایتاً واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی با حفظ کاربری

ب - واگذاری طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای نیمه تمام و تکمیل شده که خدمات آنها قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی با حفظ کاربری

ج - واگذاری مالکیت، حق بهره برداری و یا بهره برداری طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت با حفظ کاربری

تبصره ۱- درآمد دولت ناشی از اجرای احکام این ماده پس از واریز به خزانه داری کل کشور و از محل ردیف خاصی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می شود و نیز اعتبار ردیفهای مربوط به طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای در قالب تسهیلات و وجوه اداره شده شامل یارانه، سود و کارمزد و یا تسهیلات و کمک و سایر روشهای تأمین مالی مورد تصویب شورای اقتصاد به طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای و یا تبدیل به احسن نمودن تجهیزات سرمایه ای و اموال غیرمنقول در قالب موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قابل اختصاص است.

تبصره ۲- کمکهای بلاعوض موضوع این ماده، درآمد اشخاص تلقی نمی شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست.

۳-۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (بند ج ماده ۳۲)

ماده ۳۲- ج - سامانه « خدمات جامع و همگانی سلامت » مبتنی بر مراقبتهای اولیه سلامت، محوریت پزشکی خانواده در نظام ارجاع، سطح بندی خدمات، خرید راهبردی خدمات، واگذاری امور تصدی گری با رعایت ماده (۱۳)

قانون مدیریت خدمات کشوری و با تأکید بر پرداخت مبتنی بر عملکرد، توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال اول برنامه و حین اجراء باز طراحی می‌شود و برنامه اجرائی آن با هماهنگی معاونت در شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با اولویت بهره‌مندی مناطق کمتر توسعه یافته به ویژه روستاها، حاشیه شهرها و مناطق عشایری به تصویب می‌رسد. سامانه مصوب باید از سال دوم برنامه عملیاتی گردد.

۳-۱۵) فصل پنجم قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی

ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ۱۳۸۷/۳/۲۵ مواد ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰

فصل پنجم - فرآیند واگذاری بنگاههای دولتی

ماده ۱۷ - کلیه دستگاههای دولتی موضوع ماده (۸۶) این قانون مکلفند ظرف شش ماه از تصویب این قانون کلیه بنگاههای دولتی مشمول گروه‌های (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون را در هر بازار بر اساس عواملی از جمله اندازه شرکت، فن آوری، وضعیت مالی، روابط صنعتی و میزان حساسیت مصرف کننده نسبت به محصول تولیدی شرکت طبقه بندی نموده و فهرست شرکتها و حقوق و داراییهای مصرح در تبصره «۱» ماده (۳) این قانون، پیشنهاد واگذاری آنها را به همراه تعداد نیروی انسانی، فهرست اموال منقول و غیرمنقول، کلیه اطلاعات و مدارک لازم و آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند.

الف - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است اطلاعات و مدارک و صورتهای مالی مربوط به بنگاههای قابل واگذاری را دریافت و توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی بررسی و تأیید نماید.

ب- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در صورت تقاضای خریدار، اطلاعات، مدارک و صورتهای مالی تأیید شده را در اختیار آنها قرار دهد.

ج- سازمان خصوصی سازی مکلف است با رعایت مفاد این ماده برای فروش بنگاههای مشمول واگذاری بازاریابی نموده و فرآیند واگذاری را پس از طی مراحل مذکور در این قانون با زمان بندی مشخص دو ماهه انجام دهد.

آئین نامه اجرائی این ماده شامل نحوه طبقه بندی بنگاهها، تأیید صورتهای مالی و بازاریابی بنگاههای مشمول واگذاری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱ - تخلف از احکام این ماده و یا ارائه اطلاعات ناقص یا نادرست یا کتمان اطلاعات مشمول حکم ماده (۸۵) این قانون است.

تبصره ۲ - اعضاء هیأت مدیره، مدیر عامل و سایر مدیران بنگاههایی که اقدام به کتمان وقایع مالی یا انتشار گزارشهای مالی غیرواقعی، جهت پنهان نمودن وضعیت واقعی بنگاه نمایند متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر در مواد (۷۲) و (۷۵) این قانون محکوم خواهند شد.

تبصره ۳ - سازمان خصوصی‌سازی مکلف است خسارات ناشی از کتمان وقایع مالی و یا انتشار گزارش‌های مالی غیرواقعی را با رأی مراجع ذی‌ربط به خریداران خسارت دیده پرداخت نماید.

ماده ۱۸- جهت تسهیل امر واگذاری بنگاههای مشمول واگذاری، از زمان تصویب فهرست بنگاهها توسط هیأت واگذاری اقدامات زیر انجام می‌شود:

۱- کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت بنگاهها به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل می‌شود.

۲- از زمان تصویب واگذاری، هر گونه نقل و انتقال اموال و داراییهای ثابت بنگاه بدون مجوز وزارت امور اقتصادی و دارایی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب و قابل پیگرد قانونی است.

۳ - به هیأت واگذاری اجازه داده می‌شود در اساسنامه و مقررات حاکم بر شرکتهای قابل واگذاری به بخش غیردولتی (صرفاً در مدت یک‌سال و قابل تمدید تا دو سال) در قالب قانون تجارت در جهت تسهیل در واگذاری و اداره شرکتهای، اصلاحات لازم را انجام دهد. در دوره زمانی مذکور این شرکتهای مشمول مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی نیستند.

۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی ملزم است کلیه شرایط لازم را برای عرضه در بورس اوراق بهادار برای بنگاههای مشمول بند «الف» ماده (۲۰) این قانون فراهم نماید.

۵ - در اجراء این قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است آن دسته از طرحها و تصدیهای اقتصادی و زیربنایی دولتی قابل واگذاری را که به صورت شرکت مستقل اداره نمی‌شوند و یا در قالب غیرشرکتی اداره می‌شوند و به نحو موجود قابل واگذاری نمی‌باشند و صرفاً به منظور واگذاری، ابتدا تبدیل به شخص حقوقی مناسب نموده و سپس نسبت به واگذاری آنها ظرف یک سال از زمان تبدیل و با رعایت تبصره‌های «۲» و «۳» بند «الف» ماده (۳) این قانون اقدام نماید. این حکم تا پایان سال ۱۳۹۲ معتبر است.

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت امر واگذاری بنگاهها می‌تواند از خدمات حقوقی و فنی اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و یا غیردولتی حسب مورد استفاده کند.

ماده ۱۹ - هیأت واگذاری مجاز است حسب شرایط متناسب با مفاد این ماده از کلیه روشهای ممکن برای واگذاری بنگاهها و مالکیت (اجاره به شرط تملیک، فروش تمام یا بخشی از سهام، واگذاری اموال) و واگذاری مدیریت (اجاره، پیمانکاری عمومی و پیمان مدیریت)، تجزیه، واگذاری، انحلال و ادغام شرکتهای حسب مورد به شرح ذیل استفاده نماید.

الف - واگذاری: در مواردی که شرایط واگذاری از هر جهت آماده است، هیأت واگذاری رأی به واگذاری می‌دهد.

ب - بازسازی ساختاری: در مواردی که مقدمات واگذاری بنگاه فراهم نباشد ولی با انجام اصلاحات ساختاری بنگاه قابل واگذاری می‌شود، وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوبی که هیأت واگذاری مشخص می‌کند، بنگاه را حداکثر ظرف یک سال بازسازی ساختاری نماید. دوره بازسازی ساختاری در موارد خاص قابل تمدید است.

همچنین در موارد نیاز، هیأت واگذاری می‌تواند نسبت به دادن مجوز قرارداد اجاره و پیمان مدیریت بنگاه قابل واگذاری به بخش‌های غیردولتی، موافقت نماید. در این موارد هیأت واگذاری موظف است چهارچوب بهره‌برداری از شرکت مورد اجاره را دقیقاً مشخص نماید و پس از بررسی صلاحیت فنی و علمی از طریق برگزاری مناقصه یا مزایده اقدام کند.

ج - تجزیه: در مواردی که واگذاری شرکت دولتی در چهارچوب بند (۱۲) ماده (۱) این قانون موجب انتقال موقعیت انحصاری شرکت دولتی به بخش‌های غیردولتی می‌شود، هیأت واگذاری می‌تواند در جهت کاهش سهم بازار بنگاه قابل واگذاری و یا افزایش بهره‌وری آن، نسبت به تفکیک و تجزیه شرکت اتخاذ تصمیم نماید و سپس حکم به واگذاری شرکت دهد.

د - ادغام: دولت می‌تواند چند شرکت قابل واگذاری دولتی را درهم ادغام کند و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری آن اقدام نماید.

ه - تحصیل: دولت می‌تواند سهام چند شرکت قابل واگذاری (تحصیل شونده) را بدون محو شخصیت حقوقی هر کدام به یک شرکت قابل واگذاری دیگر (تحصیل کننده) منتقل کرده و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری شرکت تحصیل کننده اقدام نماید.

و - انحلال: در مواردی که بازسازی ساختاری بنگاه قابل واگذاری مقدور نباشد و پس از سه بار آگهی، واگذاری شرکت ممکن نگردد، یا ارزش خالص داراییهای شرکت منفی باشد و یا به هر دلیل موجه انحلال آن مناسب تشخیص داده شود، هیأت واگذاری می‌تواند رأی به انحلال شرکت دهد.

ز - هبه یا صلح غیرمعوض: در چهارچوب مجوزهای قانونی، دولت می‌تواند نسبت به هبه و یا صلح غیرمعوض شرکتهای دولتی موضوع گروه دو ماده (۲) این قانون که غیر قابل عرضه در بورس باشند به مؤسسات عمومی غیردولتی مشروط بر این که شرکت مورد واگذاری در چهارچوب وظایف مؤسسه مذکور باشد، تصمیم‌گیری نماید. آئین‌نامه اجرائی این ماده مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان‌مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ح - نحوه واگذاری طرحهای نیمه تمام شرکتهای قابل واگذاری مشمول ماده (۳) این قانون به شرح زیر خواهد بود:

۱- واگذاری طرحها به بخش غیردولتی از طریق مزایده،

۲- مشارکت با بخش غیردولتی و آورده طرح نیمه تمام به عنوان سهم دولتی، و واگذاری سهم دولتی به بخش غیردولتی ظرف سه سال بعد از بهره‌برداری آن،

۳- واگذاری حق بهره‌برداری از سهم دولتی در طرح به بخش غیر دولتی،

۴- واگذاری حق بهره‌برداری در طرحهای غیرانتفاعی در مقابل تکمیل طرح برای مدت معین متناسب با هزینه‌های طرح،

تبصره - طرحهایی که توجیه فنی، اقتصادی ندارد ولی جنبه عمومی، اجتماعی و سیاسی دارد از شرکتهای قابل واگذاری دولتی، منفک و توسط دولت درباره آنها اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۲۰- هیأت واگذاری برای واگذاری بنگاهها با ترجیح بند(الف) و رعایت ترتیب، به روشهای زیر تصمیم می گیرد.

الف- فروش بنگاه از طریق عرضه عمومی سهام در بورسهای داخلی یا خارجی،

ب- فروش بنگاه یا سهام بلوکی از طریق مزایده عمومی در بازارهای داخلی و یا خارجی،

ج- فروش بنگاه یا سهام بلوکی از طریق مذاکره،

تبصره ۱- مجوز عرضه سهام در بورسهای خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ - به پیشنهاد هیأت واگذاری توسط شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی صادر می شود.

تبصره ۲- در مواردی که پس از برگزاری دو نوبت مزایده، خریداری وجود نداشته باشد واگذاری از طریق مذاکره به موجب مصوبه هیأت واگذاری مجاز است. همچنین استفاده از روش مذاکره به غیر از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی در قالب سهام عدالت، در خصوص شرکتهای مشاوری و دانش پایه که دارای داراییهای فیزیکی و مالی محدودی بوده و ارزش شرکت عمدتاً داراییهای نامشهود باشد و نیز شرکتهای سهامی عام که در آنها به استفاده از تخصصهای مدیریتی نیاز باشد به مدیران و یا گروهی از مدیران و کارشناسان متخصص همان بنگاه مجاز است. تشخیص شرایط مدیران و متخصصین بر عهده هیأت واگذاری است.

تبصره ۳ - فروش اقساطی حداکثر پنج درصد (۵٪) از سهام بنگاههای مشمول واگذاری به مدیران و کارکنان همان بنگاه و حداکثر پنج درصد (۵٪) به سایر مدیران باتجربه و متخصص و کارآمد مجاز است. شرایط مدیران مشمول و نیز ضوابط روش اقساطی، توسط هیأت واگذاری تعیین می شود.

تبصره ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در زمان عرضه سهام بنگاههایی که با روشهای «ب» و «ج» این ماده واگذار می شوند ترتیبی اتخاذ نماید تا در شرایط یکسان، بخش تعاونی در اولویت خرید قرار گیرد.

تبصره ۵- در کلیه موارد این ماده رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰ الزامی است.

۳-۱۶) ماده ۲ دستورالعمل اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اسلامی ایران

ماده ۲- احصاء فعالیتها و خدمات

الف _ دستگاههای اجرایی موظفند در طول سال‌های برنامه چهارم توسعه، سالانه حداقل بیست درصد (۲۰٪) از فعالیت‌ها و خدمات خود را با توجه به موارد ذیل احصاء نموده و به روش قیمت تمام شده انجام دهند؛ بنحوی که تا پایان برنامه آن دسته از فعالیت‌ها و خدماتی که قابلیت تعیین قیمت تمام شده را دارند به روش مزبور انجام گیرند.

۱- سال اول و دوم برنامه چهارم توسعه، اولویت با فعالیت‌ها و خدمات کمی‌پذیر، رو به مردم و کلیدی است که در طول دو سال اول برنامه در محاسبه قیمت تمام شده فعالیت‌ها و خدمات هزینه‌های بالاسری و غیر مستقیم عمل نمی‌شود.

۲- سال سوم برنامه چهارم توسعه، هزینه‌های بالاسری و غیر مستقیم در محاسبات حداقل برای کار واحد مجری عمل شود.

۳- سال چهارم و پنجم برنامه چهارم توسعه، هزینه‌های بالاسری و غیر مستقیم برای هر کدام از فعالیت‌ها و خدمات محاسبه شود.

تبصره ۱: سال اول و دوم برنامه چهارم توسعه ضمن در نظر گرفتن بند ۱ این ماده، وظایف اصلی دستگاه‌های اجرایی بایستی مبنای اساسی اولویت‌بندی فعالیت‌ها و خدمات باشد.

مثال: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - فعالیت‌ها و خدمات (واحدهای) بهداشتی و درمانی،

تبصره ۲: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است هر ساله درصد‌های مذکور در این دستورالعمل را در بخشنامه بودجه و ضوابط اجرایی آن منظور نموده و ساز و کار اجرایی آن را در مبادله موافقتنامه و یا از طریق سایر ابزارهای قانونی فراهم نماید.

تبصره ۳: درصد‌های یاد شده در بندهای مذکور حجم فعالیت‌ها و خدمات را بیان می‌کند و صرفاً اعتبار یا هزینه‌های مورد عمل و یا مورد نظر نمی‌باشد.

ب - تأیید فعالیت‌ها و خدمات احصاء شده پس از دستیابی دستگاه‌های ستادی و استانی به اصول کلی و مورد توافق برای مبادله موافقتنامه، در سطح ستادی (ملی) بعهد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و در سطح استان بعهد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان است.

۳- ۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مواد ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۴، ۱۴۵)

بخش ششم - نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت

فصل دوازدهم - نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت

ماده ۱۳۵ - نقش و وظایف دولت در حوزه‌های «امور حاکمیتی»، «امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی»، «امور

زیربنائی» و «امور تصدیهای اقتصادی» تعریف و به شرح ذیل تنظیم گردد:

الف - امور حاکمیتی:

امور حاکمیتی دولت که تحقق آن موجب اقتدار حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه

اقشار جامعه می‌گردد عبارتند از:

- ۱ - سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخشهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
- ۲ - برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد.
- ۳ - ایجاد فضای سالم، برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضييع حقوق مردم.
- ۴ - فراهم نمودن زمینه‌ها و مزیت‌های لازم، برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری.
- ۵ - قانونگذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی.
- ۶ - حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی ملی.
- ۷ - صیانت از هویت ایرانی، اسلامی.
- ۸ - اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی.
- ۹ - حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی.
- ۱۰ - علوم و تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی.
- ۱۱ - پیشگیری از بیماری‌های واگیر، مقابله و کاهش اثرات حوادث طبیعی و بحران‌های پیچیده.

ب - امور تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و خدماتی:

آن دسته از وظایفی است که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود

وضعیت زندگی افراد می‌گردد، از قبیل آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای، علوم و تحقیقات، بهداشت و درمان، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات جمعی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات دینی.

ج - امور زیربنائی:

آن دسته از طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای است که موجب تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و تولیدی

کشور می‌گردد، نظیر طرح‌های آب و خاک، عمران شهری و روستائی و شبکه‌های انرژی رسانی، ارتباطات و حمل و نقل.

د - امور تصدی‌های اقتصادی:

آن دسته از وظایفی است که دولت متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می‌کند، نظیر تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل و نقل و بازرگانی و بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در بند (ج) این ماده.

ماده ۱۳۶ - به منظور ایجاد زمینه مناسب برای رشد و توسعه کشور، افزایش کارآیی و بهره‌وری دستگاه‌های اجرائی، تقویت امور حاکمیتی دولت و توسعه مشارکت مردم در امور کشور، نحوه اجرای وظایف مذکور در ماده (۱۳۵) این قانون به طریق ذیل پالایش و اصلاح می‌گردد:

الف - امور حاکمیتی دولت توسط دستگاه‌های دولتی و عنداللزوم با جلب مشارکت مردم انجام می‌گردد و دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط در ابعاد منابع انسانی، فناوری انجام کار، تجهیزات و تخصیص منابع، تقویت و توسعه کیفی خواهند یافت.

ب - وظایف امور تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و خدماتی دولت با رعایت اصول بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های ذیل انجام می‌گردد:

۱ - اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش غیردولتی مجری این وظایف.

۲ - خرید خدمات از بخش غیردولتی.

۳ - مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره و واگذاری امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی.

۴ - واگذاری مدیریت بخشی از واحدهای دولتی به بخش غیردولتی، در چارچوب سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

۵ - ایجاد و اداره واحدهای دولتی با رویکرد هدفمند و نتیجه‌گرا (مطابق ماده ۱۴۴ این قانون) با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در مناطقی که هیچ‌کدام از حالت‌های فوق‌الذکر امکان‌پذیر نباشد.

ج - وظایف زیربنائی دولت با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاه‌ها و شرکتهای دولتی توسط بخش غیردولتی انجام خواهد شد.

د - وظایف مربوط به تصدی‌های اقتصادی دولت با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد. دولت در این بخش نسبت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضييع حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن اقدام خواهد نمود. تعریف و تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط و محدوده و تکالیف امور حاکمیتی و تصدی‌گری،

زیربنایی و موارد واگذاری دستگاههای مختلف به نحو تفصیلی و همچنین اجرای کلیه موارد این ماده تا پایان سال ۱۳۸۳ در قالب لایحه‌ای توسط دولت تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد.

ماده ۱۳۸ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است با همکاری دستگاههای ذی‌ربط به منظور اصلاح نظام بودجه‌ریزی از روش موجود به روش هدفمند و عملیاتی و به صورت قیمت تمام شده خدمات، اقدامات ذیل را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه چهارم انجام دهد:

الف - شناسایی و احصاء فعالیت و خدماتی که دستگاههای اجرایی ارائه می‌نمایند.

ب - تعیین قیمت تمام شده فعالیتها و خدمات، متناسب با کیفیت و محل جغرافیائی مشخص.

ج - تنظیم لایحه بودجه سالانه براساس حجم فعالیتها و خدمات و قیمت تمام شده آن.

د - تخصیص اعتبارات براساس عملکرد و نتایج حاصل از فعالیتها و متناسب باقیمت تمام شده آن.

تبصره ۱ - به منظور تحقق رویکرد فوق و همچنین تسریع در تغییر نظام بودجه‌ریزی کشور و تقویت نظام

برنامه‌ریزی و نظارت، سازمان مذکور موظف است ضمن اصلاح ساختار سازمان، مدیریت نیروی انسانی، روشها و فناوری اداری خود، ترتیبی اتخاذ نماید تا با سازمانی کوچک، منعطف، کارا و اثربخش و به‌کارگیری نخبگان و اندیشمندان امکان انجام وظایف محوله به طور مطلوب و بهینه فراهم گردد.

تبصره ۲ - سازمان فوق‌الذکر و وزارت امور اقتصادی و دارائی نسبت به تهیه لوایح لازم برای اصلاح قوانین و

مقررات مالی، اداری و استخدامی و بودجه‌ریزی کشور اقدام نماید به نحوی که نظام موجود تبدیل به نظام کنترل نتیجه و محصول گردد.

ه - آئین‌نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۴۴ - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند به منظور افزایش کارآیی و بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول، به جای کنترل مراحل انجام کار و اعطای اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود به صورت مستقل و هدفمند نمودن تخصیص منابع، براساس دستورالعمل مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارائی، قیمت تمام شده آن دسته از فعالیتها و خدماتی که قابلیت تعیین قیمت تمام شده را دارند (از قبیل واحدهای آموزشی، پژوهشی و بهداشتی، درمانی، خدماتی و اداری)، براساس کمیت و کیفیت محل

جغرافیائی مشخص و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان و با اعطای اختیارات لازم به مدیران ذیربط اجرا نمایند.

به دستگاههایی که براساس ضوابط این ماده خدمات خود را ارائه می‌نمایند، اجازه داده می‌شود حسب نیاز نسبت به جابه‌جائی فصول و برنامه‌های اعتبارات هزینه اقدام و مابه‌التفاوت هزینه‌های قبلی فعالیت با قیمت تمام شده را صرف ارتقاء کیفی خدمات، تجهیز سازمان و پرداخت پاداش به کارکنان و مدیران واحدهای ذیربط نمایند. اعتباراتی که براساس قیمت تمام شده در چارچوب بودجه سنواتی در اختیار واحدها قرار می‌گیرد، کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

ماده ۱۴۵ - به منظور کاهش حجم تصدیها و افزایش مشارکت مردم در اداره امور کشور و کوچک‌سازی دولت، اقدامهای ذیل انجام می‌شود:

الف - توسعه فعالیتهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی و خدماتی، صرفاً از طریق روشهای مذکور در بند (ب) ماده (۱۳۶) انجام گردد.

ب - کاهش سالانه حداقل سه درصد (۳٪) از تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آن توسط دستگاههای اجرائی با استفاده از روشهای مذکور در اجزای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (ب) ماده (۱۳۶) و اختصاص بخشی از منابع مربوط برای توسعه بخشهای غیردولتی.

ج - ممنوعیت شروع هر نوع طرح و پروژه تملک دارائی‌های سرمایه‌ای در سطوح ملی و استانی به استثنای موارد مربوط به امور حاکمیتی و زیربنائی و مواردی که با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، استفاده از شیوه‌های مذکور در اجزای (۱)، (۲) و (۳) بند (ب) ماده (۱۳۶) امکان‌پذیر نباشد، اعتبارات طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای فصول مربوط به صورت وجوه اداره شده برای توسعه بخش غیردولتی در همان فصل اختصاص خواهد یافت.

د - مشارکت و سرمایه‌گذاریهای جدید شرکتهای دولتی در سایر شرکتهای و سازمانها و تفکیک و تکثیر آنها در قالب شرکتهای موسوم به نسل دوم و نظایر آن ممنوع می‌باشد.

ه - تعیین اهداف کمی برنامه خصوصی‌سازی شرکتهای دولتی و سقف اعتبارات آنها، در قوانین بودجه سالانه، به نحوی که نسبت اعتبارات شرکتهای دولتی و بودجه کل کشور به تولید ناخالص داخلی هر ساله حداقل دو درصد (۲٪) کاهش یابد.

و - ۱- در پایان برنامه چهارم تعداد کل کارکنان دولت از تعداد آن در آغاز برنامه به میزان پنج درصد (۵٪) کاهش یابد.

۲- مجموع استخدامهای جدید در دستگاههای دولتی مطابق جدول شماره (۹) این قانون در چارچوب سیاستهای کلی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (به استثنای نیروهای

مسلح) به نحوی که به وظیفه حاکمیتی دستگاههای دولتی لطمه‌ای وارد نشود از پنجاه درصد (۵۰٪) تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.

ز - ممنوعیت ایجاد، اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، درمانی، فضاهای ورزشی و

تفریحی و نظایر آن، توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) این قانون، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند، این نوع تأسیسات و خدمات یا بهره‌برداری از آنها را حداکثر تا پایان سال سوم برنامه چهارم، به بخش غیردولتی واگذار نمایند. موارد مستثنی با پیشنهاد دستگاه اجرائی مربوط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران بلامانع است. در انتقال بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی باشد، رعایت اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

ح - کلیه خدماتی که در حال حاضر توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) این قانون، برای کارکنان خود در زمینه‌های مختلف نظیر سرویس رفت و آمد، سلف سرویس، تعاونیهای مصرف، امور ورزش کارکنان، مهد کودک و موارد مشابه به صورت امانی و یا خرید خدمات صورت می‌گیرد، از سال سوم برنامه با پرداخت یارانه مستقیم انجام خواهد شد و کلیه واحدهای اداری ذیربط منحل گردیده و کارکنان رسمی آنها به واحدهای نیازمند دیگر منتقل می‌شوند.

۳-۱۸) فصل سوم و چهارم دستورالعمل اجرایی ماده (۱۹۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوبه شماره ۵۰۴۴۹/ت/۲۴۹۶۱/ه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۰ هیئت محترم وزیران

فصل سوم - نحوه خرید خدمات بهداشتی از بخش غیر دولتی و کارکنان بخش

ماده ۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می تواند براساس دستورالعمل اجرائی و تعرفه مصوب سالانه (براساس جمعیت یا حسب نوع خدمت) با افراد حقیقی و حقوقی بخش غیردولتی شامل تعاونی، خصوصی خیریه کارکنان بخش جهت خرید خدمات تعریف شده موردنیاز مردم اقدام نماید.

تبصره ۱- تعرفه های خدمات به صورت سرانه جمعیت یا حسب نوع خدمت سالانه پس از تایید مراجع ذیربط توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام خواهد شد.

تبصره ۲- اعتبار لازم برای خرید خدمات موضوع این ماده در ردیفی مستقل در بودجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاههای علوم پزشکی و خدمت بهداشتی و درمانی تابع منظور خواهد شد.

تبصره ۳- عقد قرارداد این ماده طبق دستورالعمل وزارت یادشده خواهد بود.

ماده ۵- اصلاح نظام پرداخت کارکنان به منظور حرکت از روزمزدی به طرف کارمزدی، بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و پس از تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب هیات وزیران به دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ابلاغ خواهد شد.

فصل چهارم - واگذاری

ماده ۶- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی از طریق واگذاری مدیریتی (بدون انتقال مالکیت سرمایه ای) اجازه و سایر روشهای دیگر می تواند اداره واحدهای بهداشتی و درمانی و آموزشی را به طور کامل یا بخشی از آن یا برخی از خدمات رابراساس دستورالعمل اجرایی که توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تدوین و ابلاغ خواهد شد به افراد حقیقی یا حقوقی واگذار نماید.

ماده ۷- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می تواند از طریق انتقال مالکیت سرمایه ای به صورت فروش و اجاره به شرط تملیک بیمارستانها و داروخانه ها و آزمایشگاهها و غیره مشمول این آئین نامه را به افراد حقیقی یا حقوقی و بخش غیر دولتی (تعاونی ، خصوصی و خیریه) براساس قیمتهای موضوع ماده (۱۲) این آئین نامه واگذار نماید .

ماده ۸- به منظور هماهنگی در اجرای واگذاری (مالکیتی موضوع ماده ۷) مشمول این آئین نامه ، کارگروهی در سطح شهرستان به ریاست رئیس شبکه بهداشت و درمان شهرستان ، رئیس اداره امور اقتصادی و دارایی شهرستان و نماینده رئیس دانشگاه علوم پزشکی مربوط تشکیل می گردد. وظیفه کار گروه یاد شده طبق ضوابط وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی خواهد بود .

تبصره - شهرستانهایی که دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی مستقل دارند، ریاست کار گروه به عهده رئیس دانشگاه یا دانشکده خواهد بود.

ماده ۹- به منظور هماهنگی فعالیتهای کار گروههای واگذاری شهرستانها، شورایی در وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به ریاست وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و عضویت رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی ، رئیس کل سازمان نظام پزشکی کشور و معاون سلامت وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می شود. شرح وظیفه شورا در اولین جلسه آن به تصویب خواهد رسید. دبیرخانه این شورا در معاونت سلامت خواهد بود .

ماده ۱۰- در مورد سایر دستگاههای دولتی به غیر از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی که دارای واحدهای بهداشتی و درمانی می باشند، کارگروهی متمرکز به ریاست بالاترین مقام دستگاه مربوط و باعضویت رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، رئیس سازمان نظام پزشکی و نماینده وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می گردد که تمام وظایف واگذاری را به عهده می گیرد.

ماده ۱۱- در خصوص واگذاری و نحوه هزینه کردن وجوه حاصل شده از آن ، اگر دستگاههای موضوع این آئین نامه دارای قانون و آئین نامه های خاصی باشند، طبق همان قانون و آئین نامه عمل خواهند نمود .

ماده ۱۲- قیمت گذاری واحدهای قابل واگذاری از طریق معدل نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری به عنوان قیمت پایه به دستگاه واگذارنده اعلام می گردد .

تبصره - تعاونیهای بهداشتی و درمانی و تعاونیهای کارکنان شاغل از اولویت و تسهیلات ویژه (حداکثر تا ده درصد بخشودگی از مبالغ قرارداد) برخوردار می شوند .

ماده ۱۳- اولویت در توسعه ، بازسازی ، نوسازی و واگذاری واحدهای بهداشتی و درمانی و آموزشی از هر نوع در

شرایط مساوی با تعاونیها می باشد .
تبصره - تعاونیهای کارکنان واحدهای بهداشتی ، درمان و آموزش در اولویت اول خواهند بود .

اصلاح آیین نامه اجرایی ماده (۱۹۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

۱- در ماده (۱) عبارت زیر جایگزین بند (الف) می گردد:

الف - خدمات بهداشتی:

خدماتی است که وزارت بهداشت در اجرای بند (۱) ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش تعیین می نماید.

کلیه خدمات مزبور رایگان خواهد بود.

۲- در ماده (۳) عبارت « با اعتبار مصوب مجلس شورای اسلامی » بعد از عبارت « دولت » اضافه می گردد.

۳- در ماده (۷) عبارت « با اولویت تعاونی های گروه پزشکی » بعد از عبارت « تعاونی، خصوصی و خیریه » اضافه میگردد.

۴- در تبصره ماده (۱۲) عبارت « اولویت و » حذف می گردد و عبارت « تعاونی های گروه پزشکی از اولویت و تسهیلات یادشده » قبل از عبارت « برخوردار می شوند » اضافه شود.

۵- در ماده (۱۳) عبارت « تعاونی های گروه پزشکی » جایگزین عبارت « تعاونی ها » شده و تبصره آن حذف گردد.

۳-۱۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ماده ۱۹۲)

فصل ۲۵ - بهداشت و درمان

ماده ۱۹۲-

الف - به منظور افزایش کارآیی و توسعه خدمات بهداشتی درمانی در کشور و ایجاد تسهیلات جهت دسترسی آحاد مردم به این خدمات و تعیین حدود تصدی بخش دولتی و غیر دولتی اقدامات زیر انجام خواهد شد:

۱- کلیه خدمات بهداشتی اعم از شهری و روستائی به صورت رایگان توسط دولت ارائه می گردد.

۲- خدمات درمان سرپایی روستاییان در واحدهای موجود توسط دولت ارائه می شود. توسعه مراکز درمان روستایی در

مناطق که امکان سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی وجود ندارد توسط دولت انجام می شود.

۳- درمان سرپایی شهری در مراکز بهداشت و درمان شهری موجود به عهده دولت است لکن توسعه آن با مشارکت

بخش خصوصی و تعاونی خواهد بود. توسعه فعالیتهای بخش دولتی منحصر به مناطقی خواهد بود که جاذبه ای برای

بخش خصوصی وجود ندارد.

۴ - ضمن استمرار تصدی دولت در درمان بستری برای مناطق توسعه نیافته یا کمتر توسعه یافته و شهرهای کوچک

(کمتر از یکصد هزار نفر جمعیت) و تأمین تختهای آموزشی متناسب با تعداد دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی،

توسعه مراکز درمان بستری در شهرهای بزرگ (بیشتر از یکصد هزار نفر جمعیت) بر عهده بخش غیر دولتی خواهد

بود. همچنین در شهرهای بزرگ جهت واگذاری امکانات درمان بستری موجود و ایجاد مراکز درمان بستری جدید برای بخش غیر دولتی با اولویت تعاونی‌های گروه پزشکی تسهیلات لازم ایجاد خواهد شد.

۵ - سازمان بهزیستی کشور مکلف است در جهت ساماندهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن و سالمندان در سال اول برنامه سوم نسبت به تهیه، تدوین و اجرای طرح ساماندهی بیماران یادشده اقدام نماید.

آیین‌نامه اجرائی بند فوق با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود در جهت ارتقای کارآیی و مشارکت کارکنان و مردم در مورد امکانات بهداشتی و درمانی و دارویی و توانبخشی خود با رعایت موارد مذکور در بند (الف) این ماده اقدامات زیر را انجام دهد:

۱ - خرید خدمات تعریف شده از کارکنان خود طبق تعرفه‌های مصوب (نظام کارمزدی به جای روزمزدی) و همچنین از بخش غیر دولتی.

۲ - پرداخت بخشی از درآمدهای حاصل از ارائه خدمات به کارکنان در واحدهای تحت تصدی دولت به صورت کارانه برای افزایش کارآیی آنان.

اعتبار لازم برای اجرای بند (ب) این ماده در لایحه بودجه سالانه منظور خواهد شد. درآمدهای حاصله در هر استان در قالب بودجه‌های سالانه صرف توسعه کمی و کیفی خدمات بهداشتی و درمانی همان استان می‌گردد. آیین‌نامه‌های اجرائی این ماده شامل تعیین وضعیت کارکنان شاغل، ضوابط و نحوه واگذاری، تعریف خدمات قابل واگذاری و نحوه قیمت‌گذاری آنها، روشهای پرداخت، نحوه هزینه درآمدهای حاصله و سایر موارد، مشترکاً توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه حداکثر در مدت شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۳-۲۰) دستورالعمل واگذاری خدمات سلامت ۱۳۹۲

دستورالعمل واگذاری خدمات سلامت در راستای اهداف برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و به منظور فراهم آوردن زمینه‌های توسعه مشارکت بخش غیردولتی و کاهش تصدی‌گری دولت در حوزه سلامت با هدف ترویج فرهنگ تعاون و بهره‌گیری از سرمایه‌های مردمی و استفاده از نیروهای بالقوه دانش‌آموختگان رشته‌های پزشکی و سایر رشته‌های وابسته و ایجاد اشتغال برای رشته‌های فوق‌الذکر و همچنین به منظور ایجاد وحدت رویه در اجرای مطلوب قوانین مربوط به واگذاری وظایف به بخش غیردولتی و بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های قانونی از جمله سیاستهای ابلاغی مقام معظم رهبری و قانون اجرائی آن، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، تدوین گردیده است. دستورالعمل مذکور در هشت فصل به شرح ذیل تنظیم و تشریح شده است. ضمناً مأموریت‌ها و وظایف حاکمیتی و تصدی حوزه سلامت، برنامه و نوع واگذاری تصدی‌ها از ضوابط این دستورالعمل می‌باشد.

فصل اول: تعاریف

فصل دوم: مستندات قانونی و روش های واگذاری

فصل سوم: ساختار اجرایی

فصل چهارم: شرایط متقاضیان حقیقی و حقوقی

فصل پنجم: مقررات و شرایط عمومی واگذاری در موسسات دولتی

فصل ششم: حمایت ها و تسهیلات

فصل هفتم: تعیین تکلیف کارکنان موسسات دولتی

فصل هشتم: نظارت

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات مورد استفاده در این دستورالعمل در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱. دستگاه اجرایی: دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که به استناد ماده (۱۱۷) قانون مذکور مشمول آن قانون هستند.

۲. وزارتخانه: واحد سازمانی مشخصی است که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت را بر عهده دارد و به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و توسط وزیر اداره می‌گردد.

۳. مؤسسه دولتی: واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می‌باشد انجام می‌دهد.

کلیه دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و سازمان های تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حکم مؤسسه دولتی را دارند.

۴. فعالیت: یک سلسله عملیات مشخصی است که برای تحقق بخشیدن به هدف های سالانه مؤسسه دولتی، توسط واحدهای مختلف آن اجرا می‌شود.

۵. خدمت: خروجی مؤسسه دولتی که در نتیجه انجام فعالیتهای واحدهای مختلف مؤسسه ارایه شده، کمیت پذیر و قابل اندازه گیری است. نظیر مداوای بیماران، ارایه خدمات در خانه بهداشت و غیره.

۶. واگذاری: انجام امور تصدی گری مؤسسه دولتی از طریق بخش غیردولتی (اعم از خصوصی و تعاونی) متقاضی ارائه خدمات، در چارچوب سیاستها و برنامه های مؤسسه واگذارکننده.

۷. موسسه واگذار کننده: مؤسسه دولتی است که تمام یا بخشی از وظایف و فعالیت های تصدی خود را به بخش غیردولتی واگذاری می نماید.
۸. بخش غیردولتی: اشخاص حقوقی (شرکت خصوصی یا تعاونی) و یا حقیقی (افرادیکه در بخش دولتی شاغل نیستند) می باشند که مسئولیت ارائه تمام یا بخشی از وظایف و فعالیت های تصدی موسسه دولتی را بر عهده دارند و در این دستورات عمل با عنوان طرف قرارداد خوانده می شود.
۹. قیمت تمام شده خدمات: به هزینه هایی اطلاق میشود که موسسه برای انجام هر واحد فعالیت و یا مجموعه ای از فعالیت های مشابه پرداخت نموده است.
۱۰. هزینه سرانه تامین خدمات: میزانی از اعتبارات هزینه ای و تملک سرمایه ای که در ازای انجام هر فعالیت یا خدمت یا بسته ای از آنها یا برخوردار شدن هر یک از افراد ذینفع از خدمات موسسه دولتی به تناسب موضوع فعالیت و منطقه پیش بینی شده است .
۱۱. واحد مجری: واحد عملیاتی یا بخشی از یک واحد عملیاتی است که فعالیت ها، خدمات و محصولات آن به روش قیمت تمام شده، هزینه تمام شده و یا هزینه سرانه، قابل اداره و ارائه می باشد.
۱۲. مدیر واحد مجری: شخص واجد صلاحیتی است از کارکنان موسسه دولتی یا سایر دستگاههای اجرایی که تفاهم نامه فیما بین وی و رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان منعقد می شود و مسئولیت انجام فعالیت، ارائه خدمت و یا تولید محصولی را عهده دار است که به روش قیمت تمام شده، هزینه تمام شده و یا هزینه سرانه قابل اداره و ارائه می باشد.
۱۳. واحد ناظر: طرف توافق با واحد مجری است که حق نظارت بر امور محول شده به مدیریت واحد مجری را دارد.
۱۴. قرارداد واگذاری: قرارداد موافقتنامه ای است بین طرفین قرارداد (کارفرما و پیمانکار) که آنها را متعهد می کند به منظور دستیابی به اهداف توافق شده در قالب بودجه ای معین و طی دوره زمانی مشخص، اقداماتی را به عمل آورند. همچنین، قرارداد مبنایی را برای پایش و ارزشیابی بوجود می آورد و مشخص می کند که کارفرما می تواند چه انتظاراتی از پیمانکار داشته باشد و پیمانکار نیز چه خدمتی را ارائه خواهد داد .
۱۵. تفاهم نامه: سندی حقوقی مورد توافق بین مدیر واحد مجری با مقام مجاز موسسه دولتی که شامل شرح فعالیت، کمیت و کیفیت، دوره اجرا و هزینه تمام شده خدمات، فعالیتها و محصولات، زمان بندی تخصیص منابع، انتظارات و سایر شرایط مورد توافق براساس موافقتنامه های ابلاغی از سوی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور می باشد.

۱۶. صرفه جویی: صرفه جویی عبارت است از مدیریت مصرف اعتبار مصوب یک سال در واحد مجری که ضمن انجام کلیه فعالیت های محوله و اصلی در پایان سال مانده مصرف نشده اعتبار یا تفاضل تراز مثبت دریافت و پرداخت داشته باشد.

۱۷. حساب واحد مجری: در واگذاری مدیریتی حسابی که توسط خزانه یا خزانه معین استان، حسب مورد با درخواست ذیحساب یا مسئول امور مالی موسسه دولتی ذیربط، تحت سرفصل حسابهای دولتی برای واحدهای مجری که دارای استقلال مدیریتی، اداری و مالی است، افتتاح گردیده و انجام عملیات دریافت، پرداخت و عملیات حسابداری مربوط با دستور مدیر واحد مجری انجام می‌گیرد. استفاده از حساب موضوع این بند با دو امضاء (مدیر واحد مجری و فردی که طبق مفاد ماده (۳۶) قانون محاسبات عمومی کشور تعیین و منصوب می‌شود، مجاز خواهد بود).

۱۸. امور حاکمیتی: آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی‌شود. این امور شامل موارد ذیل می‌باشند:

الف- تولید، سیاستگذاری، برنامه ریزی، استانداردسازی و نظارت بر حفظ و ارتقاء سلامت جامعه

ب- تولید، سیاستگذاری، برنامه ریزی، استانداردسازی و نظارت در بخش آموزش و پژوهش علوم پزشکی و پیراپزشکی.

ج- تامین زیر ساختهای سلامت جامعه

د- صدور، تمدید و لغو موقت و دائم پروانه های مربوط به موسسات پزشکی، پیراپزشکی، موسسات فعال در حوزه غذا و دارو، آرایشی، بهداشتی، تحقیقات و ...

ه- اجرای برنامه های تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی و پیراپزشکی

و- تولید، پالایش و توزیع خون و فرآورده های سالم خونی و پلاسمایی و سلول درمانی با حفظ ذخایر استراتژیک آن

ز- انجام تحقیقات بنیادی در زمینه علوم پزشکی و پیراپزشکی در مواردیکه بخش غیردولتی قادر به انجام آن نباشد.

فصل دوم: مستندات قانونی و روش های واگذاری

ماده ۲- مستندات قانونی مرتبط با واگذاری به شرح زیر می باشد:

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصل ۴۴)

۲. قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ماده ۱۹۲)

۳. دستورالعمل اجرایی ماده ۱۹۲ قانون برنامه سوم توسعه موضوع مصوبه شماره ۵۰۴۴۹/ت/۲۴۹۶۱/هـ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۰ هیات محترم وزیران
۴. قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (مواد ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۴ و ۱۴۵)
۵. دستورالعمل اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه
۶. قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
۷. قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (بند ج ماده ۳۲)
۸. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و تنفیذ شده در ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنجم توسعه (مواد ۳۳، ۸۸ و ۹۰)
۹. آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت موضوع مصوبه ۳۱۴۲۶/ت/۲۶۹۹۷/هـ مورخ ۱۳۸۱/۷/۱ هیات محترم وزیران و اصلاحیه آن به شماره ۶۱۰۶۰/ت/۲۹۸۷۷/هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱
۱۰. قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوبه سال ۱۳۸۴ (مواد ۴۶ و ۴۷)
۱۱. آیین نامه اجرایی ماده ۴۶ قانون الحاق به شماره ۳۵۷۱۴/ت/۳۵۰۸۰/هـ مورخ ۱۳۸۵/۴/۷
۱۲. آیین نامه اجرایی ماده ۴۷ قانون الحاق به شماره ۳۰۰۰۷/ت/۳۴۷۶۳/هـ مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۴
۱۳. فصل دوم قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ (مواد ۱۳، ۱۶ و ۲۴) و آیین نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری
۱۴. آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مصوب مرداد سال ۱۳۹۰
۱۵. آیین نامه اداری و استخدامی اعضای هیات علمی و کارکنان غیرهیات علمی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مصوب سال ۱۳۹۱
- ماده ۳: واگذاری به صورت یکی از روش های زیر انجام می شود.

۱. خرید خدمات از بخش غیردولتی: استفاده از ظرفیت های بخش غیر دولتی با پرداخت هزینه سرانه تأمین خدماتی که موسسه دولتی طبق قوانین و مقررات موجود عهده دار آنها است .
۲. مشارکت با بخش غیر دولتی: در اختیار قراردادن مراکز و واحدهای متعلق به موسسه دولتی که توسط موسسه در حال بهره برداری یا آماده بهره برداری و یا نیمه تمام است به صورت مشارکت یا اجاره به اشخاص حقیقی واجد شرایط و حقوقی غیردولتی

۳. واگذاری مدیریت به بخش غیر دولتی: واگذاری اداره امور تحت مسئولیت موسسه دولتی به اشخاص حقیقی واجد شرایط یا حقوقی مقرر در قانون و در چارچوب ضوابط موسسه واگذار کننده و با حفظ مالکیت دولت.

۴. تفویض اختیار به مدیران بخش دولتی: اعطای اختیارات لازم به مدیران به روش قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه از طریق انعقاد تفاهم نامه

تبصره ۱- در صورتی که در مناطق خاص و در مقاطع زمانی خاص امکان واگذاری خدمات قابل واگذاری از طریق روش های فوق میسر نباشد موسسه دولتی موظف است کماکان انجام خدمات مزبور را برعهده بگیرند. در صورتیکه واگذاری به بخش غیردولتی به لحاظ امنیتی، سیاسی و غیره، در محدوده زمانی و مکانی خاص امکان پذیر نباشد، پیشنهاد موسسه باید به تأیید کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه برسد.

تبصره ۲- در مواردیکه دولت مکلف است مطابق اصول قانون اساسی خدمات را به صورت رایگان ارائه نماید، هزینه سرانه تامین خدمات، توسط موسسه دولتی محاسبه و تامین و در اختیار ارائه دهنده خدمات قرار می گیرد و مردم به صورت رایگان از این خدمات بهره مند خواهند شد.

فصل سوم: ساختار اجرایی

نظر به الزامات مندرج در مواد قانونی و سایر ضوابط و مقررات مربوط به واگذاری وظایف، کارگروه کاهش تصدی متشکل از تعدادی از مدیران و صاحب نظران واحدهای تخصصی و به منظور تنظیم و ارایه سیاستها و خط مشی ها، تعیین مصادیق و نحوه واگذاری تصدی های حوزه های مشمول، نظارت و اجرای سیاستهای تعیین شده در معاونت توسعه مدیریت و منابع ستاد وزارتخانه و موسسات دولتی تشکیل می شود.

ماده ۴- ترکیب اعضاء کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارتخانه بر اساس مقررات و ضوابط موجود به شرح ذیل تعیین می گردد:

اعضاء ثابت کارگروه:

۱. معاون توسعه مدیریت و منابع (رئیس کارگروه)
۲. رئیس مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری (دبیر کارگروه)
۳. یکی از معاونین توسعه مدیریت و منابع دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی (عضو کارگروه)
۴. نماینده معاون درمان (عضو کارگروه)
۵. نماینده معاون بهداشت (عضو کارگروه)

۶. نماینده معاون غذا و دارو (عضو کارگروه)
۷. مشاور وزیر در امور حقوقی (عضو کارگروه)
۸. رئیس مرکز بودجه و پایش عملکرد (عضو کارگروه)
۹. مدیر کل منابع انسانی و پشتیبانی (عضو کارگروه)
۱۰. ذیحساب و مدیر کل امور مالی (عضو کارگروه)
۱۱. مدیر کل دفتر کارآفرینی و اشتغال (عضو کارگروه)

مدعوین:

۱. مدیران ستادی یا دانشگاهی مرتبط با مباحث مربوطه

۲. افراد صاحب نظر مرتبط با مباحث مربوطه

تبصره ۱: ابلاغ اعضای کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه توسط رئیس کارگروه صادر می گردد.

تبصره ۲: دبیرخانه کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه در مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری مستقر می باشد.
ماده ۵: کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه به منظور تنظیم و ارائه سیاستها و خطمشیها، هدایت برنامه واگذاری و نظارت بر روند اجرای برنامه مذکور در ستاد مرکزی وزارت متبوع تشکیل می شود و وظایف و اختیارات کارگروه مذکور حسب مورد به شرح زیر می باشد:

۱. تدوین و تصویب سیاست ها، خط مشی ها و برنامه های واگذاری وظایف شامل:

الف- تصویب عناوین واحدها، وظایف و خدمات قابل واگذاری

ب- تعیین اولویت های واگذاری در حوزه سلامت

ج- تصویب دستورالعمل های مورد نیاز واگذاری وظایف در چارچوب قوانین ومقررات

د- تصویب برنامه های ارتقاء نقش تعاونیهای بخش سلامت و گسترش مشارکت تعاونی ها وتشکل ها در بخش سلامت و آموزش پزشکی

۲. تصویب تسهیلات و حمایتهای موردنظر برای بخش غیردولتی متقاضی برابر قوانین و مقررات مربوط .

۳. تصویب پیشنهادات کارگروههای موسسات دولتی

۴. تعیین ترکیب اعضا، شرح وظایف و نحوه تعاملات با کارگروههای کاهش تصدی موسسات

۵. نظارت بر عملکرد کارگروههای کاهش تصدی موسسات وارائه گزارش به وزیر محترم وسایر مراجع ذیربط

ماده ۶: وظایف و اختیارات دبیرخانه کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارتخانه بدین شرح تعیین می گردد:

۱. ابلاغ قوانین و مقررات و مصوبات مربوط به اجرای قوانین و مقررات مرتبط با واگذاری به بخش غیردولتی و پیگیری اجرای آن
۲. تعیین عناوین واحدها، وظایف و خدمات قابل واگذاری و اولویت بندی آنها جهت واگذاری با همکاری کارگروههای کاهش تصدی موسسات
۳. تدوین گزارشات اجمالی واگذاری در حوزه سلامت و ارسال آن به مبادی ذیربط با تأیید وزیر یا معاون محترم توسعه مدیریت و منابع
۴. تدوین دستورالعمل های مورد نیاز واگذاری وظایف در چارچوب قوانین و مقررات و ابلاغ آنها به واحدهای ذیربط پس از تصویب کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارت متبوع
۵. بررسی پیشنهادات واصله از کارگروههای کاهش تصدی موسسات و ارائه نتایج آن به کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی جهت تصویب
۶. تنظیم دستور جلسات و اظهار نظر و بررسی کارشناسی جهت موضوعات قابل طرح در جلسات کارگروه ستاد مرکزی
۷. تنظیم مصوبات کارگروه ستاد مرکزی و ابلاغ تصمیمات به واحدهای ذیربط
۸. پیگیری اجرایی شدن تصمیمات و مصوبات کارگروه ستاد مرکزی
۹. برنامه ریزی و برگزاری جلسات کارگروه، همایش ها و کارگاههای مرتبط با موضوع
۱۰. دیده بانی اهداف و شاخص های عملکردی برنامه واگذاری در بازه مورد تصویب کارگروه ستاد مرکزی وزارت متبوع

ماده ۷- ترکیب اعضاء کارگروه کاهش تصدی موسسه دولتی با توجه به تصمیمات کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارت متبوع به شرح زیر تعیین می گردد:

اعضاء ثابت کارگروه:

۱. رئیس موسسه یا نماینده وی (رئیس کارگروه)
۲. معاون پشتیبانی / توسعه مدیریت و منابع موسسه یا نماینده وی (دبیر کارگروه)
۳. معاون درمان موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)
۴. معاون بهداشت موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۵. معاون غذا و دارو موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۶. مدیر بودجه موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۷. مدیر منابع انسانی موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۸. مدیر مالی موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۹. مدیر مرکز نوسازی و تحول اداری یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۱۰. مدیر واحد کارآفرینی موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

۱۱. رئیس امور حقوقی موسسه یا نماینده وی (عضو کارگروه)

مدعوین:

۱. مدیران مرتبط با مباحث مربوطه

۲. افراد صاحب نظر مرتبط با مباحث مربوطه

ماده ۸: به منظور پیگیری، نظارت و کنترل اجرای سیاستهای تعیین شده توسط کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه، کارگروه‌های کاهش تصدی موسسه دولتی تشکیل می‌گردد و کلیه اقدامات مرتبط با واگذاری امور به بخش غیردولتی در موسسه با هماهنگی و تایید این کارگروه محقق می‌شود. وظایف و اختیارات کارگروه کاهش تصدی موسسه دولتی با توجه به تصمیمات اتخاذ شده در کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارت متبوع به شرح زیر می‌باشد:

۱. تهیه برنامه واگذاری یا انتقال وظایف موسسه که شامل موارد ذیل می‌باشد و ارسال آن به کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی

الف- تعیین لیستی از عناوین واحدها، وظایف و خدمات قابل واگذاری و تعیین اولویت آنها جهت واگذاری در موسسه
ب- تعیین اهداف کمی واگذاری هر یک از واحدها، فعالیتها و خدمات (اهداف کمی سالانه و اهداف کمی در پایان دوره پنج ساله)

ج- تعیین روش واگذاری هر یک واحدها، فعالیتها و خدمات

۲. تعیین و تصویب چارچوب قراردادهای منعقد شده با بخش غیردولتی و تمدید قراردادهای موجود

۳. تعیین و تصویب شرایط، استانداردها و موارد مورد نظر در خصوص صلاحیت تخصصی و اخلاقی طرف قرارداد

۴. بررسی تغییرات ناشی از واگذاری واحدها، فعالیتها و خدمات در تشکیلات، منابع انسانی و بودجه و گزارش به کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه

۵. تدوین سازوکارهای مربوط به نحوه پرداخت یارانه، تسهیلات و حمایتها به بخش غیر دولتی و میزان اعتبارات لازم برای خرید خدمات

۶. تعیین ضمانت‌های لازم به منظور جلوگیری از تغییر کاربری و حفظ و حراست از اموال منقول و غیرمنقول واگذار شده.

۷. نظارت بر واحدها و وظایف واگذار شده و عملکرد طرف قرارداد و جلوگیری از کاهش رضایتمندی ارباب رجوع و مردم از واحدها و وظایف واگذار شده

۸. کنترل هزینه فعالیت‌ها به منظور جلوگیری از احتمال پرداخت وجوه و هزینه‌های اضافی توسط ارباب رجوع به واحدهای واگذار شده و اعلام تعرفه‌های تعیین شده ارائه خدمات به مصرف‌کنندگان نهایی

۹. نظارت بر حسن اجرای بخشنامه‌های صادره از سوی کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی

۱۰. رسیدگی به تخلفات طرف قرارداد از تعهدات درج شده در قرارداد واگذاری و در صورت لزوم ارجاع به مراجع قانونی

۱۱. تدوین گزارش عملکرد سالانه از روند تحقق واگذاریها در موسسه دولتی که می‌بایست شامل موارد ذیل باشد و ارسال آن به کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی

الف - عناوین واحدها، وظایف و خدمات واگذار شده

ب - تعداد کل واگذاری‌ها در هر واحد در سال مورد نظر

ج - روش و نوع واگذاری هر یک از واحدها، فعالیتها و خدمات

د - میزان کاهش پست یا صرفه جویی ایجاد شده اعم از کاهش هزینه یا افزایش درآمد در نتیجه واگذاری هر یک از واحدها، فعالیتها و خدمات

ه - میزان پرداخت یارانه، تسهیلات و حمایتها به بخش غیر دولتی و میزان اعتبارات اختصاص داده شده به این موضوع

ح - نحوه نظارت بر واحدها و وظایف واگذار شده و عملکرد طرف قرارداد

و - میزان رضایت پرسنل واحدهای واگذار شده و مراجعین از نحوه ارائه خدمات در واحدهای واگذار شده

ز - موانع و مشکلات موجود در واگذاری واحدها، فعالیتها و خدمات به بخش غیردولتی و پیشنهادات و راهکارهای اجرایی

تبصره ۱: اعضای کارگروه های کاهش تصدی ستاد وزارتخانه و موسسات موظف به حضور منظم و فعال در جلسات کارگروه می باشند و چنانچه سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب در جلسات حضور نیابند، رئیس کارگروه مجاز به لغو ابلاغ افراد مذکور و تعیین جایگزین برای آنها خواهد بود.

تبصره ۲: کارگروه های کاهش تصدی ستاد وزارتخانه و موسسات با حضور دو سوم اعضا (۷ نفر) رسمیت پیدا می کنند و مصوبات کارگروه نیز با موافقت اکثریت مطلق (نصف به علاوه یک) حاضران معتبر است.

ماده ۹: کارگروه های کاهش تصدی ستاد وزارتخانه و موسسات دولتی می توانند به منظور بررسی ها و مطالعات کارشناسی و اتخاذ تصمیمات تخصصی نسبت به تشکیل کمیته های تخصصی (از قبیل کمیته تخصصی واگذاری به بخش تعاونی و سایر موارد که حسب موضوعات خاص و کلیدی تشکیل می شوند) با عضویت افراد صاحب نظر و استفاده از خدمات مؤسسات مشاوره ای اقدام نماید. عضویت ذیحساب یا مدیر کل امور مالی، رئیس مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری، در کمیته های مذکور الزامی است. سایر اعضا کمیته های تخصصی حسب مورد و با هماهنگی کارگروه کاهش تصدی تعیین خواهد شد.

تبصره ۱: مصوبات کمیته تخصصی پس از طرح و تصویب در کارگروه کاهش تصدی قابل اجرا خواهد بود.

فصل چهارم: شرایط متقاضیان واجد شرایط

ماده ۱۰: طرف قرارداد می بایست دارای صلاحیت های تخصصی و اجتماعی بوده و توانایی و امکانات لازم را با تأیید موسسه واگذار کننده برای انجام تعهدات موضوع قرارداد داشته باشند.

۱. در ارتباط با صلاحیت اجتماعی اشخاص حقیقی واجد شرایط و موارد ذیل مد نظر می باشد:

الف- اعتقاد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ب- التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ج- عدم سوء پیشینه کیفری از مراجع ذیصلاح.

د- داشتن سلامت جسمانی و روانی و توانایی برای انجام کاری که متقاضی آن است.

ه- عدم اعتیاد به دخانیات و مواد مخدر از مراجع ذیصلاح.

و- انجام خدمت دوره ضرورت یا معافیت قانونی برای مردان.

۲. در ارتباط با صلاحیت تخصصی اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط موارد ذیل مد نظر می باشد:

الف- دارا بودن مدرک تحصیلی متناسب.

ب- دارا بودن پروانه دائم حرفه یا شغل در واگذاری امور تخصصی.

ج- دارا بودن گواهی حسن سوابق خدمات.

د- دارا بودن گواهی پایان تعهد خدمات قانونی (پزشکان و پیراپزشکان) یا معافیت از آن.

ه- نداشتن سابقه محکومیت جزائی از سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام پرستاری و سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جهت کلیه پزشکان و پیراپزشکان.

و- دارا بودن اساسنامه و آگهی ثبت شرکت در روزنامه رسمی

ز- میزان سرمایه در اختیار شرکت (منقول و غیر منقول).

تبصره ۱- در مناطق محروم و دور دست پروانه موقت حرفه یا شغل مورد قبول خواهد بود.

تبصره ۲- اخذ تأییدیه کمیسیون قانونی ماده ۲۰ موسسه در خصوص واجد شرایط بودن متقاضی عقد قرارداد الزامی است.

فصل پنجم: مقررات و شرایط عمومی واگذاری در حوزه سلامت.

ماده ۱۱- موسسه دولتی موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، برنامه واگذاری یا انتقال وظایف موسسه را با شرایط ذکر شده در ماده (۸) تدوین و پس از تأیید کارگروه کاهش تصدی موسسه به دبیرخانه کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارتخانه ارسال نماید.

ماده ۱۲- موسسه دولتی موظف است مطابق برنامه زمانبندی که به تأیید کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه رسیده است و با رعایت قوانین و مقررات موجود و مفاد مندرج در این دستورالعمل تا پایان برنامه پنجم توسعه، حداکثر ۲۰٪ تصدی ها در حوزه های مشمول را به بخش غیردولتی واگذار نماید.

تبصره ۱- در برنامه واگذاری به بخش غیردولتی، واگذاری وظایف باید به گونه ای انجام گیرد که وظیفه به صورت قطعی به بخش غیر دولتی واگذار و خدمات به طور مستمر و مطلوب همراه با جلب رضایت خدمت گیرندگان ارائه گردد.

تبصره ۲- مناطق محروم کشور تا زمانی که از نظر نیروی انسانی کارشناس و متخصص توسعه نیافته اند از حکم این ماده فوق مستثنی می باشند.

تبصره ۳- ایجاد و اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، فضاهای ورزشی، تفریحی و نظایر آن توسط موسسات دولتی ممنوع می باشد.

ماده ۱۳- واگذاری واحدها، خدمات و وظایف موسسه دولتی بایستی بر اساس برنامه واگذاری تنظیم شده، اخذ تأییدیه کارگروه کاهش تصدی موسسه، انجام مناقصات/مزایده، انتخاب طرف قرارداد و عقد قرارداد واگذاری انجام

پذیرد. و قرارداد واگذاری باید حداقل شامل بخش های مرتبط با معرفی طرفین قرارداد، زمان قرارداد، موضوع قرارداد، مبلغ قرارداد، شرایط واگذاری و تعهدات طرفین، نحوه نظارت، تضمینات قرارداد و شرایط فسخ قرارداد باشد.

تبصره ۱- کلیه معاملات موسسه دولتی باید حسب مورد از طریق مناقصه یا مزایده انجام گیرد و در انجام معاملات، رعایت آخرین آیین نامه مالی معاملات مصوب الزامی است .

تبصره ۲- موسسه دولتی موظف است ضمانت حسن انجام کار و اجرای کلیه تکالیف قانونی از جمله قوانین کار و تامین اجتماعی و هرگونه پاسخگویی به مراجع ذیربط را از طرف قرارداد اخذ نماید و در این راستا دریافت ضمانتنامه بانکی یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی، سفته و یا هر یک از انواع تضمینات مصوب هیئت وزیران مورد عمل سایر دستگاه ها، به عنوان سپرده طرف قرارداد در مناقصه یا مزایده و یا حسن انجام معامله بلامانع می باشد و در هر صورت به تشخیص رئیس موسسه و در هر زمان قابل تبدیل به یکدیگر خواهد بود.

ماده ۱۴- مالکیت واحدها، خدمات و وظایف واگذار شده به بخش غیردولتی متعلق به دولت و موسسه دولتی واگذار کننده می باشد و طرف قرارداد حق واگذاری واحد واگذار شده را به شخص دیگری ندارد.

تبصره ۱- در واگذاری مدیریت، مدیر واحد مجری می تواند واحدها، وظایف و خدمات واحد زیرمجموعه خود را با بهره گیری از بخش غیردولتی ارائه نماید.

ماده ۱۵- انعقاد قرارداد با اشخاص حقوقی (شرکتها و تعاونی های طرف قرارداد) برای انجام وظایف پشتیبانی و خدماتی باید بر اساس فعالیت مشخص، حجم کار معین، قیمت هر واحد کار و قیمت کل به طور شفاف و مشخص منعقد گردد.

تبصره ۱- انعقاد قرارداد مستقیم با افرادی که در قالب شرکتهای خدماتی به انجام امور حجمی مشغول هستند ممنوع می باشد.

تبصره ۲- انعقاد قرارداد با اشخاص حقوقی برای تامین نیروی انسانی مورد نیاز در مشاغل تخصصی، کارشناسی و کمک کارشناسی موسسه دولتی ممنوع است و انعقاد قرارداد با اینگونه افراد بر اساس ماده ۳۳ آیین نامه اداری استخدامی اعضای غیرهیات علمی مصوب ۱۳۹۱ صورت می پذیرد.

ماده ۱۶- موسسه دولتی می تواند در شرایط یکسان اشخاص زیر را در اولویت واگذاری قرار دهد:

۱. خانواده های معظم شهدا، جانبازان، آزادگان و ایثارگران مشروط به اینکه در زمان تقاضا دارای شغل در سازمان های دولتی نباشند.

۲. واگذاری به اشخاص حقوقی با اولویت شرکت های تعاونی و نهادهای متشکل از کارکنان موسسه و بازنشستگان، مشروط به قطع رابطه استخدامی آنها با موسسه خواهند بود.

تبصره ۱- کارگروه کاهش تصدی موسسه دولتی باید به نحوی برنامه ریزی کند که امکان رقابت سالم بین متقاضیان فراهم گردیده و از انحصار قرارداد با یک شخص حقیقی و حقوقی جلوگیری بعمل آید.

ماده ۱۷- طرف قرارداد موظف است بر اساس ضوابط و مقررات و استانداردهای ابلاغی وزارت متبوع و موسسه دولتی انجام وظیفه نماید.

ماده ۱۸- ارائه خدمات در واحدهای واگذار شده مطابق تعرفه هایی خواهد بود که هر ساله توسط شورایی عالی بیمه تعیین و ابلاغ می گردد. و طرف قرارداد تحت هیچ شرایطی نمی تواند مزاد بر تعرفه تعیین شده وجهی اخذ نماید.

تبصره ۱- چنانچه قرارداد مشارکت مدنی ناشی از ارائه خدمات درمانی، بهداشتی و تشخیصی منعقد شده باشد موسسه دولتی می تواند در قرارداد قید نماید که به منظور افزایش قیمت مواد مصرفی و همچنین در صورت ابلاغ افزایش تعرفه های مصوب در طول اجرای مدت قرارداد ضربی تحت عنوان ضریب انطباق به طرف قرارداد ابلاغ گردد.

ماده ۱۹- مسئولیت در اختیار گذاشتن ساختمان ها، تأسیسات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز طرف قرارداد، با موسسه دولتی می باشد و خرید هر گونه تجهیزات سرمایه ای پس از عقد قرارداد بر عهده طرف قرارداد می باشد.

تبصره ۱- چنانچه در قراردادهای مشارکت، تامین تجهیزات آزمایشگاهی و تشخیصی و جانبی به عهده طرف قرارداد باشد در صورتیکه موسسه دولتی با توجه به شرایط خاص قبل از اتمام مدت قرارداد، قرارداد مذکور را خاتمه یافته تلقی نماید، موسسه می تواند با توافق طرف قرارداد و با کسب نظر ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری یا کارشناس خبره منتخب رئیس موسسه نسبت به خرید تجهیزات فوق اقدام نماید.

ماده ۲۰- مسئولیت حفظ و حراست و تعمیر و نگهداری تأسیسات، ساختمان ها، امکانات و تجهیزات محول شده به بخش غیردولتی بر عهده طرف قرارداد می باشد. و در صورت هرگونه حادثه ای از جمله سرقت، آتش سوزی، مسئولیت تامین وجایگزینی وسایل و بازسازی محل را به عهده دارد .

تبصره ۱- بروز حوادث غیرمترقبه از قبیل زلزله، سیل، طوفان، جنگ و سایر بلایای طبیعی مستثنی می باشند در صورت بروز اینگونه حوادث که باعث اخلاص جدی در ارائه خدمات گردد، قرارداد پس از طی مراحل قانونی و با تایید بالاترین مقام موسسه دولتی به حالت تعلیق درآمده و پس از برطرف شدن موانع و ایجاد شرایط عادی ضمن تجدید قرارداد نسبت به اجرای آن اقدام می گردد.

ماده ۲۱- طرف قرارداد مسئول خسارات وارده و پیامدهای ناشی از هرگونه قصور و بی توجهی و نقص در ارائه به موقع و صحیح خدمات بوده و متعهد به جبران کلیه خسارات وارده از طرف وی و پرسنل تحت پوشش وی به موسسه دولتی می باشد. بدیهی است که این موضوع رافع مسئولیت پاسخگویی در برابر محاکم قانونی نمی باشد.

تبصره ۱- طرف قرارداد به هیچ عنوان حق توقف یا محدودیت در ارائه خدمت را ندارد و در این صورت ضمن جبران خسارات وارده، برابر شرایط فسخ با ایشان رفتار می گردد. کمبود و خرابی دستگاه ها، تجهیزات و ملزومات مورد نیاز و سایر موارد پرسنلی رافع مسئولیت طرف قرارداد نمی باشد.

ماده ۲۲ - هر گونه تغییر کاربری مراکز و واحدهای واگذار شده بدون موافقت موسسه دولتی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- تغییر کاربری در موارد استثناء با ذکر دلایل موجه و پس از تصویب در کارگروه موسسه دولتی و دریافت مابه تفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری به نفع موسسه بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۳- واگذاری و اجاره بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی می‌باشند، ممنوع بوده و مشمول احکام این دستورالعمل نمی‌باشند.

ماده ۲۴- هر گونه توسعه تشکیلاتی و استخدام برای انجام فعالیت های قابل واگذاری در موسسه دولتی ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۵- موسسه دولتی موظف است در تجدید ساختار سازمانی و پیشنهادهای تشکیلاتی و استخدامی خود تعدیل های لازم (اعم از تعدیل در پست و واحد سازمانی) را اعمال و مهارت های ضروری را در کارکنان خود ایجاد نماید.

ماده ۲۶- طرف قرارداد موظف به تامین و بکارگیری نیروی انسانی با هماهنگی موسسه دولتی و با رعایت ضوابط و دستورالعمل های وزارت متبوع و وزارت کار و امور اجتماعی می باشد. و کارمندان بخش های غیر دولتی که تمام و یا قسمتی از وظایف و تصدی امور دولتی را عهده دار می باشند، کارکنان تحت پوشش بخش غیر دولتی تلقی می گردند و موسسه دولتی هیچ گونه تعهد و یا مسوولیتی در قبال این کارمندان ندارند. طرف قرارداد موظف است با کارمندان تحت پوشش خود مطابق قانون کار و تامین اجتماعی و سایر قوانین و مقررات مربوطه رفتار نمایند و پاسخگوی مقامات و یا مراجع ذیصلاح در این رابطه خواهد بود.

تبصره ۱- افراد به کار گرفته شده در واحدها و فعالیت های واگذار شده باید دارای صلاحیت فنی، حرفه ای، اجتماعی و توانمندی های لازم باشند و این موضوع با توجه به تخصص ها و نوع فعالیت ها بایستی در قرارداد واگذاری منظور گردد. و مسوولیت هر گونه خسارت وارده به موسسه دولتی که ناشی از عدم آشنایی کارشناسان در واحدهای واگذار شده باشد بر عهده طرف قرارداد است.

تبصره ۲- چنانچه نیروهای شاغل در واحد واگذار شده اعم از کارکنان رسمی، پیمانی و ... (با توافق موسسه و تمایل کارمند و حداقل به میزان ۵۰٪) در اختیار طرف قرارداد قرار گرفت، معادل حقوق و مزایای این افراد توسط موسسه پرداخت و با صلاحدید موسسه از سرجمع مطالبات طرف قرارداد کسر می گردد.

تبصره ۳- رعایت قوانین سازمان کار و تامین اجتماعی برای کارکنان بکار گیری شده از سوی طرف قرارداد اعم از پرداخت حقوق و مزایا، عیدی، پاداش، کارانه، بن، هزینه های اخراج و سنوات، مزایای پایان خدمت و رفاهی، سنوات و پاداش های تک نوبته و ترخیص در پایان دوره و همچنین کلیه کسورات قانونی پرسنلی (مطالبات، بیمه مشاغل، و ...) برعهده طرف قرارداد می باشد و موسسه هیچگونه مسوولیتی در این موارد نخواهد داشت. مستندات این بند باید به واحد ذی‌حسابی و امور مالی موسسه ارائه گردد.

تبصره ۴- به منظور اطمینان از واریز حق بیمه توسط طرف قرارداد، موسسه دولتی مکلف است قبل از پرداخت مطالبات پیمانکار، تاییدیه سازمان تامین اجتماعی را در این مورد از طرف قرارداد مطالبه و کنترل نماید.

تبصره ۵- در صورت تخلف کارفرمای بخش غیردولتی در احقاق حقوق کارمندان، موسسه دولتی می تواند از محل ضمانتنامه دریافت شده تعهدات کارمندان ذیربط را پرداخت نموده و ضمن تهیه و ارسال گزارش تخلف صورت گرفته به کارگروه کاهش تصدی موسسه و محرز شدن آن در صورت لزوم نسبت به لغو قرارداد اقدام نماید.

ماده ۲۷- پرداخت بیمه، مالیات، هزینه های مصرفی و پرسنلی، مربوط به طرف قرارداد بوده و موسسه دولتی پس از عقد قرارداد هیچگونه تعهدی در قبال موارد مذکور نخواهد داشت و میزان هزینه های مصرفی (ملزومات مصرفی، آب، برق، گاز، تلفن، تعمیرات و...) بر حسب سرانه مربوطه توسط موسسه تعیین و اعلام می گردد که پس از اعلام، توسط طرف قرارداد پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۸- موسسه دولتی موظف است اقدامات لازم به منظور پیگیری و پرداخت مطالبات طرف قرارداد از سازمانهای بیمه گر بعمل آورد و سهم طرف قرارداد را از درآمد نقدی، حداکثر ۱۰ روز پس از پایان هر ماه و از پرداخت های بیمه ای حداکثر ۱۵ روز پس از وصول از سازمان های بیمه ای تأیید نماید.

تبصره ۱- پرداخت به طرف قرارداد پس از کسر کسورات بیمه ای و سایر کسورات مورد توافق طرفین قرارداد می باشد.

ماده ۲۹- هر گونه اقدام تبلیغاتی توسط طرف قرارداد بایستی با هماهنگی موسسه دولتی صورت گیرد.

ماده ۳۰- موسسه دولتی موظف است اقدام به ایجاد سرفصل جداگانه در حسابداری واحد جهت واریز کل درآمد طرف قرارداد نماید .

ماده ۳۱- به منظور ایجاد امنیت خاطر برای طرف قرارداد، عقد قرارداد واگذاری می تواند برای مدت حداکثر ۵ سال و با تأیید کارگروه کاهش تصدی موسسه انجام شود. تمدید سالیانه قرارداد واگذاری در صورت رضایت موسسه از نحوه ارائه خدمات طرف قرارداد و کسب نمره ارزشیابی سالیانه به میزان حداقل ۸۰٪ امکان پذیر می باشد.

ماده ۳۲- نظارت و پایش مستمر عملکرد واحدها، خدمات و وظایف واگذار شده به بخش غیردولتی از وظایف موسسه دولتی واگذار کننده می باشد و واحد ناظر معرفی شده از سوی موسسه، متولی این امر بوده و طرف قرارداد موظف به همکاری بدون قید و شرط با واحد مربوط می باشد.

تبصره ۱- تدوین و اجرای سازوکارهای نظارتی از طریق تعیین شاخص ها و استانداردهای هدفمند و نتیجه گرا برای کنترل کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده خواهد بود و کارگروه کاهش تصدی موسسه دولتی موظف است گزارش حاصل از ارزیابی عملکرد واحدهای واگذار شده را تدوین و به طور سالیانه به کارگروه کاهش تصدی ستاد وزارتخانه ارسال نماید.

تبصره ۲- چنانچه کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده و عملکرد طرف قرارداد، مورد رضایت موسسه دولتی واگذار کننده و خدمت گیرندگان باشد، طرف قرارداد توسط موسسه مورد تشویق و قدردانی قرار می گیرد و از تخفیفات ویژه برخوردار خواهد بود که این موضوع پس از طرح در کارگروه و تصویب آن ضمانت اجرایی خواهد داشت. و چنانچه کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده و عملکرد طرف قرارداد مورد رضایت موسسه دولتی واگذار کننده و خدمت گیرندگان نباشد، طبق مفاد قرارداد و قوانین و مقررات مربوط اقدام می شود و در صورت هر گونه اختلاف تصمیم نهایی در این خصوص بر عهده کمیته ماده ۹۴ آئین نامه مالی و معاملاتی مؤسسه خواهد بود.

ماده ۳۳- در مواردیکه مفاد قرارداد صریح نبوده یا تفاسیر متفاوتی از آن وجود داشته باشد و یا به هر علتی اختلاف بین طرف قرارداد و موسسه دولتی واگذار کننده ایجاد شود و موضوع اختلاف از طریق مذاکره و به صورت مسالمت آمیز حل و فصل نگردد، بر اساس ماده (۹۴) آئین نامه مالی و معاملاتی مصوب ۱۳۹۱، موضوع در کمیسیون مرکب از حداقل سه نفر که از طرف رئیس موسسه تعیین خواهد شد مطرح می گردد و تصمیم حداکثر افراد کمیسیون لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۳۴- در صورتیکه طرف قرارداد از مفاد قرارداد و یا قوانین و مقررات و استانداردهای وزارت متبوع و موسسه دولتی تخطی نماید و پس از دریافت دو اخطار کتبی به فاصله یک ماه از سوی مؤسسه تغییری در بهبود روند کاری ایجاد ننماید، موضوع فسخ قرارداد پس از تأمین دلیل توسط مؤسسه بطور یکجانبه در کارگروه کاهش تصدی مطرح و پس از ارائه مدارک مربوطه جهت طرح در کمیته ماده ۹۴ آئین نامه مالی و معاملاتی موسسه و اخذ موافقت کمیته مذکور با اعلام فرصت حداکثر یکماهه، نسبت به تسویه حساب و فسخ قرار داد اقدام به عمل می آید و مبلغ ضمانت نامه انجام تعهدات توسط مؤسسه بنفع دستگاه ضبط خواهد گردید.

ماده ۳۵- طرف قرارداد در صورت انصراف از ادامه قرارداد می بایست موضوع را کتباً حداقل ۳ ماه قبل به اطلاع موسسه دولتی رسانده و موافقت وی را اخذ نماید. و در صورتی که موسسه موفق به جایگزینی نشد، با موافقت کار گروه کاهش تصدی، طرف قرارداد بایستی با شرایط قبلی به مدت حداقل سه ماه دیگر به فعالیت خود ادامه بدهد.

ماده ۳۶- طرف قرارداد در پایان قرارداد یا تمدید سالانه آن موظف است نسبت به تسویه حساب امور مالی در مورد مالیات، بیمه پرسنل و... با مراجع ذیربط اقدام نماید.

ماده ۳۷- واگذاری به بخش تعاونی در چارچوب آیین نامه مالی و معاملاتی موسسه و دستورالعمل اجرایی تفاهم نامه فیما بین وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تعاون و تحت نظارت کمیته تخصصی واگذاری به تعاونی ها فعال در ستاد وزارتخانه و موسسات انجام خواهد شد. و مصوبات این کمیته پس از طرح در کارگروه کاهش تصدی و اخذ تأییدیه کارگروه مذکور امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۳۸- رعایت قانون منع مداخله کارمندان دولت در کلیه واگذاری ها به استثنای تفویض اختیار به مدیران دولتی الزامی است.

ماده ۳۹- موسسه دولتی می تواند به منظور استفاده بهینه از ساختمانها و امکانات موجود خود مشروط بر اینکه به فعالیتهای مستمر و جاری لطمه ای وارد ننماید و تاثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت (یکساله یا کمتر) و قابل تمدید و به قیمت کارشناسی به اشخاص حقیقی و حقوقی اجاره دهد. موسسه مکلف است درآمد حاصل را به درآمد اختصاصی نزد خزانه داری کل واریز نماید.

تبصره ۱- قیمت گذاری و میزان اجاره ساختمان ها و امکانات موجود با لحاظ نمودن کاربری آنها بر اساس نظر سه نفر کارشناس رسمی دادگستری یا حداقل سه نفر از کارشناسان خبره و متعهد به انتخاب رئیس موسسه تعیین می گردد.

تبصره ۲- در واگذاری به صورت اجاره، اجاره بهای واحد مورد نظر می تواند به صورت نقدی از طرف قرارداد اخذ شود و یا به ازای ارائه خدمات مورد نظر به موسسه دولتی به روش خرید خدمات به جای پرداخت هزینه سرانه مربوط تادیه گردد.

ماده ۴۰- به منظور افزایش بهره وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول و کنترل مراحل انجام کار و یا هر دو، جلوگیری از تمرکز تصمیم گیری و اعطاء اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود، موسسه دولتی می تواند اقدام به واگذاری واحدها و فعالیت ها به مدیران نمایند. در این شیوه واگذاری فعالیت ها و خدمات به بخش غیردولتی واگذار نمی شود بلکه بین مدیر واحد مجری که از کارکنان موسسه یا سایر دستگاههای دولتی است و رئیس موسسه یا مقام مجاز از طرف ایشان تفاهم نامه ای منعقد می شود و تمام اختیارات مدیریتی، اداری، مالی، پرسنلی طبق قوانین و مقررات مربوط به مدیر واحد مجری واگذار می گردد. موسسه موظف به رعایت موارد ذیل در واگذاری فعالیت ها و واحدها به مدیران می باشد:

۱. تعیین قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه فعالیت ها، خدمات و محصولات واحدهای مجری از قبیل واحدهای بهداشتی، درمانی، پژوهشی، خدماتی، آموزشی به شرح ذیل و متناسب با کیفیت و محل جغرافیایی ارائه فعالیت ها و خدمات، در چارچوب متوسط قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه فعالیت ها و خدمات مذکور و تصویب آن توسط کارگروه کاهش تصدی موسسه

الف- محاسبه حقوق و مزایای قابل پرداخت پرسنلی که به طور مستقیم و غیرمستقیم در انجام یک فعالیت و ارائه یک خدمت و یا انجام مجموعه فعالیت ها و خدمات یک واحد شرکت دارند.

ب- محاسبه هزینه مواد مصرفی، لوازم اداری، آب، برق، سوخت و... که برای انجام یک فعالیت یا واحدی که در آن فعالیت های متعددی انجام می گیرد بر اساس نرخ های مصوب تعیین می شود. برای واحدهایی که در یک ساختمان مشترک مستقر هستند، هزینه آب، برق و... در محاسبه منظور نمی گردد. میزان هزینه مصرفی، حداکثر به میزان انجام شده در سال قبل به اضافه نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی خواهد بود.

ج- محاسبه هزینه های تعمیر و نگهداری و استهلاک ساختمان، تاسیسات، تجهیزات و ماشین الات واحدی که خدمات و فعالیت ها در آن انجام می شود. (بر اساس توافق طرفین و در حد متعارف)

د- محاسبه هزینه های سرمایه ای (اموال و دارایی ها و تجهیزات) واحدی که خدمات و فعالیت ها در آن انجام می شود.

ه- محاسبه هزینه سرانه که حاصل تقسیم هزینه های محاسبه شده برای فعالیت هایی که در یک واحد انجام می گیرد بر تعداد خدمات ارائه شده و یا تعداد استفاده کنندگان از خدمات خواهد بود.

تبصره ۱- در محاسبه هزینه سرانه در مواردیکه برای انجام خدمات و یا فعالیت ها، محاسبه تعداد استفاده کننده و یا تعداد خدمت ارائه شده قابل اندازه گیری و محاسبه دقیق نباشد، قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده واحد مجری ارائه دهنده خدمت، ملاک عمل قرار می گیرد.

تبصره ۲- در صورتی که میزان هزینه محاسبه شده فعالیت ها به طریق فوق در واحدهای گوناگون در یک موسسه از متوسط هزینه واحدهای مشابه مستقر در یک منطقه بیشتر باشد، متوسط هزینه های منطقه ای ملاک عمل قرار می گیرد. قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یک فعالیت یا خدمت در صورتی می تواند از سایر موارد مشابه بیشتر باشد که افزایش کیفیت آن در توافقتنامه منظور شده باشد. و برای واحدهایی که کمتر از متوسط، هزینه نموده اند مشروط بر آنکه کیفیت ارائه خدمات آنها افزایش یابد تا سطح متوسط قابل محاسبه می باشد، در غیر این صورت همان قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده مبنای محاسبه قرار می گیرد.

تبصره ۳- در مواردی که امکان محاسبه قیمت تمام شده وجود ندارد، محاسبه هزینه تمام شده یا هزینه سرانه فعالیت، خدمات و محصولات واحد مجری و یا هزینه یابی استاندارد ملاک عمل خواهد بود. در روش هزینه یابی استاندارد، تعیین هزینه و درآمد بر اساس "پیش بینی آنچه باید بعد از واگذاری باشد" صورت می گیرد. در این روش مبنای تعیین سود و زیان به طور تقریبی بر اساس هزینه ها و درآمدهای پیش بینی شده ای است که بعد از انعقاد تفاهم نامه از واحد مورد انتظار می باشد.

۲. انعقاد تفاهم نامه فی مابین بالاترین مقام موسسه دولتی و مدیر واحدهای مجری بر اساس حجم فعالیتها و خدمات و قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه آن و تعیین تعهدات طرفین معامله

تبصره ۱- مدیر واحد مجری ترجیحاً دارای رابطه استخدامی پیمانی یا رسمی باشد و در خصوص نیروهای قراردادی مدت قرارداد استخدامی از مدت تفاهم نامه کمتر نباشد.

تبصره ۲- در انعقاد تفاهم نامه بین واحد مجری و موسسه دولتی، موسسات دولتی ملزم به رعایت الگوی تفاهم نامه معاونتهای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، که به کلیه موسسات دولتی ابلاغ شده است می باشند. تغییر در محتوی تفاهم نامه، حسب اقتضانات موسسه قابل انجام خواهد بود لکن تغییرات حاصله نباید اصول این تفاهم نامه را خدشه دار کند.

تبصره ۳- موسسه دولتی می توانند در تفاهم نامه، انجام اقدامات غیرقابل پیش بینی که در طول دوره توافقتنامه، به واحد مجری تکلیف می شود را تصریح نموده و هزینه انجام آنها را محاسبه و پرداخت نمایند .

۳. افتتاح حساب بانکی به نام واحد مجری با امضای مدیر واحد مذکور و نماینده موسسه ظرف یک ماه و در چارچوب قوانین و مقررات پولی و مالی (تمامی اعتبارات واحد مجری در قالب تفاهم‌نامه به این حساب واریز و تمامی پرداختها از محل آن انجام می‌شود).

۴. تامین نیروی انسانی جدید و مورد نیاز واحد مجری، با اولویت نیروی انسانی شاغل در موسسه دولتی و واحد ذی‌ربط یا سایر دستگاههای اجرایی کشور (که در صورت تقاضای کارکنان، طرف قرارداد موظف است حداقل ۵۰٪ از کارکنان را به صورت مامور بپذیرد).

تبصره ۱- اختیارات و تعهدات به کارگیری هرگونه نیروی انسانی دیگر رأساً بر عهده واحد مجری، بوده و هیچگونه تعهدی متوجه موسسه دولتی ذی‌ربط نخواهد بود.

تبصره ۲- مدیر واحد مجری در صورتیکه بخشی از کارکنان یادشده (حداکثر ۲۰٪) را مازاد تشخیص دهد، پیش از امضای تفاهم نامه می‌تواند آنها را در اختیار موسسه دولتی ذی‌ربط قرار دهد تا وفق قوانین و مقررات مربوط با آنها رفتار شود و واحد مجری تنها در صورت بروز تخلف می‌تواند پس از امضای تفاهم نامه، نیرو یا نیروهایی را مازاد اعلام نماید.

تبصره ۳- مدیر واحد مجری می‌تواند به ازای نیروی انسانی که مازاد اعلام می‌شود، به منظور ارائه خدمات با کیفیت تعهد شده نسبت به خرید خدمت به روش های ذکر شده در ماده (۳) اقدام نماید. مشروط بر اینکه هیچ گونه تعهد استخدامی یا تعهدات قانونی دیگر با پرسنل ذی‌ربط ایجاد نگردد.

تبصره ۴- تعداد نیروی انسانی مورد نیاز (که مدیر واحد مجری نیز جزء کارکنان واحد مجری محسوب شده و مشمول تعداد نیروی انسانی مورد نیاز واحد می‌شود) برای انجام فعالیت مشخص شده توسط واحد مجری بر اساس تعداد پست های سازمانی اشغال شده موسسه دولتی می‌باشد و با هماهنگی کارگروه کاهش تصدی موسسه و با رعایت صرفه و صلاح موسسه تعیین می‌شود. کاهش بیست درصدی نیروها نیز از میان نیروهای مذکور صورت می‌گیرد.

تبصره ۵- موسسه دولتی قبل از به کارگیری نیروی انسانی مازاد های مجری در سایر واحدها، مجاز به استخدام نیروهای انسانی جدید اعم از رسمی و پیمانی نمی‌باشد.

تبصره ۶- در صورتیکه نیروی انسانی واحد مجری به دلایلی از جمله، مرضی، فوت، بازخریدی، اخراج و ... از واحد مجری منفک شوند، مدیر واحد مجری می‌تواند در ازای نیروهای یاد شده از طریق موسسه دولتی ذی‌ربط، فرد جایگزین درخواست نموده و به کارگیرد.

تبصره ۷- در صورتیکه نیروی انسانی واحد مجری پس از محاسبه قیمت تمام شده، هزینه تمام شده یا هزینه سرانه و تنظیم تفاهم نامه، بر اساس دادخواست مستخدم بازنشسته، بازخرید و انتقال یابد، اعتبار مربوط به حقوق و مزایای آن افراد برای واحد مجری جهت جبران میزان ارائه خدمات و تامین نیاز از طریق خرید خدمت یا جبران خدمات افراد موجود در اختیار واحد مذکور باقی خواهد ماند.

تبصره ۸- مدیر واحد مجری موظف است با کارکنان واحدهای ذیربط مطابق قوانین و مقررات جاری عمل نماید .

تبصره ۹- اعتباراتی که بر اساس قیمت تمام شده یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه در اختیار واحد مجری قرار می گیرد، به عنوان کمک تلقی شده و پس از پرداخت به حساب بانکی واحد مجری به عنوان هزینه قطعی منظور می گردد.

۵. پرداخت هزینه‌های پرسنلی، مصرفی، تعمیر و نگهداری و سایر هزینه‌های محاسبه‌شده در قیمت تمام‌شده توسط واحد مجری

۶. محاسبه و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و سایر نیروهای واحد مجری در قالب قوانین و مقررات مربوط و احکام معطوف به عملکرد و کارآیی آنها توسط واحد مجری (مبنای محاسبه در پرداخت حقوق و مزایای قانونی، دوره اجرای مندرج در تفاهم‌نامه می‌باشد).

تبصره ۱- مبنای محاسبه در پرداخت حقوق و مزایای قانونی، دوره اجرای مندرج در تفاهم‌نامه می‌باشد و تعداد نیروی انسانی مورد نیاز برای ارائه خدمات واحد مجری، براساس تعداد پستهای سازمانی دارای تصدی یا براساس ضوابط و پستهای مندرج در درجه‌بندی واحدهای مربوط و در هر حال توسط کارگروه کاهش تصدی موسسه و با رعایت صرفه و صلاح موسسه دولتی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- کلیه افزایشهای قانونی حقوق و مزایای کارکنان واحد مجری در دوره اجرای تفاهم‌نامه، به عنوان تعهدات موسسه در تفاهم‌نامه منظور و توسط موسسه تأمین می‌شود.

تبصره ۳- موسسه دولتی بخشی از اعتبار پرسنلی واحد مجری را با توجه به عملکرد واحد مجری، پس از ارزیابی به منظور ایجاد انگیزه نیروی انسانی به واحد مجری پرداخت می‌کند.

۷. در اختیار قراردادن کلیه ساختمان‌ها، تأسیسات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز واحد مجری توسط موسسه دولتی

تبصره ۱- در صورت موافقت موسسه دولتی، مدیر واحد مجری می‌تواند نسبت به سرمایه‌گذاری در خصوص تجهیز واحد مربوطه و توسعه خدمت‌رسانی اقدام نماید.

۸. پرداخت صددرصد مبلغ قرارداد واحد مجری در قالب سقف تخصیص اعلام‌شده در موعد توسط موسسه

تبصره ۱- هزینه‌های ناشی از انعقاد تفاهم‌نامه و اعتبار موردنیاز برای اجرای تکالیف باقی‌مانده موسسه دولتی، نباید از مجموع اعتبارات هزینه‌ای که در بودجه مصوب سالانه پیش‌بینی شده است، تجاوز کند.

تبصره ۲ - تخصیص اعتبار به میزان صددرصد به واحدهای مجری، نباید موجب کاهش تخصیص اعتبار به دیگر واحدهای موسسات دولتی شود.

۹. ایجاد انگیزه و تشویق مدیر واحد مجری و نیروی انسانی شاغل، در صورت صرفه جویی حاصل از تفاضل قیمت تمام شده و یا هزینه تمام شده یا هزینه سرانه هر سال از کل درآمد همان سال واحد به شرح ذیل:

الف- حداکثر شصت درصد (۶۰٪) رقم حاصل از صرفه جویی به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری به شرح ذیل پرداخت می‌گردد:

- حداکثر ۲۰ درصد رقم فوق‌الذکر به مدیر واحد مجری با نظر موسسه دولتی بر اساس کیفیت ارائه خدمات و رضایت خدمت‌گیرندگان.

- حداکثر ۴۰ درصد رقم فوق‌الذکر جهت پرداخت انگیزشی و کارایی به کارکنان و مسئولین واحد مجری (حداکثر دریافتی مسئولین و کارکنان در هر ماه معادل یکماه حقوق و مزایای مستمر و غیر مستمر آنها پس از کسر کسور قانونی خواهد بود که با نظر مدیر واحد مجری قابل پرداخت خواهد بود.

ب- حداکثر ۴۰ درصد (۴۰٪) رقم حاصل از صرفه جویی به طریق ذیل برای ارتقاء کیفی خدمات، تشویق کارکنان ستادی واحدهای ذیربط هزینه می‌گردد:

- حداکثر ۳۰ درصد رقم مذکور برای ارتقاء و بهبود کیفی خدمات نظیر اصلاح نظام‌های مدیریتی، آموزشی و بهسازی کارکنان، ارایه خدمات برتر و تجهیز و بازسازی امکانات و یا خرید تجهیزات مورد نیاز برای واحد مجری (نوسازی تجهیزات فرسوده در اولویت قرار دارد).

- حداکثر ۱۰ درصد رقم مذکور برای تشویق کارکنان ستادی موسسه دولتی

تبصره ۱- تشویق‌ها، زمانی که صرفه جویی محقق شد، قابل پرداخت می‌باشد و حداکثر معادل حقوق و مزایای ماهیانه مدیران و کارکنان در طول زمان اجرای توافقنامه خواهد بود و مدیر واحد مجری موظف است گزارش حساب اجرای این بند را به تفصیل به واحد ناظر در موسسه دولتی ارایه نماید.

تبصره ۲- منظور از یکماه حقوق و مزایای مسئولین: حکم کارگزینی+ کارانه یا اضافه کار+ همترازی+ حق مدیریت+ محرومیت از مطب برای اعضای هیات علمی می‌باشد. و منظور از یکماه حقوق و مزایای کارکنان: حکم کارگزینی+ کارانه+ اضافه کار می‌باشد.

تبصره ۳- واحدهای قابل واگذاری در چارچوب این ماده می‌تواند شامل کلیه واحدهای پاراکلینیک (بخش‌های تصویربرداری، آزمایشگاه، توانبخشی، داروخانه و...) و بخش‌های بستری و سایر عرصه‌های خدمت‌رسانی تخصصی باشد.

تبصره ۴- واگذاری مدیریتی در واحدهای تازه تاسیس در صورت اعمال تحقق محاسبه هزینه تمام شده و هزینه سرانه خدمات قابل ارائه در این واحدها (هزینه یابی استاندارد) امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۴۱- واگذاری امور به بخش غیردولتی بایستی موجب صرفه جویی در هزینه ها گردد و موسسه دولتی موظف است در صورتی که اجرای این برنامه را از نظر میزان هزینه به صرفه و صلاح نداند، موضوع را با ذکر دلایل به کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی وزارت متبوع گزارش نماید تا نسبت به بررسی موضوع و اتخاذ تصمیم مناسب اقدام گردد.

فصل ششم: حمایت ها و تسهیلات

ماده ۴۲- به منظور حمایت و ارتقای انگیزه در بخش غیردولتی برای قبول تصدیهای دولتی، حمایت ها و تسهیلات پیش‌بینی شده ذیل پس از تأیید کارگروه کاهش تصدی موسسه دولتی، قابل ارایه می‌باشد :

۱. اختصاص زمین و ارائه کمک جهت احداث فضاهای فیزیکی یا ارائه خدمات زیربنایی با نرخ کارشناسی
۲. اعطای اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در قالب بودجه سنواتی به صورت مشارکتی و کمک
۳. فراهم نمودن فضای فیزیکی با تاسیسات مورد نیاز و امکانات تشخیصی درمانی و تامین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جهت انجام فعالیتهای تشخیصی و درمانی
۴. اجازه استفاده از تجهیزات و امکانات دولتی به صورت رایگان
۵. اعطای تسهیلات بانکی با شرایط ویژه و تامین مابه التفاوت سود بانکی با پیش بینی در قانون بودجه سالیانه
۶. ارائه زمین و تسهیلات خاص در مناطق ویژه و آزاد برای توسعه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، مراکز رشد و پارک های فناوری و سایر مراکز مربوط به امور فرهنگی اجتماعی
۷. پرداخت تمام یا بخش هایی از هزینه سرانه تامین خدمات به اشخاص طرف قرارداد در ازای انجام خدمات مشخص بر اساس قراردادهای منعقد
۸. اختصاص وجوه اداره شده در بودجه سنواتی
۹. حمایت از تشکیل، گسترش و توسعه تعاونی ها در نظام سلامت از قبیل: تعاونی های تخصصی سلامت، خدمات بهداشتی و درمانی و همگن، سهامی عام، خیرین سلامت، گردشگری سلامت و ... با اولویت دادن آنها در واگذاری تصدی ها خصوصا در طرح پزشک خانواده و اولویت برای صدور مجوزهای تاسیس و بهره برداری
۱۰. ارائه خدمات آموزشی، مشاوره ای و آزمایشگاهی تخصصی در زمینه های مرتبط جهت رفع مشکلات بخش غیردولتی

تبصره ۱- نوع و نحوه حمایتها و اعطای تسهیلات به بخش غیردولتی در قرارداد تنظیم شده فیما بین موسسه دولتی و طرف قرارداد تعیین خواهد شد.

فصل هفتم: تعیین تکلیف کارکنان موسسه دولتی

ماده ۴۳- با کارمندان رسمی و پیمانی موسسه دولتی که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیر دولتی واگذار می گردد به یکی از روشهای ذیل عمل خواهد شد.

۱. انتقال به سایر واحدهای همان موسسه، سایر موسسات و یا دستگاههای اجرایی دیگر

۲. بازخرید سنوات خدمت

۳. موافقت با مرخصی بدون حقوق برای مدت سه تا پنج سال

۴. انتقال به بخش غیر دولتی که مجری وظایف و فعالیتهای واگذار شده می باشد(در صورت تمایل کارمندان)

۵. انجام وظیفه در بخش غیر دولتی به شکل مامور

۶. آماده به خدمت

۷. موافقت با درخواست کارمند حسب مورد بر اساس ماده ۳۰ قانون برنامه پنجم توسعه

۸. موافقت با بازنشستگی در صورت تحقق شرایط مندرج در آیین نامه اداری استخدامی مصوب سال ۱۳۹۱

تبصره ۱- کارمند می تواند سه طریق از طرق هشتگانه فوق را به ترتیب اولویت انتخاب و به موسسه دولتی اعلام کند. موسسه مربوط مکلف است با توجه به اولویت تعیین شده از سوی کارمند یکی از روشها را انتخاب و اقدام کند. و کارمندان فوق تا زمان تعیین تکلیف (حداکثر شش ماه) از حقوق و فوق العاده های مستمر برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲- کارمندانی که در زمان تغییر وضعیت و واگذاری، واجد شرایط بازنشستگی حسب مقررات جاری و مورد عمل مربوط باشند، بدون تقاضای آنان بازنشسته می شوند.

تبصره ۳- در صورت تمایل کارمند به ادامه فعالیت در بخش غیردولتی، طرف قرارداد بایستی پیش از امضای قرارداد با موسسه دولتی بررسی های لازم در خصوص موافقت با ادامه فعالیت کارمند را بعمل آورده و پس از امضای قرارداد طرف قرارداد به هیچ عنوان نمی تواند نیرو یا نیروهای توافق شده را اخراج یا مازاد اعلام نموده و در اختیار موسسه قرار دهد مگر در صورت بروز تخلف، که براساس مقررات مربوط با آنها رفتار خواهد شد.

تبصره ۴- در صورت بازنشستگی یا بازخریدی کارمند، وجوه و مطالبات مستخدمین تماما از محل اعتبار موسسه دولتی تامین و پرداخت خواهد شد. پرداخت پاداش پایان خدمت و غرامت اخراج مشروط بر اینکه مستخدم حداقل یک سال سابقه خدمت به طور متوالی یا متناوب در آن موسسه را داشته باشد، امکان پذیر خواهد بود و در مورد

کارگران مشمول قانون کار طبق مقررات کار رفتار خواهد گردید. چنانچه این کارکنان حسب مقررات استخدامی مربوط یا مفاد قرارداد منعقد شده دارای مرخصی ذخیره شده باشند، حقوق و فوق العاده های مربوط به ایام مزبور به آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۵- با کارکنان رسمی و پیمانی انتقال یافته به سایر موسسات و دستگاههای اجرایی، مطابق مقررات استخدامی مورد عمل رفتار خواهد شد و در صورتیکه حقوق و فوق العاده های مستمر کارکنان مشمول این ماده از مجموع حقوق و فوق العاده های مستمر قبلی آنان کمتر باشد، مابه تفاوت به آنان پرداخت می گردد و هرگونه افزایش حقوق و فوق العاده های مستمر بعدی تا استهلاك کامل مابه تفاوت مذکور کسر خواهد شد.

تبصره ۶- آن عده از کارمندان موسسه دولتی که رابطه استخدامی آنان در تاریخی قبل از واگذاری واحد محل خدمت قطع شده است مشمول ضوابط و مقررات این فصل از دستورالعمل نمی باشند.

ماده ۴۴- کارمندان قراردادی موسسه که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیر دولتی واگذار می گردد قراردادشان لغو و با پرداخت حقوق مکنسبه و قانونی از موسسه جدا می شوند.

ماده ۴۵- در واگذاری واحدها، ماموریت مستخدمین سایر دستگاهها و موسسات که به عنوان مامور در واحد مربوطه خدمت می نمایند، خاتمه یافته تلقی می شود و به دستگاه و موسسه دولتی خود اعاده خواهند شد و تنها در واگذاری مدیریتی، در صورت نیاز و تقاضای واحد مجری و رضایت مستخدمین ماموریت آنان ادامه خواهد یافت .

ماده ۴۶- تعداد کارمندان موسسه دولتی که به هر نحو حقوق و مزایا دریافت می کنند و یا طرف قرارداد می باشند بایستی هر سال به میزان دو درصد در امور غیر حاکمیتی نسبت به سال قبل کاهش یابند و تعداد مجوزهای استخدامی موسسه باید با رعایت این موضوع تعیین گردد.

تبصره ۱- وظایف حاکمیتی از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۴۷- پرونده های اتهامی مطروحه در مورد کارکنان موسسه دولتی که در بخش غیردولتی شاغل هستند به هیات رسیدگی به تخلفات اداری همان موسسه ارجاع می گردد و هیات مزبور صالح به امر رسیدگی به تخلفات اداری آنان خواهد بود و تعیین تکلیف این قبیل کارکنان موکول به صدور حکم قطعی در هیات مربوط خواهد بود .

فصل هشتم: نظارت

ماده ۴۸- تأیید صلاحیت متقاضیان ایجاد واحد های غیر دولتی پس از ثبت شرکت و صلاحیت کارکنان مربوط بر عهده واحد تخصصی مربوطه خواهد بود و نظارت و کنترل بر ارائه خدمات بر عهده کار گروه کاهش تصدی موسسه دولتی ذیربط می باشد و در صورت مشاهده تخلف ، موسسه ذیربط اختیار لغو امتیازات مربوط را پس از طی تشریفات قانونی و اخذ حکم محکومیت متخلف خواهد داشت.

تبصره ۱- مقررات نظارتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و موسسه دولتی ذیربط در ارتباط با انجام فعالیت های حوزه های مشمول کماکان معتبر است.

تبصره ۲- به منظور ارزیابی چگونگی ارائه خدمات و عملکرد اشخاص طرف قرارداد، موسسه دولتی واگذار کننده، کمیت و کیفیت خدمات ارائه شده را مورد ارزیابی سالیانه قرار می دهد. موسسه ذیربط می تواند طرف قرارداد را در صورت عملکرد مطلوب، تشویق نموده و از تسهیلات ویژه برخوردار نماید، در غیر اینصورت طبق مفاد قرارداد و قوانین و مقررات مربوط اقدام می شود.

ماده ۴۹- این دستورالعمل در ۴۹ ماده و تبصره های مربوط تنظیم شده است. کارگروه کاهش تصدی ستاد مرکزی مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل را برعهده دارد و دبیرخانه کارگروه مذکور مکلف است گزارش عملکرد موسسات دولتی را در پایان هر سال به معاونت توسعه مدیریت و منابع وزارت متبوع ارائه نماید.

۴- ترجمه مقالات :

۴-۱) مروری بر برونسپاری خدمات در سازمان های بهداشتی (دانشگاه فونیکس امریکا - می سال ۲۰۱۳)

نویسندگان : (Jeremy G. Roberts, John G. Henderson, Larry A. Olive and Daniel Obaka)

چکیده: یکی از تعهدات اصلی و اساسی که بیمارستان ها باید انجام دهند ، برونسپاری می باشد با این حال، قبل از اینکه مدیریت ارشد سازمان به برون سپاری چراغ سبز نشان بدهد آنها باید بتوانند گزارشی از موارد ذیل ارائه نمایند:

۱- دلایل برونسپاری، ۲- موانع برونسپاری، ۳- بهترین شیوه ها ۴- پیامد های برونسپاری
چندین تامین کننده بزرگ خدمات برونسپاری وجود دارند که بزرگترینشان Sodexo و Aramark هستند و آنها از عظمت و بزرگی خودشان برای تعیین قیمت پایین و کیفیت بالای تامین کنندگان منابع، تامین کنندگان تجهیزات و سایر سازمانهای خدماتی استفاده می کنند . تامین کنندگان کوچک تر اغلب از مزایای فوق بهره مند نمی باشند. موانع بیشماری بر سر راه برونسپاری موثر در بخش خدمات سلامت وجود دارد. عواملی نظیر مقررات فدرالی ، ایالتی، باورها و احساسات فردی می تواند بر تصمیم گیری در مورد استفاده از یک تامین کننده خدمات برونسپاری تاثیر گذار باشد . گذشته از موانع موجود ، "بهترین الگوهای کاربردی" که بتوانند منافع متعادلی را برای بیمارستان تضمین نمایند وجود دارند . مدیریت ارشد باید در بسیاری از زمینه های دیگر نظیر: ابهامات قانونی و اخلاقی به شایستگی ورود نموده و آنها را مورد توجه قرار دهد . هدف از این مطالعه این است که به رهبران ارشد بیمارستان در خصوص اینکه از کدام نقطه شروع کنند، کمک نماید. وبدنبال این هدف نیست که توضیح بدهد آیا برونسپاری بکنیم یا نکنیم .

شناسائی و تدوین مزایای مثبت و قابل اندازه گیری کافی برای متقاعد کردن رهبری ارشد بیمارستان برای راه انداختن سفر برونسپاری (پروسه برونسپاری) نا امید کننده است. برونسپاری اختصاص خدمات اصلی و عملیاتی یک سازمان به یک تامین کننده ای است که در آن حوزه خدماتی و عملیاتی وارد می شود. یک دلیل عمده ای که مدیران بیمارستان اقدام به برونسپاری خدمات پشتیبانی خود می کنند، کاهش هزینه های عملیاتی است. این انتظارات زمانی تحقق خواهد یافت که خدمات برونسپاری شده مطابق وعده های داده شده اجرائی شود.

مدیران بیمارستانها که سعی در حفظ ارائه خدمات در سازمان خود دارند اغلب بر این باورند که "کارکنان خودشان قادرند وظائف خود را بخوبی و حتی خیلی بهتر از تامین کنندگان بیرونی انجام دهند". شرکت های خدماتی کلان نظیر **Sodexo and Aramark** خدمات برونسپاری را در حوزه هایی نظیر: مدیریت تسهیلات، امور در منزل، تغذیه و طب مدرن (**Bio Med**) ارائه می نمایند. این شرکت های عظیم همانند اهرمی در قبال حجم بازارو در جهت تضمین قیمت پائین تر عمل می کنند.

چرا برونسپاری؟

بدست آوردن مزایای مثبت و قابل اندازه گیری مورد نیاز برای متقاعد کردن رهبری ارشد بیمارستان برای قدم گذاردن در مسیر سفر برونسپاری کمی دلهره آور است. برونسپاری خدمات حقوق و دستمزد برای ارائه تسهیلات بهداشتی مطابق مطالعه **Hazelwood** و همکاران نشان داده که می تواند منافع قابل اندازه گیری برای بیمارستان بدنال داشته باشد.

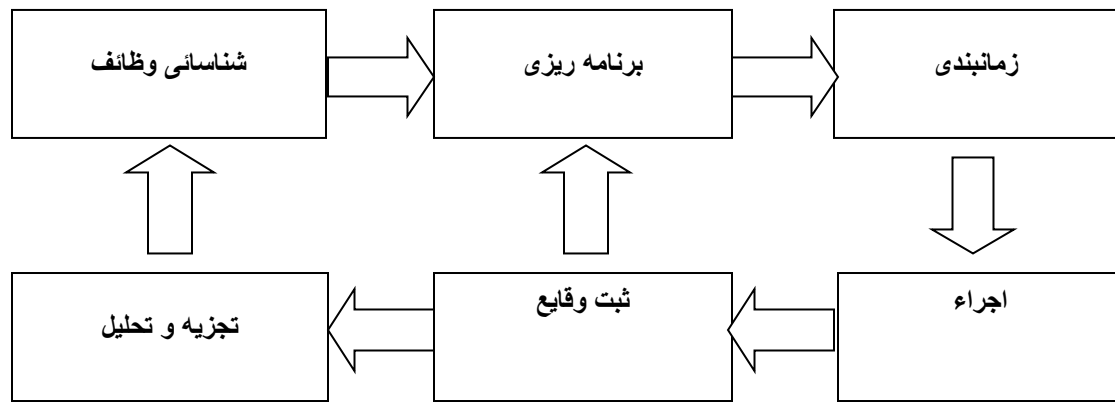
فعالین حوزه برونسپاری تلاش می کنند تا با ارائه خدمات غیر اصلی، به بیمارستان اجازه تمرکز بر روی کسب و کار اصلی یعنی "خدمت به بیماران" را بدهند. به عنوان یک بنگاه اقتصادی، مدیریت بیمارستانها بسیار پیچیده و مشکل شده است. نظام تامین مالی توسط حوزه فدرال و بنگاه های دولتی، برای امر مدیریت و پیگیری آن نیز بسیار دشوار شده است. الزامات قانونی پیچیده تر شده است. انتظارات بیمار هر ساله افزایش می یابد. با توجه به تحقیقات **Otani**، در زمان ارائه خدمات مراقبت، ارزیابی رضایت بیمار هرچند امری ذهنی است اما بسیار حائز اهمیت بوده، خصوصا زمانی که بیماران با طیف وسیعی از ارائه دهندگان خدمات بهداشتی درمانی مواجه می باشند بنابراین این امر برای بالا بردن سطح رضایت مشتریان بسیار حائز اهمیت است علی الخصوص در محیط بسیار رقابتی خدمات سلامت که امروزه وجود دارد و ارائه دهندگان خدمات مذکور از رضایت بیماران به عنوان ابزاری در جهت تعیین نرخ پرداخت های جبرانی خود استفاده می نمایند. در نتیجه اگر یک بیمارستان بتواند برخی از مسئولیت های خود را در حوزه های محیطی و زیرساخت تفویض نماید خواهد توانست با اشتیاق بیشتری بر روی نیازهای اصلی پزشکی تمرکز داشته باشد.

Sodexo and Aramark از جمله شرکت هایی هستند که خدمات برونسپاری خود را برای بیمارستانها پالایش کرده اند . در حوزه خدمات مواد غذایی، فروشندگان خارجی می توانند خدمات تهیه و توزیع غذا به بیماران ، بازدیدکنندگان و کارکنان را ارائه نمایند . ایده های خلاقانه ، نظیر سرویس ناهارخوری مخصوص بیماران برای سفارش غذا میتواند فضای آرامی را برای بیماران فراهم آورد . خدمات محیطی ، تمام امور مربوط به نظافت بیمار ، کارکنان و ملاقات کنندگان می تواند واگذار شود . در داخل قلمرو مدیریتی حوزه هایی مانند مدیریت تعمیرات و تاسیسات ، نگهداری پیشگیرانه ، مصرف برق ، و اقدامات اضطراری در صورت بروز خرابی در تجهیزات قابل واگذاری می باشند . یک سرویس شستشوی کامل می تواند خدمات موثری را در بیمارستان ارائه دهد . در برخی موارد، دو یا چند بیمارستان ممکن است مشترکا در سرویس شستشوی مشترک همکاری و نتایج بهتری نسبت به اقدام به تنهایی بدست بیاورند . مثال های فوق تنها خدمات قابل ارائه توسط ارائه کنندگان خدمات برونسپاری نمی باشند بلکه آنها نمونه ای از عمق فرصت های برون سپاری بالقوه می باشند که برای هر بیمارستانی قابل انجام می باشد . این خدمات همانند یک ستون فقرات فرصت مهمی برای بهینه سازی عملیات یک بیمارستان فراهم می آورد . علاوه بر این، این خدمات می تواند تاثیر مستقیم بر تجربه بیمار از بیمارستان داشته باشد و شدت نتایج درمان موفق را تحت تاثیر قرار دهد . این امر به این خاطر است که غذا ، حوزه زیست محیطی و امکانات موجود در بیمارستان که مبین تغذیه مناسب ، پاکیزگی و آرامش بیمار می باشد ، روی بهبودی بیمار سینرژی و نقش اثرگذاری دارند .

مساله حائز اهمیت دیگر که یک فرد به عنوان مثال در خصوص مسئولیت های برونسپاری باید در نظر بگیرد ، اندیشیدن و یافتن پاسخ به این سوال است که آیا یک بازار رقابتی برای ورود به حوزه برونسپاری بوجود آمده است؟ یک شرکت بزرگ که خدمات خود را در قالب برونسپاری ارائه می دهد اغلب ممکن است مدیریت سرمایه گذاری در چندین بیمارستان در یک منطقه را بر عهده داشته باشد . قدرت خرید با حجمی انبوه و انگیزه بالا می تواند در بازارموجب ایجاد یک مزیت رقابتی قوی هم در برابر بیمارستان های مستقل و هم در برابر رقبا گردد . بسیاری از بیمارستان ها در حال حاضر چندین خدمت ارائه در منزل را راه اندازی نموده اند. اکثر ارائه دهندگان خدمات می دانند که مد نظر قراردادن این فرصت های بالقوه می تواند بیشتر از پذیرفتن تنها یک پروژه متمر ثمر باشد . این امر بدین علت است که بسیاری از بیمارستان ها خدمات قابل برونسپاری خود را بخاطر به دست آوردن یک قرارداد برونسپاری با هزینه پایین از دست می دهند . ماهیت رقابتی این نوع فعالیت ها موجب کاهش سود بالقوه عرضه کننده خدمات برونسپاری می گردد .

مدیریت مهندسی نیاز به شناخت از تجهیزات و ماشین های الکتریکی دارد. مهم است که بدانید برای رسیدن به عملکرد موثر و هزینه های عملیاتی پائین چگونه تعمیر و نگهداری در ماشین آلات ، عملکرد و بهینه سازی ها انجام داده شود . این بسیار مهم است که در میان کارکنان ، اوپراتورهای آموزش دیده و واجد شرایط داشته باشیم که بتوانند ماشین آلات را نگهداری و راه اندازی نمایند . این کارکنان عملیاتی باید پشتیبان قوی داشته باشند که اهمیت

تعمیر و نگهداری پیشگیرانه ، مصرف انرژی و فواید ارتقاء بالقوه دستگاهها و یا یک ساخت و ساز جدید را بدرستی درک نموده باشند . درک واقعی از عملکرد تجهیزات و تغییرات مناسب برای بهبود یک دپارتمان مهندسی می تواند با صرفه جویی مالی باعث سود رسانی به بیمارستان گردد.. این امر زمانی قابل دسترس خواهد بود که کارکنان به خوبی آموزش دیده و بسیار با استعداد و در دسترس سازمان باشند . تمرکز **young** بر تعمیر و نگهداری بوده ، لیکن یک ارتباط مستقیمی بین تمام انواع برونسپاری بوجود آمده است. با در نظر گرفتن امکان برونسپاری یک خدمت، **Young** یک فرآیند شش مرحله ای را برای بررسی برونسپاری ارائه می دهد که تعدیل و اصلاح آن را به منظور مناسب سازی و بومی سازی تا حد ممکن امکان پذیر می نماید.

شکل ۱- فرآیند توسعه و ارزیابی وظیفه

شناسایی وظایف در درک "نحوه بهره مندی حد اکثری بیمارستان از خدمات برونسپاری " مهم و تاثیرگذار می باشد. فرآیند شناسایی این وظیفه باید قبل از درخواست برای انجام مناقصه رخ دهد بطوریکه بیمارستان نیازهای خود را مشخص و در برگ شرایط مطرح می نماید. شناسایی دقیق تر کارزمانی رخ می دهد که یک شرکت برونسپاری یک بررسی اولیه انجام می دهد. این نتایج یا یافته ها باعث هدایت برنامه ریزی و زمانبندی کار می شود و می تواند مطابق با یک استراتژی منسجم به خوبی توسعه یافته ، اجراء گردد. در هر مرحله از چرخه ، ثبت ، تجزیه و تحلیل روند جاری می تواند کار اصلی را شناسائی و برنامه ریزی کاری را به روزرسانی نماید.

این حلقه های بازخورد مهم و ضروری ، عملکرد را موثر و کارآمد نگه می دارد. مدیران ارشد باید از این موضوع آگاه باشند که انگیزه شرکت های برون سپاری برای ارائه خدمت همانا منفعت و سود است. این امر فی نفسه قابل قبول است ، به شرطی که سود حاصله ، با کار ارائه شده در تعادل و توازن باشد و کیفیت خدمات ارائه شده در سطح قابل قبولی از قوانین و استانداردهای حوزه خدمات سلامت باقی بماند. همانطور که خدمات حوزه سلامت با تکنولوژی عجین می شوند، توانایی تبدیل شیوه های قدیمی سنتی به جایگزین های دیجیتالی جدیدتر و سریع تر مستلزم

ارزیابی دقیق نیازهای برونسپاری می باشد. اختصاص زمان لازم برای بررسی رفرنس ها، و دیدار با رهبران ارشد بیمارستان های دیگر، موجب تضمین سود سهام در بیمارستان خواهد شد که ارزش خود را از محل دلار پرداخت شده به ارائه دهنده خدمات بدست می آورند. برونسپاری، به عبارت دیگری خیابان دو طرفه است که مستلزم احترام و درک متقابل طرفین می باشد. این احترام و درک متقابل موجب ایجاد شرایط win-win (برد- برد) برای دو سازمان خواهد شد و بصورت بالقوه یک شراکت آتی را در سایر فرصتهای مرتبط با خدمات حوزه سلامت امکانپذیر خواهد نمود که حتی ممکن است شامل خدمات اصلی پزشکی که مستقیماً با مراقبت بیمار ارتباط دارد بشود.

موانع برون سپاری:

در عمل مشتریان برونسپاری با موانعی مواجه خواهند شد ، هم موسسه ای که برونسپاری را انجام می دهد و هم شرکتی که کار را انجام می دهد . موانعی چند برای ارزیابی دارند مانند هزینه استخدام شخص دیگری برای انجام کار. آیا بیمارستان می تواند هزینه مربوطه را توجیه کند؟ آیا فروشنده های برونسپاری دارای تجربه مورد نیاز هستند که بتواند هزینه های برونسپاری را در حد مقرون به صرفه برای بیمارستان حفظ نمایند؟ مدیران متاثر از این فرایند(برونسپاری) یکی دیگر از چالش های برون سپاری هستند. هنگام استخدام عامل برونسپاری ، چنانچه پروژه نتواند اهداف مالی بیمارستان را تامین نماید، مدیریت بیمارستان ممکن است سعی در انتقاد از عامل برونسپاری داشته باشد . در صورتیکه پروژه به اهداف تعیین شده نائل نگردد ، ممکن است عوامل برونسپاری ادعا نمایند که بیمارستان در بیانیه کارخطایی مرتکب شده است . این امر متأسفانه می تواند آغاز "بازی انتقاد" و یا موقعیت lose-lose (زبان- زبان) باشد.

وقتی یک بیمارستان شروع به راه اندازی پروسه برونسپاری می کند ، آنها متوجه می شوند که با سه تا چهار مانع روبرو هستند. در جامعه امروز، کسب و کارها دیگر از حفظ وفاداری به سازمانها و مردم دور شده اند. کارکنان اغلب با افزایش انتقادات کارفرمایان خود را تغییر می دهند . همچنان این سوال وجود دارد زمانی که بیمارستانی به دنبال برونسپاری است ارزش های سازمانی ممکن است در کارکنان درون سازمان بیش از کارکنان برونسپاری مورد حساسیت واقع شود. در بیمارستانها افرادی که جایگاه ارزشمندی را اشغال نموده اند یک مانع اصلی محسوب می گردند . به علاوه رهبران بیمارستان باید اطمینان داشته باشند که دارای مهارت های لازم برای مدیریت برونسپاری و حفظ کنترل و سازگاری مسایل و اختلالات حاصل از برونسپاری در محل کار می باشند . مدیران باید متوجه این قضیه باشند که مواجهه با یک بیمار و یا واکنش کارکنان ، اگر به درستی مدیریت نشوند ، می تواند به عنوان مانعی بر سر راه عملیات برونسپاری محسوب گردد . اگر سازمان علاقه مند به همکاری با تامین کننده ای باشد که در حوزه مورد نظر سازمان برای برونسپاری کارآمد می باشد ، یک بیانیه گزارش کامل کار موجب صرفه جویی در زمان و پول در این گذار خواهد بود . با توجه به نظرات Wong (۲۰۰۶) برونسپاری دارای چندین وجوه کلیدی می باشد که پنج مورد زیر مهمترین آنها هستند:

- بسیاری از توافقات برون سپاری از تعبیری با مضمون "تغییر به مفهوم خود کشی" رنج می برند .
- رهبران ارشد متوجه نیستند که چه عواملی به سازمان آسیب وارد می کنند.
- ارائه دهندگان خدمات برونسپاری نقاط مبهمی همانند یک "جعبه سیاه" را برای هزینه های غیر منتظره بوجود می آورند.
- شرکت های برونسپاری بیش از ظرفیت خود اقدام به گسترش حوزه عملیاتی خویش می نمایند.
- بسیاری از مشتریان طالب یک شریک قابل انعطاف و نوآورانه هستند اما به آن نمی رسند.

برآورد می شود برونسپاری یک تجارت چند تریلیون دلاری باشد. در اینجا این سوال مطرح است: آیا این یک طرح تجاری خوب است یا صرفاً یک سیستم درآمدزا؟ آیا سازمان با عدم نگهداری مشاغل در داخل سازمان، اقدام به استخدام از خارج سازمان می کند؟ چنانچه برونسپاری تنها یک قلم را شامل گردد می تواند بدون چالش و بدون هزینه باشد. بعنوان مثال اگر شما استخراج صورتحساب را برونسپاری کنید این می تواند موجب صرفه جویی در هزینه تسهیلات گردد. در زمان برونسپاری یک بخش یا یک خدمت، رهبران، بسیاری از مسائل مربوط به مدیریت و هزینه را شناسائی خواهند کرد بگونه ای که به یک کارایی بدون هزینه دست یابند. این امر به خودی خود می تواند شرایط دشواری را برای مدیریت ایجاد کند اینکه تصمیم بگیرد چه خدماتی را در سازمان خود نگه دارد و کدام ها را برونسپاری نماید. در زمان فکر کردن به برونسپاری یک یا چند خدمت در مرکز مراقبت های بهداشتی درمانی باید وضعیت مالیاتی خدمات قابل واگذاری در نظر گرفته شود.

بهترین الگوهای کاربردی:

بهترین الگوهای کاربردی مجموعه ای از دستورالعمل ها و ایده هایی است که بصورت مقتدرانه ارائه شده و نشان دهنده کارآمدترین و محتاطانه ترین دوره عملکرد می باشد. برونسپاری شامل اعطای خدمات و عملیات به کسانی می شود که دارای تخصص لازم برای ارائه خدمات به صورت موثر و مقرون به صرفه بوده، و در عین حال استانداردهای پذیرفته شده مورد نیاز را رعایت می کند. در ایالات متحده و اروپا، از موارد ذیل تعبیر به "هفت گناه مرگبار برون سپاری" می شود:

- ❖ برونسپاری خدماتی که می بایست در داخل سازمان باقی بمانند.
- ❖ انتخاب یک گزینه نامناسب از میان ارائه دهندگان خدمات برونسپاری.
- ❖ نوشتن یک گزارش ضعیف کار برای خدمت برونسپاری.
- ❖ نادیده گرفتن نگرانی کارکنان در خصوص برونسپاری
- ❖ اینکه به خدمت برونسپاری شده، اجازه و مجال لازم داده شود که از کنترل سازمان خارج گردد.
- ❖ نادیده گرفتن و بی توجهی نسبت به احتساب کامل هزینه های برونسپاری.
- ❖ عدم موفقیت در اتخاذ یک روش خروج قبل از انقضای قرارداد برونسپاری

برنامه های برونسپاری با ۵ مانع اساسی روبرو هستند و تقریباً هر سازمانی که قصد دارد بعضی از خدمات داخلی خود را برونسپاری نماید با آن مواجه می گردد . یافتن و انتخاب فروشنده مناسب بطور وسیعی به اندازه سازمان، فرهنگ و ارزش ها بستگی دارد . از دیدگاه Osmond و Schnaper (۲۰۰۰) مشکلات بزرگ در مسیر برونسپاری موفقیت آمیز عبارتند از:

- درخواست ضعیف برای طراحی پروپوزال
- فشارهای احتمالی از سوی عناصر داخلی
- تغییر اولویت ها
- انتظارات غیر واقعی
- تصمیم گیری بد

بسیاری از کارشناسان معتقدند در حالی که سیستم های مراقبت های بهداشتی در سراسر جهان به طور گسترده ای متفاوت هستند سه چیز در مورد همه آنها مشترک است : هزینه، کیفیت و میزان دسترسی.

علاوه بر این، شواهدی وجود دارد که نشان می دهد رکود جهانی رو به رشد و پایدار رابطه مستقیم مالی با کیفیت مراقبت های بهداشتی دارد . مضافاً اینکه یک جمعیت سالخورده وجود دارد که بیمارستان را مجبور به اقداماتی در جهت انجام تغییرات لازم برای عملیات خود می نماید. یک مثال واضح این است که تقریباً ۴۰ میلیون نفر بیمه نشده در ایالات متحده وجود دارد. هر سه زمینه هزینه، دسترسی و کیفیت ، این امر را برای ارائه دهنده خدمات بهداشتی واجب می کند که برونسپاری را به عنوان یک جایگزین مورد اعتماد و قابل قبول برای اداره چالش های رو به رشد در نظر بگیرند (Chan ۲۰۰۸) . یک مطالعه نشان داده که از ۶۴ توافق بسیار موفق ایجاد شده در حوزه برونسپاری ، تنها ۶۶٪ از مشتریان، ایجاد یک ساختار برای همکاری را به عنوان یک عامل کلیدی در فعالیت های خود رتبه بندی نموده اند. صنعت مراقبت های بهداشتی نمونه ای از نیاز روزافزون به برونسپاری است. هزینه های مراقبت های بهداشتی در ایالات متحده همچنان به سرعت در حال افزایش است و به بیش از ۱.۵ تریلیون دلار، یا به طور متوسط ۵۵۰۰ دلار برای هر شخص رسیده است. نوسانات آماری نرخ جمعیت ایالات متحده همچنان به افزایش مخارج مراقبت های بهداشتی ادامه می دهد. شرکت های بیمه درمانی و سازمان های دولتی با کاهش ناگهانی در بودجه عملیاتی آنها و افزایش هزینه های برنامه های خدماتی مواجه هستند. کسری بودجه ایالات متحده به بیش از ۷۰ میلیارد دلار در فعالیت های بهداشتی رسیده است. نیاز روزافزون برونسپاری مراقبت های بهداشتی عمدتاً به دلیل افزایش هزینه های خدمات بهداشتی درمانی است. با اینکارهزینه های برنامه های پزشکی دولتی به ارائه دهندگان خدمات مراقبت های بهداشتی منتقل می شود. این امر منجر به این می شود که ارائه دهندگان خدمات مراقبت های بهداشتی ما به ادای کمتری در قبال خدمات خود دریافت کنند. و در عین حال آنها با افزایش فشار از سوی بیماران برای ادامه تامین مراقبتهای بهداشتی بهتری مواجه هستند. در واکنش به این مساله، ارائه دهندگان خدمات مراقبت بهداشتی به دنبال

راه حل های برون سپاری برای مبارزه با این هزینه های رو به رشدهستند. یک مساله در رسیدن به یک رابطه موفق برونسپاری اتخاذ یک مدل خدمتی مشترک ، یا یک مدل قرارداد خدمتی برای یکبار و یا نیاز به انتقال کامل حوزه مورد نظربه تامین کنندگان باشد . این اقدام در دستیابی به یک تصمیم موثر قراردادی با سود دو جانبه برای هر دو طرف مثمر ثمر خواهد بود.

مشخصات توافقنامه قرارداد زمانی کارایی بیشتری دارد که هر دو طرف (به عنوان مثال: بیمارستان و شرکت برونسپاری) همکاری دو جانبه ای در راستای تعریف و تفهیم آن داشته باشند . برخی حوزه ها که نیاز به تفکر بیشتر دارند عبارتند از: اطلاعات حساس چگونه تبادل می شود- چگونه تغییرات لازم در توافقنامه انجام می شود و چگونه اختلافاتی که ممکن است بوجود آید حل و فصل گردند. رسیدن به نتایج موفقیت آمیز در خصوص برونسپاری به طور عمده به شفافیت، یکپارچگی و اعتماد بستگی دارد. پیچیدگی آگهی های برون سپاری نیاز به زمان کافی برای اعلام فراخوان تامین کنندگان ، مطالعه پروپوزال ها و انتخاب فروشنندگان برای مصاحبه دارد. زمانیکه هیچ متخصصی در داخل سازمان وجود ندارد ، مشاوران خارجی را به منظور مدیریت فرایند انتخاب فروشنده ارائه دهنده دعوت کنید. شکی نیست که برونسپاری خدمات پشتیبانی در مراقبت های بهداشتی برای سازمان امکان تحقق بخشیدن به مزایای استراتژیک قابل توجه را فراهم میاورد. این امر شامل موارد دیگر چون : ارتقای خدمات بیمار، بازدهی نرخ های نگهداری کارکنان، دسترسی بهتر به منابع ، افزایش صرفه جویی هزینه ، جلوگیری از هزینه ، کاهش خطر و دسترسی به منابع مالی برای بهبود شرایط می گردد.(Aramark Healthcare ۲۰۱۱a)

۴-۲) پنج مزیت برونسپاری خدمات سلامت BPO (خدمات موثر کسب و کار) سال ۲۰۱۶/۱۱

نویسندگان: By Anupa Rongala Vice President - Business Enabling Function, Invensis Technologies

بهداشت و درمان یکی از بزرگترین اقتصاد ها در جهان است. وظیفه و عملکرد اصلی مراقبت های بهداشتی ، تشخیص و درمان بیماران است و به منظور نیل به این مهم، هدف اصلی سازمان های بهداشتی درمانی که باید در آن تمرکز نمایند، به حداکثر رساندن کارایی کارکنان و ارائه مراقبت های عالی برای بیماران می باشد. همانطور که تجربه بیماراز تشخیص به بازتوانی ، بهبود و ترخیص ارتقاء می یابد ، بیمار با اطمینان بیشتری برای مراجعه مجدد و یا توصیه به دوستان یا اعضای خانواده برای دریافت تسهیلات مراقبت های بهداشتی ، اقدام می نماید . اما تامین خدمات عالی مراقبت از بیمار مستلزم سرمایه گذاری های کلان در زمینه منابع و نیروی انسانی می باشد. و این در شرایطی است که از کارمندان خواسته می شود در طیف وسیعی از زمینه هایی که خارج از تخصص آنها می باشد نیز فعالیت کنند. سازمان های ارائه دهنده مراقبت های بهداشتی باید تلاش کنند به منظور تامین خدمات با کیفیت مراقبت بالا از بیمار تعادل لازم بین مجموعه وظایف مراقبتی و غیر مراقبتی پرسنل ایجاد کنند.

حوزه مراقبت های سلامت بدلیل اینکه مجبور به بررسی تمام جوانب وامکان برونسپاری فعالیت های غیر هسته ای (غیر اصلی) خود می باشد، از دیگر حوزه ها عقب مانده است. دلیل اصلی که در پس این قضیه قرار دارد به ماهیت بسیار متفاوت صنعت مراقبت های بهداشتی برمی گردد. برای هدایت جریان اطلاعات در سرتاسر زنجیره ارزش، این نوع تقسیم بندی موانعی ایجاد می کند. با این حال، در سال های اخیر، برونسپاری نقش مهمی در ارائه خدمات با کیفیت مراقبت از بیمار داشته است. این امر باعث شده است که در بیشتر سازمان های بهداشتی و درمانی به طور فزاینده ای تمایل و اتکای به برونسپاری مشاهده گردد.

براساس گزارش EY.com، بازار جهانی مراقبت های بهداشتی BPO با نرخى برابر با ۱۰.۷٪ رشد می کند و در سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۱۸۸.۹ میلیارد دلار خواهد گردید. از زمان تصویب قانون مراقبت مقرون به صرفه، برونسپاری پزشکی بخش مهمی از صنعت بهداشت آمریکا را تشکیل می دهد.

در اینجا به مزایای برونسپاری خدمات سلامت BPO اشاره می شود:

۱. کاهش هزینه ها: در یک صنعت به مراتب رقابتی نظیر مراقبت های بهداشتی، هدف اصلی از کسب و کار این است که به دنبال راه هایی برای کاهش هزینه ها باشیم و در بسیاری از شرکت های بهداشتی و درمانی، برونسپاری نقش یکپارچه در دستیابی به این هدف را ایفاء می نماید. شرکت های بهداشتی و درمانی می توانند مقدار زیادی هزینه را با برونسپاری وظایف صرفه جویی کنند در غیر این صورت می بایست آن کار را با استخدام نیروی کار اضافی در سازمان مربوطه انجام بدهند. شرکای برونسپاری پزشکی تیم عظیمی از متخصصان را به نمایندگی از سوی سازمان های مسئول مراقبت های بهداشتی مدیریت می کنند و به این ترتیب هزینه بکارگیری کارمندان مازاد و آموزش آنها را برای شرکت پس انداز می نمایند. تیم حرفه ای شریک برونسپاری، اطلاعات خود را با اشرافیت به آخرین تغییرات بعمل آمده مقررات و استانداردها به روز نگه می دارند.

۲. دسترسی به متخصصان: یکی از بزرگترین مزایای برونسپاری، دسترسی به تعداد زیادی از متخصصان مراقبت های بهداشتی ماهر است که دارای تخصص و تجربه بسیار بالایی در انجام وظایف خاص هستند و داری آمادگی لازم برای گرفتن یک کار با هر درجه از اندازه و پیچیدگی می باشند. قابلیت دسترسی به متخصصان ماهر پزشکی توسط شرکت برونسپاری خدمات سلامت، الزامات مد نظر مشتریان را به بهترین نحو ممکن و بدون هیچ گونه مشکل اداری مورد توجه و تضمین قرار می دهند. این امر حتی موجب می گردد شرکت های ارائه دهنده مراقبت های بهداشتی در حجم قابل ملاحظه ای از پرونده ها و کار طاقت فرسای کارکنان صرفه جویی نمایند چرا که این کار توسط شریک برونسپاری انجام می شود.

۳. تمرکز بر مراقبت از بیماران: دلیل اصلی موسسات برای انجام برونسپاری حذف مراحل زائد و کمک به تمرکز بر مأموریت های اصلی آنها است. در موسسات مراقبت سلامت، برون سپاری پزشکی می تواند نجات دهنده یک زندگی باشد زیرا می تواند کار خسته کننده مدیریت نظام اداری و حجم کار را کاهش داده و تمرکز خود را بر ارائه مراقبت های با کیفیت بیمار بنا بگذارد. این امر موجب بهبود استانداردهای مراقبت های بهداشتی در سراسر موسسه می شود و به طور همزمان کیفیت مراقبت از بیمار را نیز ارتقاء دهد. با افزایش تجربه مثبت بیماران از خدمات ارائه شده، میزان حسن نیت سازمان بهداشت و درمان نیز افزایش می یابد.

۴. اشتباهات بحرانی که قابل اجتناب هستند: خطاهای مربوط به بخش مراقبت های بهداشتی، به ویژه در مدارک پزشکی بیمار، می تواند به قیمت جان انسانها تمام شود. شرکای برونسپاری بشدت پایبند به قوانین و مقررات تعیین شده توسط *HIPAA (قانون قابلیت انتقال و پاسخگویی بیمه درمانی بوده به طوری که اطمینان حاصل شود سوابق بیمار بصورت محرمانه حفظ شده و به اشتباه ثبت نشده باشد. بنا به مطالب اظهار شده در سایت **Healthcare Business Tech**، در هر سال نزدیک به ۱۲۵ میلیارد دلار به دلیل شیوه های ضعیف صدور صورت حساب ها از دست می رود. همچنین صورت حساب های پزشکی شامل تعداد زیادی از خطاها می شود چرا که تغییرات مربوط به قوانین و مقررات صدور صورت حساب ها به ندرت سر وقت به روزرسانی می شود. برونسپاری عملیات صدور صورتحساب می تواند در اجتناب از اشتباهات بحرانی صدور صورتحساب چنانچه یک تیم متشکل از متخصصان آموزش دیده، وظایف وارد کردن داده های پزشکی را با دقت ۹۹٪ انجام دهند، موثر باشد. به عنوان فروشندگان خدمات برونسپاری پزشکی با به روز ترین قوانین مرتبط با مراقبت های بهداشتی مانند HIPAA و قانون اصلاح خدمات بهداشتی، آنها بالاترین میزان دقت را در همه وظایف نظیر برنامه نویسی پزشکی، صورتحساب، قضاوت دعاوی، حساب های دریافتی، ثبت اسناد و بسیاری موارد دیگر تضمین می نمایند.

۵. افزایش پیشنهاد: با برونسپاری تمامی فعالیت های غیر اصلی، سازمان های مراقبت های بهداشتی می توانند تمام وقت و تلاش خود را در زمینه تامین خدمات مراقبت عالی از بیماران متمرکز نمایند و سطح بهره وری و سود خود را افزایش دهند. همان طور که برونسپاری مزایای رقابتی را افزایش می دهد همزمان یک دیدگاه بین المللی را در تجاری سازی وظائف سازمان های بهداشتی درمانی، به ارمغان می آورد. همچنانکه عملیات سطح بالایی از ثبات و افزایش کیفیت خدمات ارائه شده را نوید می دهد، مراکز بهداشتی و درمانی می توانند طیف بالایی از خدمات را به بیماران خود ارائه دهند که در نتیجه موجب برتری آنها در قبال رقبایشان گردد.

در حال حاضر بخش های مراقبت های بهداشتی درمانی با لزوم افزایش رعایت انطباقات قانونی و کاهش سطوح پائین مواجه می باشد. در مواجهه با افزایش هزینه ها، برونسپاری مراقبت های بهداشتی BPO موجب رشد چشمگیر در امکانات و خدمات بهداشتی شده، همچنین بیمارستانها با برونسپاری فعالیتهای غیر اصلی خود به شرکتهای حرفه ای

خدمات برونسپاری *BPO و تامین کنندگان خدمات مراقبت بهداشتی برای رسیدن به مزایای عملیاتی بهتر که شامل کاهش سرخوردگی بیمار، جریان نقدی قابل پیش بینی و افزایش درآمد خالص می باشد ، نائل می گردند.

* Business Process Outsourcing

* (HIPAA)

HIPAA قانون ایالات متحده است که مقررات حفظ حریم خصوصی و امنیت اطلاعات برای حفاظت از اطلاعات پزشکی را فراهم می کند.

این قانون در سال های اخیر با گسترش خطرات ناشی از حملات سایبری به بیمه گران و ارائه دهندگان خدمات بهداشتی، اهمیت بیشتری پیدا کرده است.

این قانون، که توسط رئیس جمهور وقت ایالات متحده امریکا در ۲۱ آگوست سال ۱۹۹۶ به تصویب رسید، شامل پنج بخش یا عناوین کلی می شود

۱. اصلاحات بیمه درمانی HIPAA

۲. ساده سازی اداری

۳. مقررات بهداشتی مرتبط با مالیات

۴. کاربرد و اجرای مقررات برنامه (سیاستهای) بهداشت گروهی

۵. متعادل کردن درآمد ها

قانون امنیت HIPAA نیازمند اقدامات مراقبت های بهداشتی و حرفه ای است تا اطمینان حاصل کند که PHI (اطلاعات بهداشتی محافظت شده) را از نفوذ در داده ها دور از سایر مشکلات مربوطه محافظت نموده است

قانون قابلیت انتقال و مسئولیت بیمه سلامت دارای سه جزء اصلی می باشد:

- اجرایی - اقدامات لازم برای اطمینان از این که اطلاعات بیمار صحیح و قابل دسترسی به طرفین مجاز است.
- فیزیکی - اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از سرقت و از بین رفتن دستگاه های حاوی PHI الکترونیکی.
- فنی - اقدامات مربوط به فناوری برای محافظت از شبکه ها و دستگاه ها از نفوذ در داده ها و دسترسی های غیر مجاز.

قراردادهای ساخت

۱) قراردادهای ساخت، بهره برداری و انتقال: (B.O.T)

ساخت، بهره برداری و انتقال ترجمه عبارت (Build, Operate and Transfer) است که دربردارنده سه مفهوم ساختن، اجرا و بهره برداری کردن و نهایتاً انتقال دادن است. در یک قرارداد متعارف B.O.T پروژه ای با مجوز دولت توسط یک شرکت خصوصی ساخته می شود و پس از انقضای مدت قرارداد پروژه به دولت طرف قرارداد منتقل می شود. به بیان دیگر دولت به یک کنسرسیوم خصوصی متشکل از شرکت های خصوصی امتیاز می دهد تا کنسرسیوم مطابق قرارداد، تامین مالی یک طرح زیربنایی را عهده دار

شده آن را بسازد و در ازای مخارجی که تقبل کرده برای مدتی از پروژه ساخته شده بهره‌برداری کند و پس از سپری شدن مدت قرارداد، پروژه و حق استفاده از آن را مجاناً به دولت منتقل نماید. قراردادهای B.O.T در شکل اولیه خود به صورت تأمین مالی پروژه‌های دولتی در ازای ارائه امتیاز به یک کنسرسیوم خصوصی طی دوره‌ای مشخص می‌باشد که برای توسعه یک طرح پس از انجام مرحله ساخت، بهره‌برداری و مدیریت آن طی چند سال توسط شرکت پروژه انجام و با صرف هزینه‌های ساخت و بهره‌برداری تجاری از منافع طرح مازادی را به عنوان درآمد برای خود کسب می‌کند و در پایان دوره امتیاز طرح به دولت کشور میزبان منتقل می‌شود و به بیانی دیگر عبارت است از تعهد یک شرکت خصوصی جهت ساخت تجهیزات تاسیسات یک طرح عمرانی در یک کشور با هزینه خود و با شرط بهره‌برداری، کسب درآمد و نهایتاً انتقال آن به دولت میزبان در زمان انقضای امتیاز اعطایی. این روش به عنوان مشارکت مالی بخش خصوصی در پروژه‌های زیر بنایی در دو دهه اخیر در سطح جهان مطرح شده است.

طی این نوع قرارداد، بخش خصوصی برای تأمین مالی در پروژه‌هایی که عموماً در انحصار دولت بوده‌اند مشارکت می‌کند. در این روش تأمین کننده مالی که حامی مالی نامیده می‌شود، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی پروژه را بر عهده می‌گیرد و غالباً سهم بالایی از تأمین مالی شرکت پروژه از طریق وام می‌باشد. حامیان مالی پس از انعقاد قرارداد با دولت، شرکتی تحت عنوان شرکت پروژه را تشکیل می‌دهند. شرکت پروژه طی قراردادهایی طراحی و اجرای پروژه را از طریق پیمانکار کلید در دست انجام می‌دهد، و سپس بهره‌برداری از طریق پروژه را خود بر عهده گرفته تا در دوره بهره‌برداری عوارض پروژه جمع‌آوری گردیده و سرمایه آن را باز پرداخت و سود پیش‌بینی شده حاصل گردد. شرکت پروژه، پس از پایان دوره بهره‌برداری، تاسیسات پروژه را بدون دریافت هزینه به دولت یا بخش عمومی بر می‌گرداند. در اینجا حامی مالی خود ریسک‌ها و هزینه‌های بهره‌برداری و نگهداری پروژه را متقبل می‌شود تا در یک دوره نسبتاً طولانی از طریق جمع‌آوری عوارض، وام‌های گرفته شده را باز پرداخت کند. لذا ریسک پروژه در طول مدت به صورت یک‌جا به شرکت پروژه منتقل می‌شود. به همین دلیل است که نرخ سود مورد انتظار در پروژه‌های B.O.T نسبت به روش‌های تأمین مالی استقراری بالاتر می‌باشد. تقسیم ریسک‌ها بین دولت و سرمایه‌گذار خصوصی و تقسیم منافع ناشی از پروژه از موضوعات مناقشه برانگیز در پروژه‌های B.O.T بوده و هزینه‌های مطالعات، توجیه فنی و اقتصادی به عهده سرمایه‌گذار است. یکی از علل تأمین پیمانکار در انتخاب روش B.O.T افزایش محدوده ریسک آن‌ها است، چراکه در روش‌های استقراری، ریسکی به تأمین کننده مالی وارد نمی‌شود. در مقابل در روش بیع متقابل ریسک‌های طراحی و ساخت به عهده پیمانکار خواهد بود، در حالی که در قبال ریسک‌های بهره‌وری هیچ مسؤلیتی نداشته و این ریسک‌ها بر عهده دولت خواهد بود.

در پروژه‌های B.O.T ریسک‌های انتقالی، ریسک‌های بهره‌وری و حتی فروش خدمات پروژه را نیز پیمانکار پذیرا خواهد بود. لذا پیمانکار با انتخاب B.O.T خود را در معرض ریسک‌های بالایی قرار داده که این کار نیازمند تجربیات فراتر از موارد موجود و معمول در پیمانکاران عام پروژه‌های عمرانی است. در قرارداد B.O.T شریک خصوصی سرمایه لازم را برای ساخت تسهیلات جدید فراهم می‌نماید. مهم‌تر اینکه در این نوع قرارداد، شریک خصوصی تا زمان مقرر مالک دارایی‌ها می‌باشد. دوره زمانی قرارداد به اندازه کافی طولانی می‌باشد که توسعه دهنده پروژه بتواند هزینه‌های سرمایه‌گذاری را با استفاده از مبالغ اخذ شده از استفاده کنندگان، پوشش دهد. مشکل هنگامی ایجاد می‌شود که بخش عمومی سطح تقاضا را بالا تخمین زده باشد، در حالی که چنین تقاضایی وجود نداشته باشد. قراردادهای B.O.T عموماً به هسته‌های تأمین مالی پیچیده نیاز دارند تا بتوانند مقادیر بزرگ مالی را با دوره باز پرداخت طولانی جذب کنند. در پایان قرارداد BOT بخش عمومی مالک سیستم خواهد بود و می‌تواند انتخاب کند که مسؤلیت بهره‌وری را خود بر عهده گیرد، به توسعه دهنده سیستم واگذار کند یا قرارداد جدیدی را با شریک جدیدی منعقد نماید. تفاوت بین قراردادهای نوع B.O.T با اعطای امتیاز در این است که اعطای امتیاز عموماً مشتمل بر گسترش و بهره‌وری سیستم موجود فعلی می‌باشد، در حالی که B.O.T عموماً شامل سرمایه‌گذاری‌های بزرگ زیر ساختی می‌شود و محتاج منابع مالی بسیاری از خارج

مجموعه، هم برای حقوق مالکانه و هم بدهی می‌باشد. با این وجود، در عمل، یک قرارداد اعطای امتیاز ممکن است شامل توسعه بخش‌های اصلی جدید یا سیستم‌های موجود باشد، و یا یک قرارداد B.O.T گسترش تأسیسات موجود را شامل گردد.

۲) قراردادهای ساخت، تملک، بهره برداری و انتقال (B.O.O.T)

این عنوان معادل فارسی عبارت (Build, Own, Operate and Transfer) می‌باشد. کلمه تملک از این جهت در این عبارت به کار رفته است که کنسرسیوم اموال مادی موجود در پروژه را برای مدت مقرر در قرارداد تملک می‌کند و سپس آن را به دولت انتقال می‌دهد. این تفاوت در واقع به نحوه قرارداد برمی‌گردد که آیا کنسرسیوم در مدت مقرر صرفاً امتیاز استفاده از پروژه را پیدا می‌کند یا آن را مالک می‌شود در این مکانیزم کنسرسیوم در زمان بهره برداری مالک پروژه می‌باشد. این روش را باید نوعی از قرارداد (B.O.O) (در شماره بعد می‌آید) با شرط انتقال به دولت میزبان دانست. همچنین شاید تفاوت عمده آن با B.O.T در حدود مالکیت آن باشد، حدودی از مالکیت که میزان سرمایه خارجی و حقوق قراردادی آن را تعیین می‌نماید. به نحوی که مالکیت کامل پروژه را در طول بهره برداری از آن را فراهم می‌نماید. نتیجه این تلقی را می‌توان در امکان واگذاری مالکیت به ثالث، امکان جانشینی، ایجاد و تنظیم تعرفه افزایش قیمت یا کاهش سرمایه و غیره دانست، لیکن تعهد به انتقال پروژه در پایان زمان امتیاز به دولت، جزئی لاینفک از قرارداد است.

۳) قراردادهای ساخت، تملک و بهره‌برداری (B.O.O)

این عنوان معادل فارسی عبارت (Operate Own and Build) می‌باشد. در این قرارداد کنسرسیوم مسئول ساخت و بهره برداری از پروژه است. بدون اینکه مجبور باشد پروژه ساخته شده را به دولت و یا بخش دولتی واگذار نماید مالکیت پروژه در اختیار کنسرسیوم خواهد بود و کنسرسیوم تعهدی ندارد که پس از طی مدتی پروژه را به دولت منتقل نماید، به عبارت دیگر بهره برداری کنسرسیوم از پروژه محدود به مدت معینی نیست. در اینگونه قراردادها، تعهد انتقال پروژه به دولت میزبان، پس از پایان امتیاز موجود نمی‌باشد. در چنین قراردادی که با عنصر OWN همراه است. مالکیت حقوقی پروژه (یعنی عملاً تا پایان عمر مفید پروژه) در اختیار شرکت دارنده امتیاز باقی می‌ماند (مرحله مالکیت) و دولت در اینگونه پروژه‌ها صرفاً نقش خریدار محصولات یا خدمات حاصل از پروژه را خواهد داشت. در مواردی دولت حتی تا این حد نیز خود را در تقبل تعهدات ملزم نمی‌نمایند و شرکت پروژه را آزاد می‌گذارد تا محصول و خدمات حاصل از پروژه را به دولت یا هر شخص ثالثی فروخته و درآمد حاصله را صرف باز پرداخت دیون و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در پروژه نماید.

این گونه پروژه‌ها در کشورهایی به وجود می‌آیند که:

الف) دارای حساسیت کمتری در ارتباط با واگذاری امتیاز احداث و بهره برداری از پروژه به سرمایه‌گذاران خارجی می‌باشند

ب) چهارچوب سیاست‌گذاری روشنی جهت بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری خصوصی تدوین نموده اند.
ج) قبلاً تجربه اجرای یک یا چند پروژه زیربنایی به روش (B.O.T) را کسب نموده باشند.
به عبارت دیگر شاید بتوان بطور ساده چنین اظهار کرد که اجرای پروژه‌های زیربنایی براساس الگوی (B.O.O) مرحله تکامل یافته و پیشرفته روند خصوصی سازی نسبت به روش (B.O.T) است.

۴) قراردادهای ساخت، تملک بهره‌برداری: (B.O.O.S)

چنانچه در پروژه‌های ساخت، تملک و بهره‌برداری (B.O.O) کنسرسیوم متعهد شود پس از انقضای مدت معینی پروژه را در قبال دریافت مبلغی به دولت مزبور بفروشد، از عنوان ساخت تملک، بهره‌برداری و فروش که معادل عبارت (Build, own Operate and Sell) می‌باشد استفاده می‌شود.

۵) قراردادهای ساخت، اجاره، انتقال (B.L.T) یا: (B.R.T)

چنانچه کنسرسیوم پروژه را بعد از ساخت تملک کند و آن را برای مدت معینی در مقابل مبلغی به دولت یا بخش خصوصی اجاره دهد و پس از سپری شدن مدت آن را بطور رایگان تملک کند از عنوان ساخت، اجاره و انتقال که ترجمه عبارت (Build, Rent/Lease and Transfer) است استفاده می‌شود. در این شیوه، جریان درآمد مالی پروژه، مال‌الاجاره پرداختی از سوی مستاجرین است که حسب مورد می‌تواند دولت، شخص حقوقی داخلی یا خارجی باشد. واضح است در این طریق نیز قواعد و مقررات دولت میزبان و قرارداد پروژه باید ملحوظ نظر قرار گیرد. ضمن این که به نظر می‌رسد ماهیت حقوقی اینگونه قراردادها شبیه به اجاره به شرط تملیک باشد.

۶) قراردادهای ساخت، انتقال و بهره‌برداری: (B. T. O)

اگر در یک قرارداد B.O.T طرفین بخواهند تاکید کنند که مالکیت پروژه و همچنین مالکیت تاسیسات آن به محض اتمام به دولت منتقل خواهد شد و سپس دولت امتیاز استفاده انحصاری از پروژه را برای مدت مشخصی به کنسرسیوم اعطا کند، از اصطلاح ساخت، انتقال و بهره‌برداری که ترجمه عبارت (Transfer and operate) (Build) می‌باشد، استفاده می‌شود. استفاده از طریقه مذکور این مزیت را برای دولت به همراه دارد که تاسیسات و تکنولوژی ایجاد شده، پس از احداث به دولت میزبان انتقال می‌یابد، اما جزء مهمی از قرارداد مربوط به بهره‌برداری و کاربری پس از انتقال است. در این حالت شرکت پروژه پس از انتقال حق کاربری و بهره‌برداری از پروژه برای باز پرداخت تسهیلات از آن‌را خواهد داشت. فایده این انتقال را در ورشستگی شرکت پروژه به خوبی می‌توان مشاهده نمود. اما ممکن است به دلیل انتقال حقوق مالکانه پروژه به دولت میزبان، اشخاص ثالثی که سهم عمده‌ای در تامین مالی پروژه دارند (یعنی وام دهندگان)، در زمانی که وثیقه باز پرداخت تسهیلات اعطایی را کلیه دارایی‌های شرکت پروژه قرار داده باشند با چنین ترتیبی موافقت ننمایند.

۷) قراردادهای بازسازی، بهره‌برداری و انتقال: (R.O.T)

چنانچه پروژه و تاسیساتی که هم‌اکنون موجود است به بخش خصوصی واگذار شود تا توسط بخش خصوصی بازسازی شده و متقابلاً برای مدتی مورد بهره‌برداری بخش خصوصی قرار گیرد و سپس به دولت منتقل شود از اصطلاح بازسازی، بهره‌برداری و انتقال (R.O.T) استفاده می‌شود.

۸) قراردادهای مدرنیزه کردن، بهره‌برداری و انتقال: (M.O.T)

چنانچه پروژه زیربنایی موجود به بخش خصوصی واگذار شود تا آن را به یک پروژه مدرن تبدیل کرده و در عوض برای مدتی مورد بهره‌برداری قرار دهد و سپس آن را به طور رایگان به دولت انتقال دهد از اصطلاح مدرنیزه کردن، بهره‌برداری و انتقال که ترجمه

عبارت (Transfer operate and Modernize) می‌باشد استفاده می‌شود. آنچه از تنوع این قراردادها به‌دست می‌آید نشان دهنده تنوع ساختاری قراردادهای ساخت است و همگی در این امر مشترک هستند که دولت امتیاز ساخت (یا بازسازی یا مدرنیزه کردن) و بهره‌برداری از یک پروژه و نگهداری از آن را به بخش خصوصی واگذار می‌کند تا بخش خصوصی وظیفه تأمین مالی پروژه و ساخت آن را به عهده گرفته و در مقابل از امتیاز بهره‌برداری از آن پروژه برای مدتی بهره‌مند شوند.

۹) طراحی ، ساخت ، تامین مالی و بهره برداری : DBFO (Design–Build–Finance–Operate)

در این قرارداد سرمایه‌گذار کاری طراحی و ساخت و تأمین منابع مالی را انجام داده به مرحله بهره‌برداری می‌رساند.

۱۰) طراحی ، ساخت ، بهره برداری و انتقال : DBOT (Design–Build–Operate–Transfer)

در این قرارداد کار طراحی ساخت و بهره‌برداری و انتقال بر عهده یک پیمانکار می‌باشد.

۱۱) طراحی ، ساخت ، مدیریت و تامین مالی : DCMF (Design–Construct–Manage–Finance)

در این قرارداد کار طراحی ساخت و مدیریت و تأمین منابع مالی بر عهده پیمانکار می‌باشد.